

КЫРГЫЗСТАНДАГЫ ТУРИЗМ

2007-2011

ТУРИЗМ В КЫРГЫЗСТАНЕ

Жылдык басылма
Годовая публикация

Бишкек 2012

Кыргызстандагы туризм

Редакциялык-басмалык Кеңеш:

- Кеңештин төрагасы - Осмоналиев А.
Кеңештин мүчөлөрү: - Байжуманов Д.,
- Тулегабылов Н.,
- Текеева Л.
- Сатыбалдиев А.,
- Койчуманова К.,
- Турдубаева Ч.
- Плесовских Р.

Ушул басылмага байланыштуу суроолор боюнча төмөнкү дарекке кайрылыңыздар:

Бишкек ш., Фрунзе көчөсү, 374; телефон: 996 (312) 324650; факс: 325604;

интернет: www.stat.kg; e-mail: nsc_mail@stat.kg

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети

Керектөө рыногу жана тейлөө статистикасы бөлүмү

«Кыргызстандагы туризм» жыйнакта туризм чөйрөсүнүн өнүгүшү жөнүндө маалымат көрсөтүлдү. 2007-2011-жж. туризм мекемелеринин көлөмү, туризм чөйрөсүндө иш менен камсыз болуу, туристтердин агымы, эс алуу тейлөөлөрү, санатордук-курорттук жана туристтик тейлөөлөр жөнүндө маалымат чагылдырылды.

Басылмага, республикадагы туризмдин өнүгүшүн мүнөздөөчү 50дөн ашык таблицалар, ошондой эле көрсөткүчтөргө тиешелүү кыскача методологиялык түшүндүрмөлөр киргизилди.

Басылма колдонуучулардын кеңири катмарлары үчүн багытталды.

Жылына бир жолу чыгарылат. Тиражы: 150 нуска.

Статистикалык маалыматтарды жалпыга маалымдоо каражаттарында жана илимий эмгектерде пайдаланган учурда маалымат тармактарына, кагазда, магниттик жана башка алып жүрүүчүлөрдө таратканда пайдалануучулар алардын булагын көрсөтүүгө милдеттүү (Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик статистика жөнүндө» Мыйзамынын 17-статьясы).

Бул басылманын маалыматтарын жаңылоонун акыркы күнү: 2012-ж. 11-июну.

Жыйнакта кабыл алынган шарттуу белгилер:

- кубулуш болгон эмес;
- ... маалымат жок;
- 0,0 көрсөткүчтүн мааниси өлчөө бирдигинен төмөн.

Жыйынтыктын кошулган суммалардан бир аз айырмасы, алардын тегеректелиши менен түшүндүрүлөт.

Туризм в Кыргызстане

Редакционно-издательский Совет

- Председатель - Осмоналиев А.
Члены: - Байжуманов Д.,
- Тулегабылов Н.,
- Текеева Л.
- Сатыбалдиев А.,
- Койчуманова К.,
- Турдубаева Ч.
- Плесовских Р.

Для информации, связанной с этой публикацией, обращайтесь:

по адресу: г.Бишкек, ул. Фрунзе, 374, телефон: 996 (312) 324650; факс: 325604;

интернет: www.stat.kg; e-mail: nsc_mail@stat.kg.

Национальный статистический комитет Кыргызской Республики

Отдел статистики потребительского рынка и услуг

В сборнике «Туризм в Кыргызстане» представлена информация о развитии сферы туризма. Приведены данные об объемах учреждений туризма, занятости в сфере туризма, потоках туристов, услугах отдыха, санаторно-курортных и туристских услугах за 2007-2011гг.

В публикацию включено более 50 таблиц, характеризующих развитие туризма в республике, а также краткие методологические пояснения к публикуемым показателям.

Издание предназначено для широкого круга пользователей.

Издается 1 раз в год. Тираж: 150 экземпляров.

При использовании статистических данных в средствах массовой информации и научных трудах, распространении в информационных сетях, на бумажных, магнитных и иных носителях пользователи обязаны ссылаться на их источник (ст. 17 Закона о государственной статистике).

Последний день обновления данных настоящей публикации: 11 июня 2012г.

В сборнике приняты условные обозначения:

- явление отсутствует;
- ... данных не имеется;
- 0,0 значение показателя меньше единицы измерения.

В отдельных случаях незначительные расхождения итогов от суммы слагаемых объясняются округлением данных.

**ЖЫЙНАКТЫН БӨЛҮМДӨРҮН ДАЯРДОО ЖАНА ЧЫГАРУУ ҮЧҮН ЖООПТУУ АДАМДАР
ОТВЕТСТВЕННЫЕ ЗА ПОДГОТОВКУ И ВЫПУСК РАЗДЕЛОВ СБОРНИКА**

Туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер <i>Зарегистрированные хозяйствующие субъекты сферы туризма</i>	Турдубаева Ч.	325-445
Туризм чөйрөсүндөгү эмгек жана эмгек акы, кадрларды даярдоо <i>Труд и заработная плата в сфере туризма, подготовка кадров</i>	Джайлобаева Г. Койчуманова К.	626-076 324-652
Эл аралык туристтик агымдар <i>Международные туристские потоки</i>	Исенкулова Э.	324-726
Туристтик ташуулар <i>Туристские перевозки</i>	Абдылдаева Т.	324-650
Жайгаштыруунун коллективдик жана адистештирилген каражаттары <i>Коллективные и специализированные средства размещения</i>	Койчуманова К.	324-652
Туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр <i>Рыночные услуги в сфере туризма</i>	Абдылдаева Т.	324-650
Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары <i>Расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги</i>	Самохлеб Г.	324-655
Туризм үчүн товарларды өндүрүү <i>Производство товаров для туризма</i>	Абдрахманова Ч.	625-825
Туристтик тейлөөлөрдүн баалары <i>Цены на туристские услуги</i>	Абдукадирова М.	325-572
Туристтик чөйрөнүн финансысы <i>Финансы туристской сферы</i>	Оросбаев А.	324-691
Туризм чөйрөсүнө сарпталган инвестициялар <i>Инвестиции в сферу туризма</i>	Абдрахманова Ч.	324-642
Туристтик ресурстар <i>Туристские ресурсы</i>	Койчуманова К.	324-652
Мейманканалык тейлөөлөрдү көрсөтүүчү үй чарбалар <i>Домашние хозяйства, предоставляющие гостиничные услуги</i>	Самохлеб Г.	324-655
Чыгарууга жооптуу адамдар: Ответственные за выпуск:		
Компьютердик терүү: Компьютерная верстка:	Абдылдаева Т.	324-650
Кыргызчага которгон:	Супатаева Б. Султаналиева С.	324-725 324-547

Кириш сөз	
<i>Предисловие</i>	8
Жалпы географиялык мүнөздөмө жана Кыргыз Республикасында туризмдин өнүгүшү	
<i>Общая географическая характеристика и развитие туризма в Кыргызской Республике</i>	9
Негизги экономикалык жана социалдык көрсөткүчтөр	
<i>Основные экономические и социальные показатели</i>	17
1-тиркеме: Таблицалар	
<i>Приложение 1: Таблицы</i>	
1. Туризм чөйрөсүндө чарба жүргүзүүчү субъектилердин саны	
<i>Число хозяйствующих субъектов сферы туризма</i>	
1.1 Ишмердиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер <i>Зарегистрированные хозяйствующие субъекты осуществляющие деятельность в сфере туризма, по типам</i>	22
1.2 Аймак боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер <i>Зарегистрированные хозяйствующие субъекты сферы туризма по территории</i>	22
1.3 Туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер (юридикалык жактар) <i>Зарегистрированные хозяйствующие субъекты (юридические лица) осуществляющие деятельность в сфере туризма</i>	23
1.4 Аймак боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер (юридикалык жактар) <i>Зарегистрированные хозяйствующие субъекты (юридические лица, осуществляющие в сфере туризма, по территории</i>	23
2. Туризм чөйрөсүндөгү эмгек жана эмгек акы, кадрларды даярдоо	
<i>Труд и заработная плата в сфере туризма, подготовка кадров</i>	
2.1 Туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо тизмелик саны <i>Среднестатистическая численность работников предприятий и организаций сферы туризма</i>	24
2.2 Менчиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо тизмелик саны <i>Среднестатистическая численность работников предприятий и организаций сферы туризма по формам собственности</i>	24
2.3 Туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо айлык эмгек акысы <i>Среднемесячная заработная плата работников предприятий и организаций сферы туризма</i>	25
2.4 Менчиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо айлык эмгек акысы <i>Среднемесячная заработная плата работников предприятий и организаций сферы туризма по формам собственности</i>	26
2.5 «Социалдык-маданий сервис жана туризм» кесиби боюнча жогорку билимдүү адистерди даярдоо <i>Подготовка специалистов с высшим образованием по специальности «Социально -культурный сервис и туризм»</i>	27
2.6 2011-жылы кесиптик-техникалык окуу жайлары тарабынан кесиби боюнча адистерди даярдоо <i>Подготовка специалистов профессионально-техническими училищами по специальностям в 2011г</i>	27
3. Эл аралык туристтик агымдар	
<i>Международные туристские потоки</i>	
3.1 Туристтик тейлөөлөрдүн экспорту жана импорту (барып-келүүлөр) <i>Экспорт и импорт туристских услуг (поездки)</i>	28
3.2 Өлкөлөр боюнча Кыргыз Республикасына келген чет өлкөлүк жарандардын саны <i>Численность иностранных граждан, прибывших в Кыргызскую Республику по странам</i>	29

4. Туристтик ташуулар *Туристские перевозки*

4.1 Каттоонун түрлөрү боюнча туристтерди ташуу <i>Перевозки туристов по видам сообщений</i>	30
4.2 Туристтерди ташуудан түшкөн киреше <i>Доходы, полученные от перевозок туристов</i>	30
5. Жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Коллективные средства размещения и предприятия туризма</i>	
5.1 Иштеп жаткан жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Действующие коллективные средства размещения и предприятия туризма</i>	31
5.2 2011-ж. иштеген мезгили боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Коллективные средства размещения и предприятия туризма по периоду функционирования в 2011г.</i>	32
5.2.1 2011-ж. иштеген мезгили жана аймак боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Коллективные средства размещения и предприятия туризма по периоду функционирования и территории в 2011г.</i>	33
5.3 2011-ж. менчиктин түрлөрү боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Коллективные средства размещения и предприятия туризма по формам собственности в 2010г.</i> ...	34
5.3.1 2011-ж. менчиктин түрлөрү жана аймак боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары <i>Коллективные средства размещения и предприятия туризма по формам собственности в 2011г. и территории</i>	35
5.4 Мейманканалардын ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү <i>Основные показатели деятельности гостиниц</i>	36
5.4.1 Аймак боюнча мейманканалардын ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү <i>Основные показатели деятельности гостиниц по территории</i>	37
5.5 Иштеп жаткан, жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарында жана туризмдин ишканаларында койкалардын бир айдын ичиндеги эң көп саны <i>Число коек в месяц максимального развертывания в действующих специализированных средствах размещения и на предприятиях туризма</i>	40
5.6 2011-ж. жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарынын жана туризмдин ишканаларынын ишинин көрсөткүчтөрү <i>Показатели работы специализированных средств размещения и предприятий туризма в 2011г.</i> ...	41
5.7 2011-ж. аймак боюнча жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарынын ишмердиги <i>Деятельность специализированных средств размещения по территории в 2011г.</i>	42
5.8 Иштеп жаткан, жайгаштыруунун коллективдик каражаттарына жана туризмдин ишканаларына келген адамдардын саны <i>Число посетителей действующих коллективных средств размещения и предприятий туризма</i>	44
5.8.1 Аймак боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттарына жана туризмдин ишканаларына келген адамдардын саны <i>Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по территории.</i> ...	45
5.9 Жашаган өлкөлөрү боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны <i>Число посетителей по странам проживания, воспользовавшихся услугами коллективных средств размещения и предприятий туризма в 2011г.</i>	46
5.9.1 Жашаган өлкөлөрү жана аймак боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны <i>Число посетителей по странам проживания, воспользовавшихся услугами коллективных средств размещения и предприятий туризма, по территории в 2011г.</i>	47
5.10 Келүү мөөнөтүнүн узактыгы боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны <i>Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по продолжительности пребывания в 2011г.</i>	48
5.10.1 Келүү мөөнөтүнүн узактыгы жана аймак боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны <i>Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по продолжительности пребывания и территории в 2011г.</i>	49

6. Туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр

Рыночные услуги в сфере туризма

- 6.1 Аймак боюнча, туристтик агенттиктер, санатордук-курорттук ишмердиги жана мейманканалар тарабынан көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн көлөмү
Объем предоставленных рыночных услуг деятельности туристических агентств, санаторно-курортной деятельности и услуг гостиниц по территории..... 50
- 6.2 Аймак боюнча, туристтик агенттиктер, санатордук-курорттук ишмердиги жана мейманканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн физикалык көлөмүнүн индекси
Индексы физического объема рыночных услуг деятельности туристических агентств, санаторно-курортной деятельности и услуг гостиниц по территории 51
- 6.3 Ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн көлөмү
Объем рыночных услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам..... 52
- 6.4 Аймак боюнча, ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн тейлөөлөрдүн көлөмү
Объем услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам по территории..... 52
- 6.5 Ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн тейлөөлөрдүн физикалык көлөмүнүн индекси
Индексы физического объема услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам..... 52

7. Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары

Расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги

- 7.1 Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен акчалай чыгымдары
Денежные расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги..... 53

8. Туризм үчүн товарларды өндүрүү

Производство товаров для туризма

- 8.1 Өнөр жай продукциясынын айрым түрлөрүн өндүрүү
Производство отдельных видов промышленной продукции..... 54

9. Туристтик тейлөөлөрдүн баалары (тарифтер)

Цены (тарифы) на туристские услуги

- 9.1 Товарлардын жана тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын (тарифтеринин) индекси
Индексы потребительских цен (тарифов) на отдельные виды товаров и услуг 55
- 9.2 Тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн орточо керектөө баалары (тарифтеринин)
Средние потребительские цены (тарифы) на отдельные виды услуг 55
- 9.3 Аймак боюнча, туризм чөйрөсүндөгү товарлардын жана тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын (тарифтеринин) индекси
Индексы потребительских цен (тарифов) на отдельные виды товаров и услуг в сфере туризма по территории..... 56

10. Туристтик чөйрөнүн финансысы

Финансы туристской сферы

- 10.1 Мейманкана чарбаларынын финансылык көрсөткүчтөрү
Финансовые показатели гостиничных хозяйств..... 59
- 10.2 Эс алуу жана туризм уюмдарынын финансылык көрсөткүчтөрү
Финансовые показатели организаций отдыха и туризма..... 59
- 10.3 Аймак боюнча мейманкана чарбаларына түшкөн акча (дүң киреше)
Выручка (валовой доход) гостиничных хозяйств по территории..... 60
- 10.4 Аймак боюнча эс алуу жана туризм мекемелерине түшкөн акча (дүң киреше)
Выручка (валовой доход) организаций отдыха и туризма по территории..... 60
- 10.5 Туризмди камсыздандыруу
Страхование туризма..... 61

11. Туризм чөйрөсүнө сарпталган инвестициялар	
<i>Инвестиции в сферу туризма</i>	
11.1 Өлкөлөр боюнча, туризм чөйрөсүнө тике чет өлкөлүк инвестициялардын түшүшү	
<i>Поступление прямых иностранных инвестиций в сферу туризма по странам</i>	62
11.2 Туризм чөйрөсүндөгү негизги капиталга инвестициялар	
<i>Инвестиции в основной капитал в сфере туризма</i>	62
12. Туристтик ресурстар	
<i>Туристские ресурсы</i>	
12.1 Аймак боюнча маданият жана искусство мекемелери	
<i>Учреждения культуры и искусства по территории</i>	63
12.2 Профессионалдык театрлар	
<i>Профессиональные театры</i>	64
12.3 Цирктер	
<i>Цирки</i>	64
12.4 Музейлер	
<i>Музеи</i>	64
12.5 Кинотеатрлар	
<i>Кинотеатры</i>	65
12.6 Концерттик уюмдар	
<i>Концертные организации</i>	65
12.7 Улуттук жаратылыш парктар жана коруктар	
<i>Национальные природные парки и заповедники</i>	65
12.8 2011-ж. коруктардын жана улуттук жаратылыш парктардын жайгашышы жана негизги мүнөздөмөлөрү	
<i>Размещение и основные характеристики заповедников и природных национальных парков в 2011г.</i>	66
12.9 2010-ж. аймак боюнча коруктардын жана улуттук жаратылыш парктардын аянты	
<i>Площадь заповедников и природных национальных парков по территории в 2011г.</i>	67
13. Мейманканалык тейлөөлөрдү көрсөтүүчү үй чарбалар	
<i>Домашние хозяйства, предоставляющие гостиничные услуги</i>	
13.1 Ысык-Көл облусунун рекреациялык зоналарында уюштурулбаган туристтерди кабыл алып жаткан үй чарбаларга тандалма изилдөөнүн жыйынтыктары	
<i>Итоги выборочного обследования домашних хозяйств, принимающих неорганизованных туристов в рекреационных зонах Иссык-Кульской области</i>	67
Кыскача методологиялык түшүндүрмөлөр	
<i>Краткие методологические пояснения</i>	68
Кыргыз Республикасынын Улуттук статкомитети 2012-ж. чыгара турган басылмалардын графиги	
<i>График публикаций Нацстаткома Кыргызской Республики на 2012г.</i>	81

КИРИШ СӨЗ

Жыйнакта бир катар мурдагы жылдарга салыштырмалуу 2011-ж. Кыргыз Республикасындагы туризмдин өнүгүшү жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү.

Бул басылмада эл аралык туристтик агымдар, туристтерди жайгаштыруу каражаттары, туристтик ресурстар, туризм үчүн товарларды өндүрүү жана туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөрдүн көлөмү, ушул тейлөөлөрдүн баалары (тарифтери), инвестициялар ж.б. жөнүндө маалымат камтылды.

Жыйнакты даярдоо учурунда мамлекеттик статистика органдары тарабынан текши жана тандалма изилдөөлөрдүн негизинде юридикалык жактардан жана жеке адамдардан, ошондой эле администрациялык булактардан алынган маалыматтар пайдаланылды.

Жыйнакта ошондой эле туризм статистикасы маселелери боюнча кыскача методологиялык түшүндүрмөлөр көрсөтүлдү.

2011-жылдын маалыматтары айрым учурларда алдын ала берилди.

ПРЕДИСЛОВИЕ

В сборнике приведены данные о развитии туризма в Кыргызской Республике в 2011г. в сравнении с рядом предшествующих лет.

В нем содержится информация о международных туристских потоках, средствах размещения туристов, туристских ресурсах, производстве товаров для туризма и объеме рыночных услуг в сфере туризма, ценах (тарифах) на эти услуги, инвестициях и другие.

При подготовке сборника использованы данные, полученные органами государственной статистики от юридических и физических лиц на основе сплошных и выборочных обследований, а также данные административных источников.

В сборнике также приведены краткие методологические пояснения по вопросам статистики туризма.

Данные за 2011 год в ряде случаев являются предварительными.

ЖАЛПЫ ГЕОГРАФИЯЛЫК МҮНӨЗДӨМӨ ЖАНА КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДАГЫ ТУРИЗМДИН ӨНҮГҮШҮ

Кыргыз Республикасы Борбордук Азиянын түндүк-чыгыш бөлүгүндө, тактап айтканда, Евразия континентинин «өзөгүндө» жайгашкан. Анын аймагы 199,9 миң чарчы км түзүп, чыгыштан батышка 925 км жана түндүктөн түштүккө 453 км жайылды. Республика түндүгүнөн Казакстан, түштүк-чыгышынан Кытай, түштүк-батышынан Тажикстан, батышынан Өзбекстан менен чектеш.

Кыргызстандын көпчүлүк аймагын тоолор ээлейт. Токойлор аянттын 5,3 пайызын, суу 4,4 пайызын, айыл чарба жерлери 54 пайызын ээлейт. Кыргызстандын аянтынын болжол менен 90 пайызы деңиз деңгээлинен 1500 метрден ашык бийик жерлерде жайгашкан. Ал эми 36 пайызынан көбү – 3000 метрден ашык бийиктикте жайгашкан, өсүмдүктөр өспөгөн, бийик тоолуу жерлер. Деңиз деңгээлинен эң бийик жери – 7439 м, эң төмөн жери – 401 м.

Республикада жалпы аянты 6836 чарчы километр суу каптаган 1923 көл бар. Ысык-Көл көлү – дүйнөнүн эң чоң жана терең көлдөрүнүн бири болуп саналат. Ал эч качан тоңбойт жана республиканын курорттук зонасы болуп саналат.

Кыргызстанда Жеңиш чокусу (7439 м), Ленин чокусу (7134 м), Хан-Теңгри (6995 м) өңдүү, белгилүү тоолуу чокулар жайгашкан. Ошондой эле дүйнөнүн атактуу мөңгүсү «Энилчек» эң узак созулган мөңгүлөрдүн бири болуп саналат.

Кыргызстандын аймагы адамзаттын цивилизациясынын эң байыркы өзөктөрүнүн бири болуп эсептелет. Археологдордун изилдөөлөрү көрсөткөндөй, алгачкы адам бул жерде таш доорунан бери отурукташкан. Кыргыз этносу Борбордук Азияда биздин доорубуздун биринчи миң жылдыкта эле белгилүү болуп, өзүнчөлүктү жана маданиятын кылымдан кылымга сактап, бүгүнкү күнгө чейин алып келди. Кыргыз эли өзүнүн ата-бабаларынан калган эң сонун мурастарды – ырларды, жомокторду, өнөрчүлүк сырларын, улуттук тамак-ашты ыкыластык менен сактап келе жатат.

Жаратылыштын кооздугу, ак мөңгүлүү тоолор жана ажайып турган көлдөр, шар агың суулар жана Кыргызстандын Улуу Жибек Жолунда жайгашкандыгы – мунун баары туризм жана эс алуу үчүн жагымдуу мүмкүнчүлүктөрдү ачат.

Ээлеген аянтына жараша Кыргыз Республикасы анча чоң эмес өлкө, буга карабастан, биздин мамлекетибиз планетанын 200 артыктуу экологиялык чөлкөмдөрүнүн санына кирет. Бул, флоранын жана фаунанын ар түрдүүлүгү менен камсыз кылынды. Ошентип, бул жерде дүйнөлүк флоранын түрлөрүнүн болжол менен 2 пайызы жана дүйнөлүк фаунанын түрлөрүнүн 3 пайызы бар.

Биологиялык ар түрдүүлүктү колдоо үчүн бүгүнкү күнү Кыргыз Республикасында жалпы аянты 1189,5 миң гектар жерде же өлкөнүн аянтынын 6,3 пайызында өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактардын (ӨКЖА) түйүнү иштейт. Алардын ичинен 10 мамлекеттик коруктар (600,8 миң га), 9 мамлекеттик жаратылыш парктар (287,2 миң га), жалпы аянты 301,4 миң га болгон 10 токой заказниги, 23 ботаникалык, 19 геологиялык, 2 комплекстүү жана 14 мергенчилик (зоологиялык) заказниктер бар.

2000-жылдан баштап 4314,4 миң га жерде «Ысык-Көл» Биосфералык аянт иштеп жатат, колдонулуп жаткан мыйзамдарга ылайык, коргоонун өзгөчө режими менен улуттук деңгээлде корголуучу жаратылыш аймактардын статусуна барабар болду.

Өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарды (ӨКЖА) уюштуруу боюнча иштер 30-жылдары эле башталып, республиканын өкмөтү тарабынан 1931-жылы Кыргыз тоо кыркасында Кызыл-Белек, Оро-Башы жана Белек-Кулак өздөрдөрүндө биринчи убактылуу заказниктер уюштурулган. Кыргызстандын түштүгүндө жаңгактуу токойлордун аянтында 1945-жылы биринчи токой-мөмөлүү заказниги түзүлгөн. 1948-жылы республиканын биринчи коругу - Ысык-Көл мамлекеттик коругу уюштурулду, азыркы учурда анын жалпы аянты 19,6 миңден ашык гектарды түзөт. Өлкөбүз көз карандысыздыкка ээ

болгондон бери өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактардын аянты Кыргызстанда дээрлик 2,5 эсе көбөйдү.

Уникалдуу жаратылыш комплекстерди жана биологиялык ар түрдүүлүктү сактоону камсыз кылуу, сейрек кездешкен жана жок болуп кетүү коркунучунда турган жаныбарлардын жана өсүмдүктөрдүн түрлөрүн коргоо максатында 2009-жылы Кыргыз Республикасынын Өкмөтү өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактардын түйүнүн кеңейтүү боюнча демилгени колдоп, Баткен облусунун Кадамжай районунда жалпы аянты 66,2 миң гектар болгон аймакта Сурма-Таш мамлекеттик корук түзүлдү (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2009-ж. 27-июнундагы № 414-токтому), Баткен облусунун Лейлек районунда жалпы аянты 40 миң гектар болгон аймакта Саркент мамлекеттик жаратылыш парк (КРдин 2009-ж. 27-июнундагы № 415-токтому) жана 253,9 гектар аянтта республикалык маанидеги «Айгуль-Таш тоосу» мамлекеттик ботаникалык заказниги түзүлдү (КРдин 2009-ж. 2-октябрындагы № 628-токтому).

86 өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары 4 топко бөлүнөт: токой, ботаникалык, зоологиялык (мергенчилик) жана комплекстүү. Токойлордун негизги түрлөрү дээрлик бүтүн бойдон өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарга кирет, алар экологиялык тең салмактуулукту колдоодо тамырлуу ролду ойноп, биологиялык ар түрдүүлүктүн маанилүү бөлүгүн өзгөчө камтышат.

Жаныбарлардын чөйрөсү жеткиликтүү түрдө ар түрдүүлүк менен айырмаланып, жаралгандыгы жагынан алганда бири-бирине окшобойт. Борбордук-азия жана орто-деңиз чакан аймактарга мүнөздүү болгон түрлөрү фаунанын негизин түзүшөт.

Республиканын аймагында жаныбарлардын вертикалдуу катмарларга жараша жайылып жаткандыгы байкалат.

Өрөөндөрдүн жаратылыш кургак комплекстерин сары чычкан, кош аяк, кулактуу кирпич чечен, таала коёну, кызыл куйруктуу жана жылгын песчанка ээлеп алган, бул мезгилге чейин айрым аймактарда жейрен көп кездешкен болчу. Бул жерлердеги канаттуулардын ичинен чөлдүк сайрагычты, мала чыйырчыны көрсө болот. Сойлоочулардын ичинен сары жылан, чыгыш удавчик, тааладагы ташбака бар.

Таала, чөп-таала жана токой ландшафт кеңири тоолуу аймактарда жайылган, андан жогору жайгашкан фауна республикадагы жаныбарлардын көпчүлүк түрлөрүн камтыйт. Бул жерлерде элик, тыйын чычкан, клест, кедровка, каракур, тяньшань аюсу, сүлөөсүн, каман, арыс, суусар жайгашкан.

Бийик тоолуу жана адам үчүн жетүүсү кыйын деп саналган аймактарда жашаган жаныбарлардын дүйнөсү өтө кызыктуу, ал борбордук-азия төрлөрүнө мүнөздүү болгон комплексти камтыйт: тоолуу теке, тоолуу архар, илбирс, тоолуу каз, улар, серпоклов. Бийик тоолуу жерлерде карышкыр, түлкү, таан, ак жана кара жору, суур, ошондой эле жаныбарлардын жана канаттуулардын башка айрым түрлөрү турушат.

Канаттуулар фаунасы ар түрдүүлүк менен өзгөчөлөнөт: ак куулар, жапайы өрдөктөр, даур кекиликтер, ак чардактар, жорулар уя салууга оңтойлуу жерлерде көп.

Чөлкөмдүн эң чоң аянтын Ысык-Көл жана Жалал-Абад облустарында жайгашкан өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактар ээлешет.

Өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактар так аныкталган багытка таандык. Ошентип, Сары-Челек коругу уникалдуу жаңгак-мөмө токойлорду жана Батыш Тянь-Шандын орто тоолуу жана бийик тоолуу ландшафтты сактоодо. ЮНЕСКОнун сунушу боюнча Сары-Челек коругу биосфералык коруктардын дүйнөлүк түйүнүнө киргизилген. Бул корук Кыргызстандын түштүгүндөгү өзгөчөлөнгөн жапайы мөмө-жемиш токойлордун эбегейсиз зор мейкиндигинин курамдык бөлүгү болуп эсептелип, өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсүнүн кайталангыс ар түрдүүлүгүнө ээ. Бул жерде калың чыккан ит мурундун, шилбинин бадалдары, кызыл, жаңгак, алма, клён жана алчанын бак-дарактары көп байкалат. Семёнов пихтасынын жана калың өскөн экзохорданын уникалдуу таза токойлору ушул корукта гана бар.

Ысык-Көл коругунун негизги милдети – сууда сүзүүчү жана суунун жанында жашоочу куштардын кыштоо жерлерин коргоо жана аларга мониторинг жүргүзүү. Куштардын кыштап калуу жерлери эл аралык мааниге ээ болгон суу-саз жерлерге тийиштүү. Жыл сайын көлдө 30 миңден 50 миңге чейин ар түрдүү куштар кыштап калат.

Нарын коругунда карагай токойлордун ири аймактары, бийик тоолуу чабындылар жана ички Тянь-Шанга мүнөздүү башка тоолуу экосистемалар корголууда. Коруктун аймагында илбирс, сүлөөсүн, аюу, аркар, серпоклов жана башкалар өңдүү жаныбарлардын жана канаттуулардын сейрек кездешүүчү түрлөрү байкалууда. Коруктун аймагы – бул республикада, маралдын көп саны сакталган жалгыз жер.

Беш-Арал коругунда бийик тоолуу чабындылардын экосистемасы, Чаткал өрөөнүнүн уникалдуу табигый комплекстери корголууда. Планетанын эч бир жеринде байкалбаган, бир гана ушул жерде бар болгон, Эл аралык Кызыл Китебине киргизилген Мендзбирдин сууру кездешет.

Каратал-Жапырык коругунда Эл аралык Кызыл Китебине киргизилген каздын бир түрүнүн – тоолуу каздын уя салууга оңтойлуу жерлер бар, ал эми канаттуулардын эки түрү – куркулдаган ак куу жана кооз турна Кыргызстандын Кызыл Китебине киргизилди.

Коруктардын санынын ичинен эң кеч түзүлгөнү – бул Сарычат-Эрташ коругу, анын негизги милдети - ички Тянь-Шандын бийик тоолуу сырттардын экосистемаларын коргоо. Бул жерде илбирс, ак тамырлуу аюу, көп сандагы тоо кочкорлор жана тоо эчкилер, суусарлар, карышкырлар, түлкүлөр жүрүшөт.

Ушул коруктун аймагы - Эл аралык Кызыл Китебине киргизилген жапайы мышыктын - мадылдын так ырасталган жашаган жери болуп саналат. Сейрек кездешүүчү жырткыч канаттуулардын да саны көп.

Биологиялык ар түрдүүлүктүн 20 пайызын камтыган токойлордун мааниси зор. Токойлордун негиз салуучу породалары – тянь-шань карагайы, арча, клен, грек жаңгагы, Семёнов пихтасы, алма, кайың, терек, мисте, бадам.

Туризм - республиканын экономикасынын артыктуу тармактарынын бири болуп саналат.

Ички жана эл аралык туризмди өнүктүрүү үчүн республикада жетиштүү табигый-рекреациялык жана экологиялык потенциал бар. Дарылоочу ылай, минералдык жана термалдык булактардын чоң запастары, цивилизация тарабынан дээрлик бузула элек, экологиялык таза ландшафт республиканын рекреациялык маанисин камсыз кылды. Мунун баары туризм жана курорттук эс алуу үчүн уникалдуу шарттарды түзүүдө.

Республиканын ички дүң продуктунун ичинен (ИДП) 2011-ж. туризм чөйрөсүнүн салыштырма салмагы 4,2 пайызды түздү, ал эми 2010-ж. 3,7 пайыз болгон.

2011 жылы 405 эс алуу мекеме жана туризм уюмдары туристтерди кабыл алып, аларга кызмат көрсөтүштү, анын ичинде 69 эс алуу пансионаты, 32 балдардын ден соолугун чыңдоочу комплекси, 20 санаторий, анын ичинен 6 балдардын санаториясы, 9 санаторий-профилакторий, 7 эс алуу база, 11 эс алуу үйү, 7 турбаза, 4 спорттук-ден соолукту чыңдоочу лагерь, 1 дарылоочу пансионат, 73 саякат фирма жана саякат оператор, 149 мейманкана ж.б.

Алардын жалпы санынын ичинен 160 ишкана – жайгаштырууга адистештирилген каражат болуп саналат, бул ишканаларга санатордук-курорттук мекемелер жана эс алуу уюмдары тийиштүү, алар көпчүлүк учурларда табигый дарылоо факторлорунун пайдалуу сапаттарын колдонуунун негизинде калктын ооруларын алдын алуучу жана калыбына келтирүүчү дарылоону камсыз кылган стационардык дарылоо – алдын алуу мекемелер болуп эсептелет. Алардын көпчүлүк бөлүгү (111 мекеме) Ысык-Көл облусунда жайгашкан.

Акыркы беш жылдын ичинде жайгаштыруунун коллективдик каражаттарынын жана туристтик ишканалардын саны орточо эсеп менен 11 пайызга өстү, Жалал-Абад жана Нарын облустарында 1,4 эсе көбөйдү.

Белгилей кетүүчү нерсе, эс алуу жана туризм ишканаларынын 56 пайызы өз ишин жыл бою жүргүзөт.

Жайгаштыруунун коллективдик каражаттары менен пайдаланган адамдардын жалпы санынын ичинен 176,4 миңи же болжол менен 37 пайызы жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары тарабынан тейленди, ал эми 159,6 миң адамга же 33 пайызына мейманкалар кызмат көрсөтүштү.

2011-жылы эс алган туристтердин саны 816,9 миң адамды түздү, анын ичинде туризмдин уюштурулган секторунда 482,0 миң адам, ал эми уюштурулбаган секторунда - 334,9 миң адам.

Өткөн беш жылдын ичинде эс алуу жана туризм ишканалары тарабынан тейленген адамдардын саны Нарын облусунда 8,2 миң адамга же 1,9 эсе өстү, Баткенде – 1,7 миң же 14,5 пайызга жана Ош ш. – 2,7 миң же 15,7 пайызга өстү. Туристтердин жалпы санынын ичинде Кыргыз Республикасынын тургундарынын үлүшү (уюштурулган сектордо) 2011-ж. болжол менен 83 пайызды түздү, чет өлкөлүк жарандардын үлүшү 17,0 пайызды же 84,3 миң адамды түздү.

Туристтик тейлөөлөрдүн экспорту (чет өлкөлүк жарандарды кабыл алуудан түшкөн киреше) 2011-ж. 631,3 млн. долларды түзүп, 2010-ж. караганда 2,3 эсе өстү, анын ичинде КМШ өлкөлөрүнөн, турушуна жараша, 593,4 млн. долларды жана 2,4 эсе, КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн – 37,9 млн. долларды түзүп, 42,9 пайызга өстү.

2011ж. туризм чөйрөсүнө АКШнын 20,9 млн. доллары өлчөмүндө тике чет өлкөлүк инвестициялар тартылды (кетүү агымын эсептебегенде), бул 2010-ж. караганда 1,5 пайызга аз.

Тике чет өлкөлүк инвестициялардын дээрлик бүт көлөмү КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн түшүп, 2010-ж. деңгээлине салыштырмалуу 97,7 пайызды түздү.

Негизги инвестор өлкө болуп Кытай эсептелди – тартылган инвестициялардын көлөмүнүн 64,9 пайызы жана Америка Кошмо Штаттары – 20,5 пайызы.

Туризм объектилердин курулушунда 2011-ж. негизги капиталга инвестициянын 10603,6 млн. сомго өздөштүрүлдү, бул 2010–ж. салыштырганда 32,5 пайызга көп. 10088,7 млн. сомго подряддык иштер аткарылды жана 344 млн. сомго жабдуулар сатылып алынды.

Беш жылдын ичинде мейманкана, пансионат, эс алуу үйлөрү, тоо лыжа тебүү база, соода ишканалары, дарыкана жана башка объектилерди куруу жана калыбына келтирүү иштери жүргүзүлдү. «Ош – Сарыташ- Ишкертам», «Түштүк транспорт коридору», «Ош-Ишкертам», «Ош-Баткен-Исфана», «Тараз-Салам-Суусамыр», «Ош-Исфана», «Бишкек-Нарын-Торугарт», «Түп – Кеген» автомобиль жолдорун калыбына келтирүү боюнча курулуш иштери жүргүзүлдү.

Курорттук-рекреациалык туризмдин чөйрөсүн кеңейтүү – пансионаттардын, эс алуу үйлөрүнүн, курорттордун жана башка ден соолукту чыңдоочу мекемелердин кеңири тармагы өкүккөн Ысык-Көл көлүнүн мүмкүнчүлүктөрү менен байланыштуу.

ОБЩАЯ ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА И РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ

Кыргызская Республика расположена в северо-восточной части Центральной Азии, в самом «сердце» континента Евразия. Ее территория составляет 199,9 тыс. кв. км и простирается на 925 км с востока на запад, и на 453 км - с севера на юг. Границы Республики проходят на севере с Казахстаном, на юго-востоке - с Китаем, на юго-западе - с Таджикистаном, на западе - с Узбекистаном.

Большая часть территории Кыргызстана занята горами. Леса занимают 5,3 процента площади, вода - 4,4 процента, сельскохозяйственные угодья - 54 процента. Около 90 процентов площади Кыргызстана находится на высоте более 1500 метров над уровнем моря, более 36 процентов - это лишённые растительности высокогорные местности, расположенные на высоте более 3000 метров. Максимальная высота над уровнем моря – 7439 метров, минимальная - 401 метр.

В республике насчитывается 1923 озера, общая площадь водной поверхности которых составляет 6836 кв. километров. Озеро Иссык-Куль - одно из самых больших и самых глубоких высокогорных озёр мира. Оно никогда не замерзает и является курортной зоной республики.

В Кыргызстане расположены такие известные горные вершины, как пик Победы (7439м), пик Ленина (7134м), Хан-Тенгри (6995м). Один из самых протяженных ледников «Энльчек» также является достопримечательностью мирового масштаба.

Территория Кыргызстана является одним из древнейших очагов человеческой цивилизации. Исследования археологов показывают, что первобытный человек освоился здесь со времен каменного века. Кыргызы - этнос, известный в Центральной Азии уже в первом тысячелетии до нашей эры, донесли сквозь века до наших дней свою самобытность и культуру. Кыргызский народ бережно хранит и развивает все лучшее, что досталось от дедов и прадедов: песни и сказания, секреты ремесел, и, конечно же, традиции национальной кухни.

Привлекательный ландшафт, красивейшие горные вершины и озера, быстрые реки и расположение Кыргызстана вдоль древнего Великого Шелкового пути, обеспечивают большие возможности для туризма и отдыха.

Несмотря на то, что Кыргызская Республика является небольшой страной с точки зрения занимаемой территории, она входит в число 200 приоритетных экологических регионов планеты. Это обусловлено наибольшей концентрацией видового разнообразия флоры и фауны. Так, здесь встречается около 2 процентов видов мировой флоры и 3 процента видов мировой фауны.

Для поддержания биоразнообразия на сегодняшний день в Кыргызской Республике действует сеть особо охраняемых природных территорий (ООПТ) на общей площади 1189,5 тыс. га или 6,3 процента от площади страны. Из них: 10 государственных заповедников (600,8 тыс. га), 9 государственных природных парков (287,2 тыс. га), 10 лесных, 23 ботанических, 19 геологических, 2 комплексных и 14 охотничьих (зоологических) заказников с общей площадью 301,4 тыс. га.

С 2000 года действует Биосферная территория «Иссык-Куль» на площади 4314,4 тыс. га (административная территория Иссык-Кульской области), которая по действующему законодательству приравнена к статусу охраняемых природных территорий на национальном уровне с особым режимом охраны.

Работы по организации ООПТ были начаты еще в 30-х годах, когда в 1931 году Правительством республики были организованы первые временные заказники в урочищах Кызыл-Белек, Оробаши и Белек-Кулак на Кыргызском хребте. В 1945 году был создан первый лесоплодовый заказник на территории орехоплодовых лесов юга Кыргызстана. В 1948 году был организован первый заповедник республики - Иссык-Кульский

государственный заповедник, общая площадь которого в настоящее время составляет более 19,6 тыс. га. За годы независимости площадь особо охраняемых природных территорий в Кыргызстане выросла почти в 2,5 раза.

В 2009 году в целях обеспечения сохранения уникальных природных комплексов и биологического разнообразия, охраны редких и находящихся под угрозой исчезновения видов животного и растительного мира, Правительством КР поддержана инициатива по расширению сети ООПТ и образованы Сурматашский государственный заповедник в Кадамжайском районе Баткенской области, с общей площадью территории – 66,2 тыс. га (ППКР от 27.06.09г. № 414), государственный природный парк Саркент в Ляйлякском районе Баткенской области с общей площадью - 40 тыс. га (ППКР от 27.06.09г. № 415) и государственный ботанический заказник республиканского значения «Гора Айгуль-Таиш» на площади 253,9 га (ППКР от 2.10.09г. № 628).

86 особо охраняемые природные территории подразделяются на 4 группы: лесные, ботанические, зоологические (охотничьи) и комплексные. Особо охраняемыми природными территориями охвачены практически все основные типы лесов, которых крайне мало и которые сосредотачивают в себе значительную часть биоразнообразия, играя ключевую роль в поддержании экологического равновесия.

Животный мир достаточно разнообразен и неоднороден по происхождению. Основу фауны представляют виды, свойственные центрально-азиатской и средиземноморской подобластям.

В распространении животных на территории республики отчетливо прослеживается вертикальная поясность.

Аридные природные комплексы котловин заселяют желтый суслик, тушканчик, ушастый еж, заяц-талай, краснохвостая и тамарисковая песчанки, в прошлом был многочисленен в ряде мест джейран. Птицы в этих ландшафтах представлены пустынным снегирем, розовым скворцом. Из пресмыкающихся обычный гологлаз, желтопузик, восточный удавчик, степная черепаха.

Фауна расположенных выше степных, лугово-степных и лесных ландшафтов, охватывающих обширные горные территории, включает основную часть обитающих в республике видов. Здесь обитают косуля, белка, клест, кедровка, тетерев, тьяншаньский бурый медведь, туркестанская рысь, кабан, горностай, куница.

Особый интерес представляет животный мир в труднодоступных для человека высокогорных территориях, включающий в себя характерный комплекс центрально-азиатских видов: горного козла-теке, горного барана-архара, снежного барса, горного гуся, гималайского улара, серпоклюва. В высокогорьях обитают также волк, лисица, стенолаз, альпийская галка, снежный и черный грифы, сурки и некоторые другие виды зверей и птиц.

Разнообразна и богата фауна птиц, имеются гнездовья лебедей, диких уток, даурской куропатки, чаек, грифов и т.д.

Наибольшую площадь занимают особо охраняемые территории, расположенные в Иссык-Кульской и Джалал-Абадской областях.

Особо охраняемые территории имеют определенную направленность. Так, Сары-Челекский заповедник сохраняет уникальный орехоплодовый лес и горный ландшафт среднегорья и высокогорья Западного Тянь-Шаня. По рекомендации ЮНЕСКО, он включен в мировую сеть биосферных заповедников. Являясь составной частью громадного оазиса диких своеобразных плодовых лесов юга Кыргызстана, заповедник обладает исключительным разнообразием растительного и животного мира. Типичны здесь заросли шиповника, жимолости, кизила, ореховые, яблоневые и кленовые леса,

алычевые заросли. Только в заповеднике представлены чистые уникальные леса из пихты Семенова и заросли экзохорды.

Основной задачей Иссык-Кульского заповедника является охрана и мониторинг зимовок водоплавающих и околоводных птиц, он отнесен к водно-болотным угодьям, имеющим международное значение. Ежегодно на озере зимуют от 30 до 50 тыс. различных видов птиц.

В Нарынском заповеднике охраняется крупный массив еловых лесов, высокогорные луга и другие горные экосистемы, характерные для внутреннего Тянь-Шаня. На территории заповедника встречаются такие редкие виды животных и птиц, как снежный барс, рысь, медведь, архар, серпоклюв и др. Территория заповедника - единственное место в республике, где сохранилась высокая численность марала.

Беш-Аральским заповедником охраняются экосистемы высокогорных лугов, уникальные природные комплексы Чаткальской долины. Только здесь, и больше нигде на планете, встречается сурок Мендзбира, который занесен в Международную Красную Книгу.

Каратал-Жапырыкский заповедник является местом гнездования горного гуся - вида занесенного в Международную Красную Книгу, а обитающие здесь два вида птиц - лебедь-кликун и журавль-красавка, занесены в Красную Книгу Кыргызстана.

Самым молодым из заповедников является Сарычат-Эрташский заповедник, основной задачей которого является охрана экосистем высокогорных плат и сыртов Внутреннего Тянь-Шаня. Здесь обитают снежный барс, белокотный медведь, много горных баранов и горных козлов, каменной куницы, волков, лис. Район заповедника является единственным местом в республике, где достоверно известно место обитания дикой кошки - манул, занесенной в Международную Красную Книгу. Многочисленны здесь редкие хищные птицы.

Немаловажная роль отведена лесам, сосредотачивающим в себе 20 процентов биологического разнообразия. Основные лесобразующие породы - тяньшаньская ель, древовидная арча, туркестанский клен, грецкий орех, пихта Семенова, яблоня, береза, тополь, фисташка, миндаль.

Туризм является одной из приоритетных отраслей экономики республики.

Для развития внутреннего и международного туризма республика располагает богатым природно-рекреационным и экологическим потенциалом.

Рекреационное значение республики обуславливается наличием больших запасов лечебных грязей, богатством минеральных и термальных источников, экологически чистыми и почти не тронутыми цивилизацией ландшафтами. Все это создает уникальные условия для туризма и курортного отдыха.

Удельный вес сферы туризма в валовом внутреннем продукте (ВВП) республики в 2011г. составил 4,2 процента, против 3,7 процента в 2010 г.

В 2011 году в республике осуществляли прием и обслуживание туристов 405 учреждений и предприятий отдыха и туризма, в том числе 69 пансионатов отдыха, 32 детских оздоровительных комплекса, 20 санаторий, из них 6 – детских, 9 санаториев-профилакториев, 7 баз отдыха, 11 домов отдыха, 7 турбаз, 4 спортивно-оздоровительных лагеря, пансионат с лечением, 73 туристических фирмы и туроператоров, 149 гостиниц и другие.

Из их общего числа, 160 предприятий являются специализированными средствами размещения, к ним относятся санаторно-курортные учреждения и организации отдыха, которые являются стационарными лечебно-профилактическими учреждениями, обеспечивающими профилактику и восстановительное лечение населения, главным образом, на основе использования целебных свойств природных лечебных факторов. Основная их часть (111 учреждений) расположена в Иссык-Кульской области.

За последние пять лет число коллективных средств размещения и предприятий туризма возросло в среднем на 11 процентов, а Джалал-Абадской и Нарынской областях - в 1,4 раза.

Следует отметить, что 56 процентов предприятий отдыха и туризма имеют круглогодичный период функционирования.

Из общего числа посетителей коллективных средств размещения – 176,4 тыс. человек, или около 37 процентов, обслужено специализированными средствами размещения, 159,6 тыс. человек, или 33 процента воспользовались услугами гостиниц.

В 2011г. численность отдохнувших туристов составила 816,9 тыс. человек, в том числе в организованном секторе туризма – 482,0 тыс. человек, в неорганизованном – 334,9 тыс. человек.

За пять лет число посетителей предприятий отдыха и туризма в Нарынской области увеличилось на 8,2 тыс. человек, или в 1,9 раза, в Баткенской на 1,7 тыс., или на 14,5 процента и в г. Ош - на 2,7 тыс., или на 15,7процента. В общей численности туристов доля жителей Кыргызской Республики (организованного сектора) в 2011г. составила около 83 процента, а иностранных граждан – 17,0 процента, или 84,3 тыс. человек.

За 2011г. экспорт туристских услуг (доходы от приема иностранных граждан) составил 631,3 млн. долларов и по сравнению с 2010г. увеличился в 2,3 раза, в том числе из стран СНГ, соответственно, 593,4 млн. долларов и в 2,4 раза, из стран вне СНГ – 37,9 млн. долларов и на 42,9 процента.

В 2011г. в сферу туризма привлечено прямых иностранных инвестиций (без учета оттока) в размере 20,9 млн. долларов США, что на 1,5 процента меньше, чем в 2010г.

Значительный объем прямых иностранных инвестиций поступил из стран вне СНГ и составил 97,7 процента к уровню 2010г.

Основными странами-инвесторами являлись Китай – 64,9 процента от общего объема привлеченных инвестиций и Соединенные Штаты Америки – 20,5 процента.

На строительстве объектов туризма в 2011г. освоено 10603,6 млн. сомов инвестиций в основной капитал, что на 32,5 процента больше, чем в 2010г. Выполнен объем подрядных работ на сумму 10088,7 млн. сомов и приобретено оборудования на 344 млн. сомов.

За пять лет проведены строительство и реконструкция гостиниц, пансионатов, домов отдыха, горнолыжных баз, предприятий торговли, аптек и других объектов. Проводились строительные работы по реабилитации автодорог «Ош-Сарыташ-Иркештам», «Южного транспортного коридора», «Ош-Иркештам», «Ош-Баткен-Исфана», «Тараз-Талас-Суусамыр», «Ош-Исфана», «Бишкек-Нарын-Торугарт», «Тюп-Кеген» и другие.

Расширение сферы курортно-рекреационного туризма связано с огромными потенциальными возможностями зоны озера Иссык-Куль с его обширной сетью пансионатов, домов отдыха, курортов и других оздоровительных учреждений.

Кыргыз Республикасынын негизги социалдык–экономикалык көрсөткүчтөрү¹

Основные социально-экономические показатели Кыргызской Республики¹

	2007	2008	2009	2010	2011	
Социалдык-экономикалык индикаторлор <i>Социально-экономические индикаторы</i>						
Ички дүң продукт бардыгы, млн. сом	141897,7	187991,9	201222,9	220369,3	273107,8	<i>Валовой внутренний продукт всего, млн. сомов</i>
калктын адам башына, сом	28067	37023	39239	42438	51968	<i>на душу населения, сомов</i>
Туруктуу калктын саны (жылдын аягына карата), миң адам	5289,2	5348,3	5418,3	5477,6	5551,9	<i>Численность постоянного населения (на конец года), тыс. человек</i>
Экономикада иштегендердин орточо жылдык саны ² , миң адам	2152,7	2184,3	2216,4	2243,7	2277,5	<i>Среднегодовая численность занятых в экономике², тыс. человек</i>
Жумушсуздардын саны, мамлекеттик иш менен камсыз кылуу кызматтарында катталгандар (жылдын аягына карата), миң адам	71,3	67,2	61,4	63,4	61,1	<i>Численность безработных, зарегистрированных в органах государственной службы занятости (на конец года), тыс. человек</i>
Соода, автомобилдерди, турмуш-тиричилик буюмдардын жана керектелүүчү нерселерди оңдоонун жүгүртүүсү, млн. сом	135395,3	184378,9	189410,3	197635,3	245162,7	<i>Оборот торговли, ремонта автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, млн. сомов</i>
Мейманканалар жана ресторандардын көрсөткөн тейлөөлөрүнүн көлөмү, млн.сом	5076,5	7217,2	7912,5	7853,1	10234,3	<i>Объем услуг, предоставленных гостиницами и ресторанами, млн. сомов</i>
Керектөө бааларынын индекси (декабрь мурунку жылдын декабрына карата), пайыз менен	120,1	120,0	100,0	119,2	105,7	<i>Индекс потребительских цен (декабрь к декабрю предыдущего года), в процентах</i>
Товарлардын жана тейлөөлөрдүн тышкы соода жүгүртүүсү						<i>Внешнеторговый оборот товаров и услуг - всего,</i>
АКШнын млн. доллары анын ичинде:	5 376,1	7 817,9	6 443,2	6 596,0	8 751,4	<i>млн. долларов США</i>
экспорт	2 005,3	2 751,6	2 536,6	2 449,0	3 363,4	<i>в том числе: экспорт</i>
импорт	3 370,8	5 066,2	3 906,6	4 147,0	5 388,0	<i>импорт</i>
Экономикада иштегендердин номиналдык орточо айлык эмгек акысы, сом	3970	5378	6401	7189	9311	<i>Среднемесячная номинальная заработная плата работающих в экономике, сомов</i>

Туризмдин өнүгүшүнүн индикаторлору

Индикаторы развития туризма

Туристтик ишмердик чөйрөсүндөгү дүң чыгаруу, млн. сом	14190,7	19832,4	19186,4	20700,0	29246,9	<i>Валовой выпуск в сфере туристской деятельности, млн. сомов</i>
Туристтик ишмердик чөйрөсүндөгү кошумча дүң нарк, млн. сом	5644,4	7849,4	8039,2	8241,5	11387,4	<i>Валовая добавленная стоимость в сфере туристской деятельности, млн. сомов</i>
ИПДагы туристтик ишмердик чөйрөсүнүн үлүшү, пайыз менен	4,0	4,2	4,0	3,7	4,2	<i>Доля сферы туристской деятельности в ВВП, в процентах</i>
Мейманканалардын саны	119	152	154	157	149	<i>Число гостиниц</i>

Уландысы	2007	2008	2009	2010	2011	Продолжение
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары ³	154	166	172	161	160	Число специализированных средств размещения ³
Туризм чөйрөсүнүн кызматкерлеринин орточо тизмелик саны, адам						Среднесписочная численность работников сферы туризма, человек:
мейманканалар	1116	1150	1157	1564	1646	гостиницы
эс алуу жана туризм ишканалары	1508	1540	1699	912	872	предприятия отдыха и туризма
ресторандар	1236	1431	1443	701	678	рестораны
туристтик агенттиктер	1126	1062	1056	1067	1079	туристические агентства
санатордук-курорттук мекемелер	2267	2217	2161	2469	2432	санаторно-курортные учреждения
жаратылыш парктар жана коруктар	592	623	624	625	643	природные парки и заповедники
Туризм чөйрөсүндөгү чекене соода жүгүртүү, млн.сом	3594,7	4931,4	5187,9	5443,5	6884,4	Оборот розничной торговли в сфере туризма, млн. сомов
Туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр, млн.сом						Рыночные услуги в сфере туризма, млн. сомов:
туристтик агенттиктердин ишмердиктин тейлөөлөрү	371,6	381,9	426,4	379,1	469,6	услуги деятельности туристических агентств
санатордук-курорттук ишмердиктин тейлөөлөрү	389,8	435,1	390,5	302,9	440,2	услуги санаторно-курортной деятельности
мейманканалар жана кыска мөөнөткө жашай турган башка жайлардын тейлөөлөрү	974,5	1196,3	1376,9	1056,1	1221,1	услуги гостиниц и других мест краткосрочного проживания
ресторандардын тейлөөлөрү	1640,8	2408,4	2617,9	2718,7	3605,3	услуги ресторанов
Туризм чөйрөсүндөгү тейлөөлөрдүн керектөө бааларынын индекси (декабрь мурунку жылдын декабрына карата), пайыз менен:	94,1	108,2	107,3	104,3	100,3	Индекс потребительских цен на услуги в сфере туризма (декабрь к декабрю предыдущего года) в процентах:
мейманканалардын тейлөөлөрү	99,5	114,5	107,9	118,6	112,4	услуги гостиниц
маданий чараларды уюштуруу	102,1	106,2	111,3	123,5	111,1	по организации культурных мероприятий
санаториялар, эс алуу үйлөрү	109,6	120,4	121,2	102,4	111,7	санатории, дома отдыха
аба транспорту	95,6	130,9	112,5	103,6	104,9	воздушный транспорт
темир жол транспорту	115,8	104,8	144,1	105,2	111,5	железнодорожный транспорт
шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	155,2	96,1	109,9	-	городской пассажирский транспорт
шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	103,5	проезд в городском муниципальном автобусе
маршруттук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	103,0	проезд в маршрутном такси
троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	96,5	проезд в троллейбусе
Туристтик тейлөөлөрдүн экспорту, АКШнын млн. доллары	342,2	509,2	445,0	271,7	631,3	Экспорт туристских услуг, млн. долларов США
Туристтик тейлөөлөрдүн импорту, АКШнын млн. доллары	112,4	304,4	257,1	259,9	407,5	Импорт туристских услуг, млн. долларов США
Туризм чөйрөсүндөгү кызматкерлердин орточо айлык эмгек акысы, сом:						Среднемесячная заработная плата работающих в сфере туризма, сомов:
мейманканалар	8832	9700	11314	9466	11059	гостиницы
эс алуу жана туризм ишканалары	3078	4477	4002	3802	5206	предприятия отдыха и туризма
ресторандар	1540	2547	3598	4019	4481	рестораны
туристтик агенттиктер	2665	3106	4021	4054	4681	туристические агентства
санатордук-курорттук мекемелер	2680	3593	4442	4455	6789	санаторно-курортные учреждения
жаратылыш парктар жана коруктар	3041	3701	4925	5691	5833	природные парки и заповедники

Уландысы	2007	2008	2009	2010	2011	Продолжение
Эс алуучулардын саны, миң адам	826,1	888,0	806,8	584,3	816,9	<i>Число отдохнувших, тыс. человек</i>
уюштурулган сектордо	580,9	539,5	488,5	357,7	482,0	<i>в организованном секторе</i>
уюштурулбаган сектордо ⁴	245,2	348,5	318,3	226,6 ⁵	334,9 ⁵	<i>в неорганизованном секторе⁴</i>
Негизги туристтик ресурстар, бирдик:						<i>Основные туристские ресурсы, единиц:</i>
музейлер	59	62	63	63	64	<i>музеи</i>
театрлар	17	20	21	22	23	<i>театры</i>
цирктер	1	1	1	1	1	<i>цирк</i>
улуттук парктар жана коруктар	17	17	19	19	19	<i>национальные парки и заповедники</i>
китепканалар	1041	1051	1055	1055	1055	<i>библиотеки</i>

¹ Нарктык түрдөгү маалыматтар иш жүзүндөгү баада берилди.

Данные в стоимостном выражении приведены в фактически действовавших ценах.

² Үй чарбалардын бюджеттерине жана жумушчу күчүнө интеграциялык тандалма изилдөө жүргүзүүнүн «Иш менен камсыз болуу жана жумушсуздук» модулунун маалыматтары боюнча.

По данным модуля "Занятость и безработица" интегрированного выборочного обследования бюджетов домашних хозяйств и рабочей силы.

³ Санатордук-курорттук мекемелер, эс алуу мекемелери жана туристтик базалар

Санаторно-курортные организации, организации отдыха и туристские базы.

⁴ Ысык-Көл облусунун рекреациялык зонасынын үй чарбаларына тандалма изилдөө жүргүзүүнүн маалыматтары боюнча.

По данным выборочного обследования домашних хозяйств рекреационной зоны Иссык-Кульской области.

⁵ Эс алуу мекемелеринин аймагында жайгашкан мейман үйлөрүндө эс алган адамдарды кошкондо (баалоо боюнча)

Включая отдохнувших (по оценке) в гостевых домах, расположенных на территории учреждений отдыха.

1- тиркеме: Таблицалар

Приложение 1: Таблицы

1. Туризм чөйрөсүндө чарба жүргүзүүчү субъектилердин саны
Число хозяйствующих субъектов сферы туризма
1.1. Ишмердиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер

(2012-ж. 1-январына карата, бирдик)

Зарегистрированные хозяйствующие субъекты, осуществляющие деятельность в сфере туризма, по типам
(на 1 января 2012г., единицы)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы	5 321	5 424	5 779	5998	6258	Всего
Мейманканалар	515	539	562	614	688	Гостиницы
Эс алуу жана туризм ишканалары	563	579	610	642	670	Предприятия отдыха и туризма
Ресторандар, барлар жана ашканалар	1894	1877	1923	1949	2004	Рестораны, бары и столовые
Туристтик агенттиктер	2234	2320	2582	2697	2803	Туристические агентства
Санатордук-курорттук мекемелер	98	92	85	86	83	Санаторно-курортные учреждения
Жаратылыш парктар жана коруктар	17	17	17	10	10	Природные парки и заповедники

1.2. Аймак боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер

(2012-ж. 1-январына карата, бирдик)

Зарегистрированные хозяйствующие субъекты, осуществляющие деятельность в сфере туризма, по территории
(на 1 января 2012г., единицы)

	Мейман каналар	Эс алуу жана туризм ишканалары	Ресторандар, барлар жана ашканалар	Туристтик агенттиктер	Санатордук курорттук мекемелер	Жаратылыш парктар жана коруктар	
	Гостиницы	Предприятия отдыха и туризма	Рестораны, бары и столовые	Туристические агентства	Санаторно-курортные учреждения	Природные парки и заповедники	
Кыргыз Республикасы	688	670	2004	2803	83	10	Кыргызская Республика
Баткен облусу	28	17	12	25	2	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	66	48	33	90	9	2	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	114	336	82	263	23	1	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	52	67	30	81	3	2	Нарынская область
Ош облусу	22	13	41	39	5	2	Ошская область
Талас облусу	16	3	53	18	4	1	Талаская область
Чүй облусу	58	27	167	159	16	2	Чуйская область
Бишкек ш.	277	138	1536	1890	15	-	г. Бишкек
Ош ш.	55	21	50	238	6	-	г. Ош

1.3. Ишмердиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер (юридикалык жактар)

(2012-ж. 1-январына карата, бирдик)

Зарегистрированные хозяйствующие субъекты (юридические лица), осуществляющие деятельность в сфере туризма, по типам

(на 1 января 2012г., единицы)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы	2186	2252	2379	2470	2541	Всего
Мейманканалар	108	110	112	119	123	Гостиницы
Эс алуу жана туризм ишканалары	173	172	176	180	185	Предприятия отдыха и туризма
Ресторандар, барлар жана ашканалар	268	272	287	293	309	Рестораны, бары и столовые
Туристтик агенттиктер	1554	1613	1717	1797	1843	Туристические агентства
Санатордук-курорттук мекемелер	66	68	70	71	71	Санаторно-курортные учреждения
Жаратылыш парктар жана коруктар	17	17	17	10	10	Природные парки и заповедники

1.4 Аймак боюнча туризм чөйрөсүндө катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер (юридикалык жактар)

(2012-ж. 1-январына карата, бирдик)

Зарегистрированные хозяйствующие субъекты (юридические лица), осуществляющие деятельность в сфере туризма, по территории

(на 1 января 2012г., единицы)

	Мейманканалар	Эс алуу жана туризм ишканалары	Ресторандар, барлар жана ашканалар	Туристтик агенттиктер	Санатордук курорттук мекемелер	Жаратылыш парктар жана коруктар	
	Гостиницы	Предприятия отдыха и туризма	Рестораны, бары и столовые	Туристические агентства	Санаторно-курортные учреждения	Природные парки и заповедники	
Кыргыз Республикасы	123	185	309	1843	71	10	Кыргызская Республика
Баткен облусу	3	-	-	15	2	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	10	19	14	55	8	2	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	21	120	9	181	18	1	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	7	4	1	52	3	2	Нарынская область
Ош облусу	4	5	-	17	4	2	Ошская область
Талас облусу	1	-	1	10	4	1	Таласская область
Чүй облусу	2	6	14	73	15	2	Чуйская область
Бишкек ш.	67	22	264	1321	11	-	г. Бишкек
Ош ш.	8	9	6	119	6	-	г. Ош

2. Туризм чөйрөсүндөгү эмгек жана эмгек акы, кадрларды даярдоо Труд и заработная плата в сфере туризма, подготовка кадров

2.1. Туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын¹ кызматкерлеринин орточо тизмелик саны

(адам)

Среднесписочная численность работников предприятий и организаций сферы туризма¹ (человек)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы	7845	8023	8140	7338	7350	Всего
Мейманканалар	1116	1150	1157	1564	1646	Гостиницы
Эс алуу жана туризм ишканалары	1508	1540	1699	912	872	Предприятия отдыха и туризма
Ресторандар	1236	1431	1443	701	678	Рестораны
Туристтик агенттиктер	1126	1062	1056	1067	1079	Туристические агентства
Санатордук-курорттук мекемелер	2267	2217	2161	2469	2432	Санаторно-курортные учреждения
Жаратылыш парктар жана коруктар	592	623	624	625	643	Природные парки и заповедники

2.2. Менчиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын¹ кызматкерлеринин орточо тизмелик саны

Среднесписочная численность работников предприятий и организаций сферы туризма¹ по формам собственности

	Адам Человек		Жыйынтыкка карата пайыз менен В процентах к итогу		
	2010	2011	2010	2011	
Мейманканалар	1564	1646	100,0	100,0	Гостиницы
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	180	187	11,5	11,4	государственная
жеке	1384	1459	88,5	88,6	частная
Эс алуу жана туризм ишканалары	912	872	100,0	100,0	Предприятия отдыха и туризма
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	280	278	30,7	31,9	государственная
жеке	632	594	69,3	68,1	частная
Ресторандар	701	678	100,0	100,0	Рестораны
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	175	179	25,0	26,4	государственная
жеке	526	499	75,0	73,6	частная
Туристтик агенттиктер	1067	1079	100,0	100,0	Туристические агентства
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	81	80	7,6	7,4	государственная
жеке	986	999	92,4	92,6	частная

уландысы		продолжение			
	Адам Человек		Жыйынтыкка карата пайыз менен В процентах к итогу		
	2010	2011	2010	2011	
Санатордук-курорттук мекемелер <i>анын ичинде менчиктин түрү боюнча</i>	2469	2432	100,0	100,0	Санаторно-курортные учреждения <i>в том числе по формам собственности</i>
мамлекеттик	1185	1130	48,0	46,5	<i>государственная</i>
жеке	1284	1302	52,0	53,5	<i>частная</i>
Жаратылыш парктар жана коруктар <i>анын ичинде менчиктин түрү боюнча</i>	625	643	100,0	100,0	Природные парки и заповедники <i>в том числе по формам собственности</i>
мамлекеттик	624	643	99,8	100,0	<i>государственная</i>
жеке	1	-	0,2	-	<i>частная</i>

¹ Юридикалык жактар, ишмердиктин экинчи түрү деп - туризм чөйрөсү эсептелген чарба жүргүзүүчү субъектилерди кошкондо

Юридические лица, включая хозяйствующие субъекты, для которых туризм является второстепенным видом деятельности

2.3 Туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын ¹ кызматкерлеринин орточо айлык эмгек акысы

(сом)

Среднемесячная заработная плата работников предприятий и организаций сферы туризма ¹

(сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы	3563	4411	5208	5514	6972	Всего
Мейманканалар	8832	9700	11314	9466	11059	<i>Гостиницы</i>
Туризм жана эс алуу ишканалары	3078	4477	4002	3802	5206	<i>Предприятия отдыха и туризма</i>
Ресторандар	1540	2547	3598	4019	4481	<i>Рестораны</i>
Туристтик агенттиктер	2665	3106	4021	4054	4681	<i>Туристические агентства</i>
Санатордук-курорттук мекемелер	2680	3593	4442	4455	6789	<i>Санаторно-курортные учреждения</i>
Жаратылыш парктар жана коруктар	3041	3701	4925	5691	5833	<i>Природные парки и заповедники</i>

2.4. Менчиктин түрлөрү боюнча туризм чөйрөсүндөгү ишканалардын жана уюмдардын¹ кызматкерлеринин орточо айлык эмгек акысы

Среднемесячная заработная плата работников предприятий и организаций сферы туризма¹ по формам собственности

	Сом Сомов		Ишмердиктин тийиштүү түрүндөгү эмгек акынын жалпы өлчөмүнө карата пайыз менен В процентах к общему размеру заработной платы соответствующего вида деятельности		
	2010	2011	2010	2011	
Мейманканалар	9466	11059	100,0	100,0	Гостиницы
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	5066	8101	53,5	73,3	государственная
жеке	10010	11425	105,7	103,3	частная
Эс алуу жана туризм ишканалары	3802	5206	100,0	100,0	Предприятия отдыха и туризма
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	3621	6333	95,2	121,6	государственная
жеке	3890	4649	102,3	89,3	частная
Ресторандар	4019	4481	100,0	100,0	Рестораны
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	4705	5573	117,1	124,4	государственная
жеке	3786	4101	94,2	91,5	частная
Туристтик агенттиктер	4054	4681	100,0	100,0	Туристические агентства
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	2968	3717	73,2	79,4	государственная
жеке	4151	4758	102,4	101,6	частная
Санатордук-курорттук мекемелер	4455	6789	100,0	100,0	Санаторно-курортные учреждения
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	4728	7939	106,1	116,9	государственная
жеке	4150	5622	93,2	82,8	частная
Жаратылыш парктар жана коруктар	5691	5833	100,0	100,0	Природные парки и заповедники
анын ичинде менчиктин түрү боюнча					в том числе по формам собственности
мамлекеттик	5691	5833	100,0	100,0	государственная
жеке	-	-	-	-	частная

¹ Юридикалык жактар, ишмердиктин экинчи түрү деп - туризм чөйрөсү эсептелген чарба жүргүзүүчү субъектилерди кошкондо.

Юридические лица, включая хозяйствующие субъекты, для которых туризм является второстепенным видом деятельности.

**2.5 "Социалдык-маданий сервис жана туризм" кесиби боюнча жогорку
билимдүү адистерди даярдоо**
(адам)

**Подготовка специалистов с высшим образованием по специальности
"Социально-культурный сервис и туризм"**
(человек)

	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	
Кабыл алынган студенттер	551	401	357	289	281	<i>Принято студентов Численность обучающихся Выпущено специалистов¹</i>
Окутулгандардын саны	1 678	1 643	1 581	1 534	1 560	
Адистерди бүтүрүп чыгаруу ¹	145	235	194	252	236	

¹ Турушуна жараша, 2007, 2008, 2009, 2010 жана 2011-жж.
Соответственно, в 2007, 2008, 2009, 2010 и 2011гг.

**2.6. 2011-ж. кесиптик-техникалык окуу жайлары тарабынан кесиби боюнча
адистерди даярдоо**
(адам)

**Подготовка специалистов профессионально-техническими училищами
по специальностям в 2011г.**
(человек)

	Кабыл алынган студенттер <i>Принято студентов</i>	Окутулгандардын саны <i>Численность обучающихся</i>	Адистерди бүтүрүп чыгаруу <i>Выпущено специалистов</i>	
Бардыгы	3 170	3 243	2 622	Всего
анын ичинде:				<i>в том числе:</i>
Ашпозчу	1 208	804	1 102	<i>Повар</i>
Ашпозчу-официант	343	254	319	<i>Повар-официант</i>
Ашпозчу-официант, бармен	146	267	161	<i>Повар-официант, бармен</i>
Кондитер	33	6	6	<i>Кондитер</i>
Кондитер- ашпозчу, официант	154	253	51	<i>Кондитер-повар, официант</i>
Кондитер-ашпозчу	888	1 121	732	<i>Кондитер-повар</i>
Кондитер-жасоочу	23	20	-	<i>Кондитер-оформитель</i>
Кондитер, ашпозчу, нан бышыруучу	65	35	77	<i>Кондитер, повар, пекарь</i>
Официант	79	8	-	<i>Официант</i>
Официант, бармен	14	6	14	<i>Официант, бармен</i>
Официант, кондитер	-	-	34	<i>Официант, кондитер</i>
Нан бышыруучу, камыр жууруучу	28	27	-	<i>Пекарь-тестовод</i>
Туристтик маршруттарды коштоп жүрүүчү	10	65	46	<i>Проводник туристских маршрутов</i>
Мейманкана жана ресторан иши боюнча адис	-	30	26	<i>Специалист по гостиничному и ресторанному делу</i>
Мейманкана чарбасынын кызматкери	61	315	54	<i>Работник гостиничного хозяйства</i>
Ресторан жана мейманкана чарба кызматкери	118	-	-	<i>Работник ресторанного и гостиничного хозяйства</i>
Мейманкана жана ресторан иши боюнча администратордун жардамчысы	-	32	-	<i>Помощник администратора по гостиничному и ресторанному делу</i>

3. Эл аралык туристтик агымдар Международные туристские потоки

3.1 Туристтик тейлөөлөрдүн экспорту жана импорту (барып келүүлөр)¹

(АКШнын млн. доллары)

Экспорт и импорт туристских услуг (поездки)¹

(млн. долларов США)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Экспорт	342,2	509,2	445,0	271,7	631,3	Экспорт
анын ичинде:						в том числе:
КМШ өлкөлөрүнө	308,3	468,2	408,2	245,2	593,4	страны СНГ
КМШдан тышкаркы өлкөлөргө	33,9	41,0	36,8	26,5	37,9	страны вне СНГ
Импорт	112,4	304,4	257,1	259,9	407,5	Импорт
анын ичинде:						в том числе:
КМШ өлкөлөрүнөн	100,7	273,8	230,9	233,3	365,6	страны СНГ
КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн	11,7	30,6	26,2	26,6	41,9	страны вне СНГ

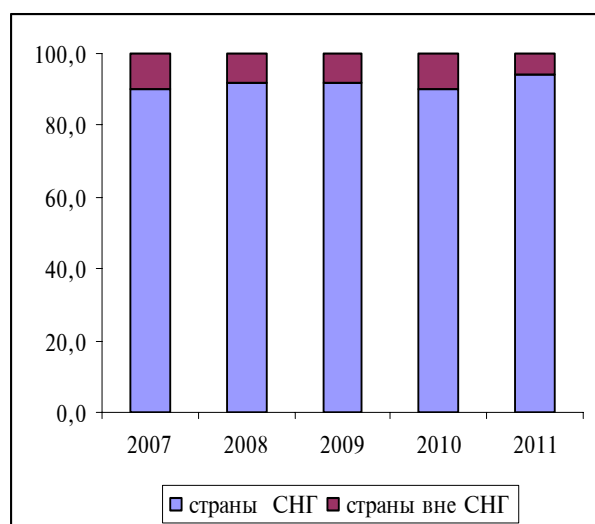
¹ Баалоо боюнча маалыматтар.
Данные оценочные.

КМШ өлкөлөрүнө жана КМШдан тышкаркы өлкөлөргө туристтик тейлөөлөрдүн экспорту

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Экспорт туристских услуг по странам СНГ и вне СНГ

(в процентах к итогу)

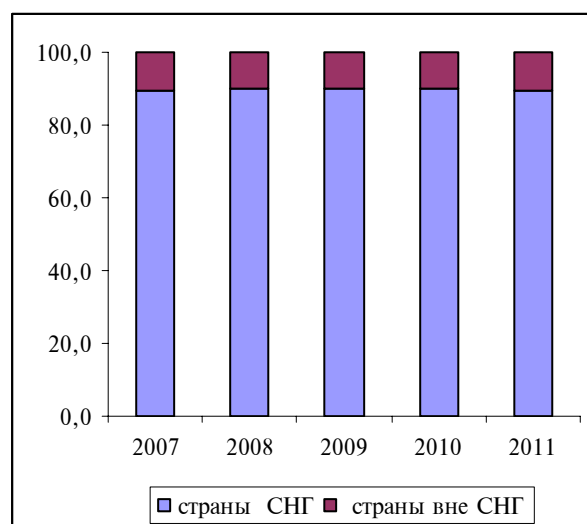

КМШ өлкөлөрүнөн жана КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн туристтик тейлөөлөрдүн импорту

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Импорт туристских услуг по странам СНГ и вне СНГ

(в процентах к итогу)

3.2. Өлкөлөр боюнча Кыргыз Республикасына келген чет өлкөлүк жарандардын саны¹

(адам)

Численность иностранных граждан, прибывших в Кыргызскую Республику, по странам¹

(человек)

	2010	2011	
Бардыгы	1 316 207	3 114 372	Всего
<i>анын ичинде өлкөлөр боюнча:</i>			<i>из них по странам:</i>
Австралия	1189	1375	Австралия
Австрия	536	510	Австрия
Азербайджан	984	3983	Азербайджан
Беларусь	517	1685	Беларусь
Германия	6980	8432	Германия
Грузия	610	898	Грузия
Израиль	586	744	Израиль
Индия	1725	1990	Индия
Иран	1574	2646	Иран
Италия	902	1427	Италия
Казакстан	837609	1437739	Казакстан
Канада	1669	1904	Канада
Кытай	18167	25059	Китай
Корея	4207	3681	Корея
Пакистан	2082	2044	Пакистан
Польша	524	713	Польша
Россия	132493	1020102	Россия
Бириккен Падышалык (Улуу Британия)	2716	3127	Соединенное Королевство (Великобритания)
АКШ	7473	12878	США
Тажикстан	121058	99552	Таджикистан
Туркмөнстан	4902	306	Туркменистан
Түркия	11098	15237	Турция
Өзбекстан	140644	433363	Узбекистан
Украина	1525	9074	Украина
Франция	2105	3633	Франция
Швейцария	1029	2147	Швейцария
Швеция	527	808	Швеция
Япония	1125	2435	Япония

¹ Туруктуу жашоо үчүн келгендерди жана тейлөө кызматкерлерин кошпогондо, баалоо боюнча маалыматтар. Оценочные данные, без учета прибывших на постоянное место жительства и обслуживающего персонала.

4. Туристтик ташуулар Туристские перевозки

4.1. Каттоонун түрлөрү боюнча туристтерди ташуу

(миң адам)

Перевозки туристов по видам сообщений

(тысяч человек)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Туристтерди ташуу - бардыгы	5 041,7	6 144,9	6 519,6	5 390,2	5572,3	Перевезено туристов - всего
Аба транспорту менен						<i>Воздушным транспортом</i>
эл аралык кирүү	91,3	109,5	95,1	130,8	237,5	<i>въездные международные</i>
эл аралык чыгуу	95,5	113,9	103,7	154,6	255,6	<i>выездные международные</i>
ички	92,3	147,4	159,0	179,2	214,8	<i>внутренние</i>
Темир жол						<i>Железнодорожным</i>
транспорту менен						<i>транспортом</i>
эл аралык кирүү	151,9	194,7	187,6	128,5	99,3	<i>въездные международные</i>
эл аралык чыгуу	225,3	265,8	212,7	223,1	133,8	<i>выездные международные</i>
ички	15,6	13,3	13,8	15,0	16,2	<i>внутренние</i>
Автомобиль транспорту менен						<i>Автомобильным транспортом</i>
чыгуу	76,5	95,8	71,6	26,8	53,0	<i>выездные</i>
алыскы чет өлкөлөргө	-	1,9	3,0	-	-	<i>в дальнее зарубежье</i>
КМШ өлкөлөрүнө	76,5	93,9	68,6	26,8	53,0	<i>в страны СНГ</i>
ички	4 293,3	5 204,5	5 676,1	4 532,2	4562,1	<i>внутренние</i>

4.2. Туристтерди ташуудан түшкөн киреше

(миллион сом)

Доходы, полученные от перевозок туристов

(миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Киреше - бардыгы	2 159,5	3 615,4	3 913,3	4 767,6	7226,7	Все доходы
анын ичинде ташуулар						<i>в том числе полученные от</i>
боюнча:						<i>перевозок:</i>
аба транспорту менен	1 512,1	2 692,7	2 701,6	3 861,3	6238,0	<i>воздушным транспортом</i>
темир жол						<i>железнодорожным</i>
транспорту менен	430,1	612,3	648,1	660,4	642,4	<i>транспортом</i>
автомобиль транспорту менен	217,3	310,4	563,6	245,9	346,3	<i>автомобильным транспортом</i>

5. Жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары

Коллективные средства размещения и предприятия туризма

5.1. Иштеп жаткан жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары

(жылдын аягына карата, бирдик)

Действующие коллективные средства размещения и предприятия туризма

(на конец года, единицы)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы	372	422	444	430	405	Всего
Ишкананын түрү боюнча						
По типам предприятий						
Мейманкалар	119	152	154	157	149	Гостиницы
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	154	166	172	161	160	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	11	10	9	7	7	Туристские базы
Кемпинг	-	1	1	1	-	Кемпинг
Санаториялар	14	14	15	15	14	Санатории
Балдар санаториялары	6	6	6	6	6	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	11	12	12	8	9	Санатории-профилактории
Эс алуу үйлөр	14	11	9	11	11	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттар	57	64	75	72	69	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	1	1	1	1	1	Пансионат с лечением
Эс алуу базалары	5	8	10	6	7	Базы отдыха
Ден соолукту чындоочу спорттук лагерлер	5	7	5	5	4	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чындоочу балдар комплекстери	30	32	29	29	32	Детские оздоровительные комплексы
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат Жана экскурсия бюросу	80	80	95	93	73	Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	8	10	10	10	10	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	11	14	13	9	13	Другие предприятия туризма
Аймак боюнча						
По территории						
Баткен облусу	10	18	19	14	15	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	36	52	44	47	49	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	146	154	156	146	142	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	27	28	34	33	39	Нарынская область
Ош облусу	13	14	13	9	11	Ошская область
Талас облусу	8	7	7	7	7	Таласская область
Чүй облусу	29	31	32	33	33	Чуйская область
Бишкек ш.	82	90	105	112	84	г. Бишкек
Ош ш.	21	28	34	29	25	г. Ош

Акыркы беш жылда жайгаштыруунун коллективдик каражаттарынын жана туризм ишканаларынын саны орточо эсеп менен 11,0 пайызга өстү, Баткен облусунда 1,5 эсе, ал эми Жалал-Абад жана Нарын облустарында 1,4 эсе жогорулады.

За последние пять лет число коллективных средств размещения и предприятий туризма возросло в среднем на 11,0 процента, в Баткенской области – в 1,5 раза, а в Джалал-Абадской и Нарынской областях – в 1,4 раза.

5.2. 2011-ж. иштеген мезгили боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары

(жылдын аягына карата, бирдик)

Коллективные средства размещения и предприятия туризма по периоду функционирования в 2011г.

(на конец года, единицы)

	Бардыгы Всего	анын ичинде в том числе		
		жыл бою кругло- годичные	сезондуу сезонные	
Бардыгы	405	225	180	Всего
Ишкананын түрү боюнча				
По типам предприятий				
Мейманкалар	149	139	10	Гостиницы
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	160	23	137	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	7	1	6	Туристские базы
Кемпинг	-	-	-	Кемпинг
Санаториялар	14	10	4	Санатории
Балдар санаториялары	6	5	1	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	9	4	5	Санатории-профилактории
Эс алуу үйлөр	11	1	10	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттар	69	1	68	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	1	-	1	Пансионаты с лечением
Эс алуу базалар	7	1	6	Базы отдыха
Ден соолукту чыңдоочу спорттук лагерлер	4	-	4	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чыңдоочу балдар комплекстери	32	-	32	Детские оздоровительные комплексы
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	72	55	17	Турфирмы туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	10	3	7	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	13	4	9	Другие предприятия туризма
Аймак боюнча				
По территории				
Баткен облусу	15	12	3	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	49	33	16	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	142	19	123	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	39	19	20	Нарынская область
Ош облусу	11	5	6	Ошская область
Талас облусу	7	2	5	Таласская область
Чүй облусу	33	28	5	Чуйская область
Бишкек ш.	84	84	-	г. Бишкек
Ош ш.	25	23	2	г. Ош

**5.2.1. 2011-ж. иштеген мезгили жана аймак боюнча жайгаштыруунун
коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары**

(жылдын аягына карата, бирдик)

**Коллективные средства размещения и предприятия туризма по периоду
функционирования и территории в 2011г.**

(на конец года, единицы)

	Бардыгы <i>Всего</i>	анын ичинде <i>в том числе</i>		
		жыл бою кругло- годовые	Сезондуу сезонные	
Мейманканалар				
Гостиницы				
Баткен облусу	12	12	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	26	26	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	22	13	9	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	19	18	1	Нарынская область
Ош облусу	3	3	-	Ошская область
Талас облусу	1	1	-	Таласская область
Чүй облусу	16	16	-	Чуйская область
Бишкек ш.	31	31	-	г. Бишкек
Ош ш.	19	19	-	г. Ош
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары				
Специализированные средства размещения				
Баткен облусу	3	-	3	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	21	7	14	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	111	4	107	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1	-	1	Нарынская область
Ош облусу	6	2	4	Ошская область
Талас облусу	1	-	1	Таласская область
Чүй облусу	12	7	5	Чуйская область
Бишкек ш.	-	-	-	г. Бишкек
Ош ш.	5	3	2	г. Ош
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу				
Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий				
Ысык-Көл облусу	6	1	5	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	10	-	10	Нарынская область
Талас облусу	2	-	2	Таласская область
Чүй облусу	3	3	-	Чуйская область
Бишкек ш.	51	51	-	г. Бишкек
Ош ш.	1	1	-	г. Ош
Жаратылыш парктары жана коруктар				
Природные парки и заповедники				
Жалал-Абад облусу	2	-	2	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	1	1	-	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	2	-	2	Нарынская область
Ош облусу	2	-	2	Ошская область
Талас облусу	1	-	1	Таласская область
Чүй облусу	2	2	-	Чуйская область
Башка туризм ишканалары				
Другие предприятия туризма				
Ысык-Көл облусу	2	-	2	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	7	1	6	Нарынская область
Талас облусу	2	1	1	Таласская область
Бишкек ш.	2	2	-	г. Бишкек

**5.3. 2011-ж. менчиктин түрлөрү боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары
жана туризмдин ишканалары**

(жылдын аягына карата, бирдик)

**Коллективные средства размещения и предприятия туризма
по формам собственности в 2011г.**

(на конец года, единицы)

	Бардыгы <i>Всего</i>	Менчик формасы боюнча <i>По формам собственности</i>		
		мамле- кеттик государ- ственная	жеке частная	
Бардыгы	405	63	342	<i>Всего</i>
Ишкананын түрү боюнча <i>По типам предприятий</i>				
Мейманкалар	149	7	142	<i>Гостиницы</i>
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	160	43	117	<i>Специализированные средства размещения</i>
Туристтик базалар	7	3	4	<i>Туристские базы</i>
Кемпинг	-			<i>Кемпинг</i>
Санаториялар	14	4	10	<i>Санатории</i>
Балдар санаториялары	6	6	-	<i>Детские санатории</i>
Санаториялар-профилакториялар	9	-	9	<i>Санатории-профилактории</i>
Эс алуу үйлөр	11	3	8	<i>Дома отдыха</i>
Эс алуу пансионаттар	69	9	60	<i>Пансионаты отдыха</i>
Дарылоочу пансионаттар	1	-	1	<i>Пансионаты с лечением</i>
Эс алуу базалар	7	-	7	<i>Базы отдыха</i>
Ден соолукту чындоочу спорттук лагерлер	4	2	2	<i>Спортивно-оздоровительные лагеря</i>
Ден соолукту чындоочу балдар комплекстери	32	16	16	<i>Детские оздоровительные комплексы</i>
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	73	1	72	<i>Турфирмы туроператоры, бюро путешествий и экскурсий</i>
Жаратылыш парктар жана коруктар	10	10	-	<i>Природные парки и заповедники</i>
Башка туризм ишканалары	13	2	11	<i>Другие предприятия туризма</i>
Аймак боюнча <i>По территории</i>				
Баткен облусу	15	2	13	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	49	12	37	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	142	29	113	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	39	2	37	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	11	3	8	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	7	3	4	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	33	7	26	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	84	2	82	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	25	3	22	<i>г. Ош</i>

5.3.1. 2011-ж. менчиктин түрлөрү жана аймак боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары

(жылдын аягына карата, бирдик)

Коллективные средства размещения и предприятия туризма по формам собственности и территории в 2011г.

(на конец года, единиц)

	Бардыгы Всего	Менчик формасы боюнча По формам собственности		
		мамле- кеттик государ- ственная	жеке частная	
Мейманканалар				
<i>Гостиницы</i>				
Баткен облусу	12	-	12	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	26	-	26	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	22	2	20	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	19	-	19	Нарынская область
Ош облусу	3	-	3	Ошская область
Талас облусу	1	1	-	Таласская область
Чүй облусу	16	-	16	Чуйская область
Бишкек ш.	31	2	29	г. Бишкек
Ош ш.	19	2	17	г. Ош
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары				
<i>Специализированные средства размещения</i>				
Баткен облусу	3	2	1	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	21	10	11	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	111	25	86	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1	-	1	Нарынская область
Ош облусу	6	1	5	Ошская область
Талас облусу	1	-	1	Таласская область
Чүй облусу	12	4	8	Чуйская область
Бишкек ш.	-	-	-	г. Бишкек
Ош ш.	5	1	4	г. Ош
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу				
<i>Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий</i>				
Ысык-Көл облусу	6	-	6	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	10	-	10	Нарынская область
Талас облусу	2	-	2	Таласская область
Чүй облусу	3	1	2	Чуйская область
Бишкек ш.	51	-	51	г. Бишкек
Ош ш.	1	-	1	г. Ош
Жаратылыш парклары жана коруктар				
<i>Природные парки и заповедники</i>				
Жалал-Абад облусу	2	2	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	1	1	-	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	2	2	-	Нарынская область
Ош облусу	2	2	-	Ошская область
Талас облусу	1	1	-	Таласская область
Чүй облусу	2	2	-	Чуйская область
Башка туризм ишканалары				
<i>Другие предприятия туризма</i>				
Ысык-Көл облусу	2	1	1	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	7	-	7	Нарынская область
Талас облусу	2	1	1	Таласская область
Бишкек ш.	2	-	2	г. Бишкек

5.4. Мейманканалардын ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү

Основные показатели деятельности гостиниц

	2007	2008	2009	2010	2011	
	Бардыгы		Всего			
Мейманканалардын саны, бирдик	119	152	154	157	149	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	164,8	169,4	172,5	127,1	159,6	Численность размещенных лиц, тыс. человек
Бардык номерлердин саны, бирдик	2 352	2 481	2 787	2943	2875	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	4 783	4 532	4 990	5050	4911	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	266,2	264,9	273,4	210,1	257,0	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттерге	159,2	161,6	177,0	138,7	161,5	резидентам
резидент эместерге	107,0	103,3	96,4	71,4	95,5	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сом:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	568	650	845	830	1025	для резидентов
резидент эместер үчүн	877	1 018	1 219	1260	1440	для нерезидентов
Мейманкана фондун пайдалануу коэффициенти (болгон орун)	0,15	0,16	0,15	0,11	0,14	Коэффициент использования гостиничного фонда (наличных мест)
	Шаар жерлери		Городская местность			
Мейманканалардын саны, бирдик	94	123	123	127	114	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	151,4	159,4	157,7	115,9	146,4	Численность размещенных лиц, тыс. человек
Бардык номерлердин саны, бирдик	2 132	2 274	2 455	2669	2571	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	4 083	3 937	4 179	4533	4290	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	246,3	246,7	251,0	195,5	243,4	Предоставлено койко-суток, тыс.
Мейманкана фондун пайдалануу коэффициенти (болгон орун)	0,17	0,17	0,10	0,12	0,16	Коэффициент использования гостиничного фонда (наличных мест)
	Айыл жерлери		Сельская местность			
Мейманканалардын саны, бирдик	29	31	30	30	31	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	10,0	14,8	11,2	11,2	13,0	Численность размещенных лиц, тыс. человек
Бардык номерлердин саны, бирдик	207	332	274	274	304	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	595	811	517	517	621	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	18,2	22,4	14,6	14,6	13,6	Предоставлено койко-суток, тыс.
Мейманкана фондун пайдалануу коэффициенти (болгон орун)	0,08	0,05	0,08	0,08	0,06	Коэффициент использования гостиничного фонда (наличных мест)

2007-ж. тартып мейманканалардын саны республика боюнча орточо эсеп менен шаар жана айыл жерлеринде 1,2 эсе өстү. Число гостиниц в среднем с 2007г. по республике в городской и сельской местности возросло на 1,2 раза.

5.4.1. Аймак боюнча мейманканалардын ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү
Основные показатели деятельности гостиниц по территории

	2007	2008	2009	2010	2011	
Баткен облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	6	15	15	11	12	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	10,4	12,3	10,9	11,5	12,9	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	10,3	12,1	10,8	11,45	12,8	резидентов
резидент эместер	0,1	0,2	0,1	0,45	0,1	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	150	180	177	164	211	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	266	333	330	301	346	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	12,9	14,9	13,3	12,2	14,7	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	12,8	14,7	13,1	12,2	14,5	резидентам
резидент эместер	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	124	161	168	201	277	для резидентов
резидент эместер үчүн	208	232	220	262	383	для нерезидентов
Жалал-Абад облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	18	29	27	27	26	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	20,9	23,7	21,1	17,9	21,6	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	20,1	22,8	20,2	17,4	21,1	резидентов
резидент эместер	0,8	0,9	0,9	0,5	0,5	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	232	320	328	316	314	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	481	684	641	596	632	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	33,0	34,4	30,3	23,4	29,2	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	31,2	32,9	28,6	22,6	28,3	резидентам
резидент эместер	1,8	1,5	1,7	0,8	0,9	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	254	292	386	388	408	для резидентов
резидент эместер үчүн	417	548	628	538	549	для нерезидентов
Ысык-Көл облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	27	28	22	22	22	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	11,2	9,7	9,7	6,8	7,3	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	9,4	9,1	7,3	5,6	5,9	резидентов
резидент эместер	1,8	0,6	2,4	1,2	1,4	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	224	174	236	266	264	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	487	333	466	562	563	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	19,6	15,8	19,5	16,1	12,0	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	13,7	14,6	12,8	11,5	9,6	резидентам
резидент эместер	5,9	1,2	6,7	4,6	2,4	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	331	396	402	557	581	для резидентов
резидент эместер үчүн	751	842	838	867	792	для нерезидентов

	2007	2008	2009	2010	2011	
Нарын облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	12	14	17	20	19	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	4,4	4,9	4,6	4,7	5,2	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	2,5	3,2	3,1	3,4	3,7	резидентов
резидент эместер	1,9	1,7	1,5	1,3	1,5	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	94	104	134	114	125	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	270	145	290	298	289	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	6,3	6,9	7,4	7,3	8,2	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	4,2	4,9	5,7	5,6	6,4	резидентам
резидент эместер	2,1	2,0	1,7	1,7	1,8	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	225	253	274	305	349	для резидентов
резидент эместер үчүн	266	299	323	396	386	для нерезидентов
Ош облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	3	3	3	3	3	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	0,7	1,1	0,9	1,8	0,8	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	0,7	1,1	0,9	1,8	0,8	резидентов
резидент эместер	-	0,0	-	-	-	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	24	24	24	24	24	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	60	60	60	60	60	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	0,7	1,1	0,9	1,8	0,8	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	0,7	1,1	0,9	1,8	0,8	резидентам
резиденттер эмес	-	0,0	0,0	-	-	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	48	65	89	82	120	для резидентов
резидент эместер үчүн	-	85	98	120	120	для нерезидентов
Талас облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	1	1	1	1	1	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	0,7	0,5	0,8	0,6	0,8	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	0,7	0,5	0,8	0,6	0,8	резидентов
резидент эместер	-	-	0,0	0,6	-	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	19	19	19	19	19	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	30	30	30	30	30	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	1,1	1,1	2,4	1,5	1,7	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	1,1	1,1	2,4	1,5	1,7	резидентам
резиденттер эмес	-	-	0,0	-	-	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	250	400	400	400	400	для резидентов
резидент эместер үчүн	720	720	720	645	720	для нерезидентов

	2007	2008	2009	2010	2011	
Чүй облусу						
Мейманканалардын саны, бирдик	18	15	15	16	16	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	14,6	22,3	14,8	10,1	11,8	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	14,1	21,9	14,3	9,7	11,4	резидентов
резидент эместер	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	207	207	218	193	186	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	549	580	576	374	366	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	17,5	18,8	15,4	16,1	15,3	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	16,4	17,5	14,2	14,5	14,0	резидентам
резидент эместер	1,1	1,3	1,2	1,6	1,3	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	224	318	388	471	486	для резидентов
резидент эместер үчүн	361	383	544	744	724	для нерезидентов
Бишкек шаары						
Мейманканалардын саны, бирдик	21	27	30	34	31	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	88,8	78,2	85,8	58,9	81,9	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	47,1	42,3	49,3	36,1	35,8	резидентов
резидент эместер	41,7	35,9	36,5	22,8	46,1	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	1 107	1 055	1 222	1408	1316	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	1 808	1 686	1 838	2114	1928	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	159,7	149,0	150,9	108,9	149,2	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	64,7	53,3	69,5	48,5	62,6	резидентам
резидент эместер	95,0	95,7	81,4	60,4	86,6	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	1 701	2 063	2 685	2394	3058	для резидентов
резидент эместер үчүн	1 910	2 471	3 078	2803	3525	для нерезидентов
Ош шаары						
Мейманканалардын саны, бирдик	13	20	24	23	19	Число гостиниц, единиц
Жайгаштырылган адамдардын саны, миң адам	13,1	16,7	24,0	14,8	17,1	Численность размещенных лиц, тыс. человек
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	12,5	15,9	21,8	14,0	16,0	резидентов
резидент эместер	0,6	0,8	2,2	0,8	1,1	нерезидентов
Бардык номерлердин саны, бирдик	295	398	429	439	416	Число всех номеров, единиц
Бир жолку сыйымдуулук, койка-орун	832	681	759	715	697	Единовременная вместимость, койко-мест
Көрсөтүлгөн суткалык орун, миң	15,4	22,9	33,4	22,8	25,9	Предоставлено койко-суток, тыс.
анын ичинде:						в том числе:
резиденттер	14,4	21,6	29,9	20,5	23,6	резидентам
резидент эместер	1,0	1,3	3,5	2,3	2,3	нерезидентам
Суткалык орундун орточо наркы, сомов:						Средняя стоимость койко-суток, сомов:
резиденттер үчүн	451	510	759	828	694	для резидентов
резидент эместер үчүн	826	945	1234	1205	1060	для нерезидентов

5.5. Иштеп жаткан, жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарында жана туризмдин ишканаларында койкалардын бир айдын ичиндеги эң көп саны¹

(орун)

Число коек в месяц максимального развертывания в действующих специализированных средствах размещения и на предприятиях туризма¹

(мест)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардыгы						
Всего						
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	27 068	27 281	27 233	25 732	26 836	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	1 393	1 430	1 360	1 000	1 387	Туристские базы
Кемпинг	-	64	64	64	-	Кемпинг
Санаториялар	3 876	4 002	3 908	4 025	4 038	Санатории
Балдар санаториялары	360	360	340	300	555	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	680	610	569	552	643	Санатории-профилактории
Эс алуу үйлөрү	3 581	2 642	2 742	2 633	2 647	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттары	10 073	11 019	11 636	10 483	10 688	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	12	12	15	15	15	Пансионат с лечением
Эс алуу базалары	470	577	695	408	457	Базы отдыха
Ден соолукту чыңдоочу-спорттук лагерлер	985	1 155	920	1 120	990	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чыңдоочу балдар комплекстери	5 638	5 410	4 984	5 132	5 416	Детские оздоровительные комплексы
Туризм ишканалары	173	279	291	239	365	Предприятия туризма
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	100	158	124	125	190	Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	54	69	69	34	63	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	19	52	98	80	112	Другие предприятия туризма
Аймак боюнча						
По территории						
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	27 068	27 281	27 233	25 732	26 836	Специализированные средства размещения
Баткен облусу	500	350	450	350	490	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	2 343	2 400	1 974	2 270	2 634	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	21 994	22 064	21 931	20 291	20 859	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	80	80	165	100	100	Нарынская область
Ош облусу	910	310	530	320	480	Ошская область
Талас облусу	150	150	150	250	250	Таласская область
Чүй облусу	863	1 103	1 109	1 287	1 363	Чуйская область
Бишкек ш.	-	64	64	64	-	г. Бишкек
Ош ш.	228	760	860	800	660	г. Ош
Туризм ишканалары	173	279	291	239	365	Предприятия туризма
Жалал-Абад облусу	-	23	23	19	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	12	52	42	30	30	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	-	-	56	37	118	Нарынская область
Ош облусу	-	-	-	-	-	Ошская область
Талас облусу	42	42	42	27	35	Таласская область
Чүй облусу	85	105	105	66	114	Чуйская область
Бишкек ш.	34	57	23	60	68	г. Бишкек

¹ Туристтерди жайгаштыруу үчүн мүмкүнчүлүгү бар туризмдин ишканалары. Предприятия туризма, имеющие возможность размещения туристов.

**5.6. 2011-ж. жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарынын жана туризмдин
ишканаларынын ишинин көрсөткүчтөрү ¹
Показатели работы специализированных средств размещения
и предприятий туризма ¹ в 2011г.**

	Көрсөтүлгөн суткалык орун <i>Предоставлено койко-суток</i>		Суткалык орундун орточо баасы, сом <i>Средняя стоимость койко-суток, сомов</i>		
	бардыгы <i>всего</i>	анын ичинде резидент эместерге в том числе нерезиденттам	резиденттер үчүн для резидентов	резидент эместер үчүн для нерезидентов	
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	996 256	148 371	х	х	<i>Специализированные средства размещения</i>
Туристтик базалар	35 164	5 489	520	810	<i>Туристские базы</i>
Кемпинг					<i>Кемпинг</i>
Санаториялар	294 781	54 545	860	1 014	<i>Санатории</i>
Балдар санаториялары	134 774	-	-	-	<i>Детские санатории</i>
Санаториялар-профилакториялар	35 613	-	490	95	<i>Санатории-профилактории</i>
Эс алуу үйлөрү	73 747	20 214	330	387	<i>Дома отдыха</i>
Эс алуу пансионаттары	235 764	60 732	701	988	<i>Пансионаты отдыха</i>
Дарылоочу пансионаттар	271	20	100	100	<i>Пансионат с лечением</i>
Эс алуу базалары	8 770	2 406	630	816	<i>Базы отдыха</i>
Ден соолукту чындоочу-спорттук лагерлер	15 620	4 775	256	685	<i>Спортивно – оздоровительные лагеря</i>
Ден соолукту чындоочу балдар комплексттери	161 752	190	303	217	<i>Детские оздоровительные комплексы</i>
Туризм ишканалары	21 083	3 099	х	х	<i>Предприятия туризма</i>
Турфирмалар жана туроператорлор, саякаттар бюролору жана экскурсиялар	5 889	1 831	801	958	<i>Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий</i>
Жаратылыш парктар Жана коруктар	14 488	764	2 850	2 850	<i>Природные парки и заповедники</i>
Башка туризм ишканалары ¹	706	504	2 500	4 000	<i>Другие предприятия туризма¹</i>

¹ Туристтерди жайгаштыруу үчүн мүмкүнчүлүгү бар туризмдин ишканалары.
Предприятия туризма, имеющие возможность размещения туристов.

5.7. 2011-ж. аймак боюнча жайгаштыруунун адистештирилген каражаттарынын ишмердиги
Деятельность специализированных средств размещения по территории в 2011г.

	Субъекттердин бир жолку сыйымдуулугу орун <i>Единовременная вместимость субъектов, мест</i>	Орундардын саны/бир айдын ичинде болгон эн көп орундар, орун <i>Число мест/коefficient в месяц максимального развертывания, мест</i>	Дарылануучулардын жана эс алуучулардын саны, адам <i>Численность лечившихся и отдохавших, человек</i>	
Туристтик базалар <i>Туристские базы</i>				
Кыргыз Республикасы	1 260	1 387	17 561	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	290	400	3 170	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	920	937	13 539	Иссык-Кульская область
Чүй облусу	50	50	852	Чуйская область
Санаториялар <i>Санатории</i>				
Кыргыз Республикасы	3 953	4 038	47 717	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	250	286	2 815	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	3 192	3 229	39 709	Иссык-Кульская область
Ош облусу	40	50	1 130	Ошская область
Чүй облусу	471	473	4 063	Чуйская область
Балдар санаториялары <i>Детские санатории</i>				
Кыргыз Республикасы	472	555	4 226	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	152	235	2824	Джалал-Абадская область
Чүй облусу	320	320	1402	Чуйская область
Санаториялар-профилакториялар <i>Санатории-профилактории</i>				
Кыргыз Республикасы	616	643	4 443	Кыргызская Республика
Ысык-Көл облусу	66	66	166	Иссык-Кульская область
Жалал-Абад облусу	80	107	812	Джалал-Абадская область
Ош облусу	160	160	2 006	Ошская область
Чүй облусу	-	-	-	Чуйская область
Ош ш.	310	310	1 459	г. Ош

	Субъекттердин бир жолку сыйымдуулугу орун <i>Единовременная вместимость субъектов, мест</i>	Орундардын саны /бир айдын ичинде болгон эн көп орундар, орун <i>Число мест/коек в месяц максимального развертывания, мест</i>	Дарылануучулардын жана эс алуучулардын саны, адам <i>Численность лечившихся и тдыхавших, человек</i>	
Эс алуу үйлөрү <i>Дома отдыха</i>				
Кыргыз Республикасы	2 597	2 647	16 017	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	42	42	280	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	2 555	2 605	15 737	<i>Иссык-Кульская область</i>
Эс алуу пансионаттары <i>Пансионаты отдыха</i>				
Кыргыз Республикасы	10 532	10 688	61 758	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	460	500	7 678	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	9 972	10 088	53 895	<i>Иссык-Кульская область</i>
Ош ш.	100	100	185	<i>г. Ош</i>
Дарылоочу пансионаттар <i>Пансионаты с лечением</i>				
Кыргыз Республикасы	15	15	81	Кыргызская Республика
Ысык-Көл облусу	15	15	81	<i>Иссык-Кульская область</i>
Эс алуу базалары <i>Базы отдыха</i>				
Кыргыз Республикасы	457	457	3 454	Кыргызская Республика
Ысык-Көл облусу	397	397	2 187	<i>Иссык-Кульская область</i>
Жалал-Абад облусу	60	60	400	<i>Джалал-Абадская область</i>
Чүй облусу	-	-	867	<i>Чуйская область</i>
Ден соолукту чыңдоочу спорттук лагерлер <i>Спортивно-оздоровительные лагеря</i>				
Кыргыз Республикасы	990	990	1 776	Кыргызская Республика
Жалал-Абад облусу	180	180	390	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	810	810	1 386	<i>Иссык-Кульская область</i>
Ден соолукту чыңдоочу балдар комплекстери <i>Детские оздоровительные комплексы</i>				
Кыргыз Республикасы	5 321	5 416	19 349	Кыргызская Республика
Баткен облусу	490	490	444	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	799	824	1 721	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	2 662	2 712	14 245	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	80	100	150	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	270	270	627	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	250	250	83	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	520	520	1 079	<i>Чуйская область</i>
Ош ш.	250	250	1 000	<i>г. Ош</i>

5.8. Иштеп жаткан, жайгаштыруунун коллективдик каражаттарына жана туризмдин ишканаларына келген адамдардын саны

(адам)

Число посетителей действующих коллективных средств размещения и предприятий туризма

(человек)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бардык келүүчүлөр	580 914	539 491	488 474	357 736	481 990	Всего посетителей
Ишкананын түрү боюнча						
По типам предприятий						
Мейманканалар	164 822	169 425	172 510	127 121	159 636	Гостиницы
Жайгаштыруунун адистештирилген аражаттары	228 165	214 336	187 217	123 507	176 382	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	23 076	12 640	12 408	5 051	17 561	Туристские базы
Кемпинг	-	6 135	3 955	2 700	-	Кемпинг
Санаториялар	64 991	47 786	46 580	39 208	47 717	Санатории
Балдар санаториялары	4 517	3 478	4 187	4 667	4 226	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	8 834	9 013	4 705	2 211	4 443	Санатории-профилактории
Эс алуу үйлөрү	29 851	18 287	16 749	10 079	16 017	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттары	71 919	80 820	70 824	41 721	61 758	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	39	95	30	66	81	Пансионат с лечением
Эс алуу базалары	3 105	6 743	3 935	1 513	3 454	Базы отдыха
Ден соолукту чыңдоочу спорттук лагерлер	4 470	4 846	3 853	1 251	1 776	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чыңдоочу балдар комплексттери	17 363	24 493	19 991	15 040	19 349	Детские оздоровительные комплексы
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	92 784	10 577	9 421	5 348	10 637	Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	91 757	39 850	50 504	29 220	48 408	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	3 386	105 303	68 822	72 540	86 927	Другие предприятия туризма
Аймак боюнча						
по территории						
Баткен облусу	11 714	12 695	11 245	11 933	13 415	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	57 404	51 211	54 145	42 220	57 215	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	199 398	193 625	169 035	107 208	158 340	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	9 639	11 776	13 166	12 379	17 869	Нарынская область
Ош облусу	17 168	9 125	18 807	9 718	15 806	Ошская область
Талас облусу	85 440	107 333	70 265	71 491	86 031	Таласская область
Чүй облусу	86 865	41 678	30 981	22 517	25 557	Чуйская область
г. Бишкек	96 185	89 007	92 975	63 674	87 974	г. Бишкек
г. Ош	17 101	23 041	27 855	16 596	19 783	г. Ош

5.8.1. Аймак боюнча жайгаштыруунун коллективдик каражаттарына жана туризмдин ишканаларына келген адамдардын саны

(адам)

Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по территории
(человек)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Мейманканалар						
Гостиницы						
Баткен облусу	10 397	12 335	10 853	11 493	12 971	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	20 875	23 707	21 050	17 864	21 613	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	11 172	9 643	9 661	6 803	7 347	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	4 360	4 891	4 617	4 689	5 220	Нарынская область
Ош облусу	739	1 048	904	1 836	793	Ошская область
Таласская область	738	512	793	645	859	Таласская область
Чүй облусу	14 631	22 322	14 761	10 114	11 814	Чуйская область
Бишкек ш.	88 771	78 241	85 847	58 896	81 943	г. Бишкек
Ош ш.	13 139	16 726	24 024	14 781	17 076	г. Ош
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары						
Специализированные средства размещения						
Баткен облусу	1 317	360	392	440	444	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	31 059	16 422	19 753	13 988	20 090	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	182 243	177 047	148 527	92 186	140 945	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	135	107	168	100	150	Нарынская область
Ош облусу	2 392	2 874	3 345	3 761	3 763	Ошская область
Таласская область	411	83	190	83	83	Таласская область
Чүй облусу	7 099	6 665	8 030	8 471	8 263	Чуйская область
Бишкек ш.	-	6 135	3 955	2 700	-	г. Бишкек
Ош ш.	3 509	4 643	2 857	1 778	2 644	г. Ош
Турфирмалар, туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу						
Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий						
Жалал-Абад облусу	-	148	168	-	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	420	421	273	116	101	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1 052	718	2 180	657	1 067	Нарынская область
Ош облусу	-	16	86	-	-	Ошская область
Талас облусу	81 486	1 028	304	260	700	Таласская область
Чүй облусу	1 959	2 041	2 461	2 333	2 809	Чуйская область
Бишкек ш.	7 414	4 533	2 975	1 945	5 897	г. Бишкек
Ош ш.	453	1 672	974	37	63	г. Ош
Жаратылыш парктар жана коруктар						
Природные парки и заповедники						
Жалал-Абад облусу	5 470	10 891	13 174	10 368	15 512	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	5 132	6 419	10 277	6 163	9 434	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1 242	4 103	5 224	6 169	7 329	Нарынская область
Ош облусу	14 037	5 187	14 472	4 121	11 250	Ошская область
Талас облусу	2 700	2 600	1 628	800	2 212	Таласская область
Чүй облусу	63 176	10 650	5 729	1 599	2 671	Чуйская область
Башка туризм ишканалары						
Другие предприятия туризма						
Жалал-Абад облусу	-	43	-	-	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	431	95	297	1 940	513	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	2 850	1 957	977	764	4 103	Нарынская область
Талас облусу	105	103 110	67 350	69 703	82 177	Таласская область
Бишкек ш.	-	98	198	133	134	г. Бишкек

5.9. Жашаган өлкөлөрү боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны

(адам)

Число посетителей, воспользовавшихся услугами коллективных средств размещения и предприятий туризма по странам проживания в 2011г.

(человек)

	Бардыгы Всего	анын ичинде в том числе			Кыргызстан- дын тургундары Жители Кыргызстана
		КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн из стран вне СНГ	КМШ өлкөлө- рүнөн из стран СНГ		
Бардык келүүчүлөр	481 990	32 004	52 248	397 738	Всего посетителей
		Ишкананын түрү боюнча			
		По типам предприятий			
Мейманканалар	159 636	25 122	15 676	118 838	Гостиницы
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	176 382	1 407	32 105	142 870	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	17 561	-	2 755	14 806	Туристские базы
Кемпинг	-	-	-	-	Кемпинг
Санаториялар	47 717	453	7 306	39 958	Санатории
Балдар санаториялары	4 226	-	-	4 226	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	4 443	-	-	4 443	Санатории - профилактории
Эс алуу үйлөрү	16 017	-	4 810	11 207	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттары	61 758	954	15 850	44 954	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	81	-	2	79	Пансионат с лечением
Эс алуу базалары	3 454	-	738	2 716	Базы отдыха
Ден соолукту чындоочу спорттук лагерлер	1 776	-	604	1 172	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чындоочу балдар комплекстери	19 349	-	40	19 309	Детские оздоровительные комплексы
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	10 637	3 789	1 687	5 161	Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	48 408	446	2 238	45 724	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	86 927	1 240	542	85 145	Прочие предприятия туризма
		Аймак боюнча			
		По территории			
Баткен облусу	13 415	98	35	13 282	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	57 215	472	182	56 561	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	158 340	1 954	35 230	121 156	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	17 869	3 325	586	13 958	Нарынская область
Ош облусу	15 806	-	-	15 806	Ошская область
Талас облусу	86 031	357	78	85 596	Таласская область
Чүй облусу	25 557	108	505	24 944	Чуйская область
Бишкек ш.	87 974	24 799	15 218	47 957	г. Бишкек
Ош ш.	19 783	891	414	18 478	г. Ош

2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттарынын тейлөөлөрүнөн пайдаланган туристтердин жалпы санынын ичинен Кыргызстандык тургундарынын үлүшү болжол менен 83 пайызды түздү.

В 2011г. доля жителей Кыргызстана в общей численности туристов, воспользовавшихся услугами коллективных средств размещения, составила около 83 процента.

5.9.1. Жашаган өлкөлөрү жана аймак боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны
(адам)

Число посетителей, воспользовавшихся услугами коллективных средств размещения и предприятий туризма по странам проживания, по территории в 2011г.
(человек)

	Бардыгы Всего	анын ичинде в том числе			
		КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн из стран вне СНГ	КМШ өлкөлө рүнөн из стран СНГ	Кыргызстан дын тургундары жителери Кыргызстана	
Мейманканалар					
<i>Гостиницы</i>					
Баткен облусу	12 971	98	35	12 838	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	21 613	419	135	21 059	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	7 347	268	1 168	5 911	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	5 220	1 393	65	3 762	Нарынская область
Ош облусу	793	-	-	793	Ошская область
Талас облусу	859	-	-	859	Таласская область
Чүй облусу	11 814	88	281	11 445	Чуйская область
Бишкек ш.	81 943	22 203	13 581	46 159	г. Бишкек
Ош ш.	17 076	653	411	16 012	г. Ош
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары					
<i>Специализированные средства размещения</i>					
Баткен облусу	444	-	-	444	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	20 090	-	-	20 090	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	140 945	1 222	32 039	107 684	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	150	-	-	150	Нарынская область
Ош облусу	3 763	-	-	3 763	Ошская область
Талас облусу	83	-	-	83	Таласская область
Чүй облусу	8 263	-	66	8 197	Чуйская область
Бишкек ш.	-	-	-	-	г. Бишкек
Ош ш.	2 644	185	-	2 459	г. Ош
Турфирмалар жана туруператорлор, саякат жана экскурсия бюросу					
<i>Турфирмы и туруператоры, бюро путешествий и экскурсий</i>					
Ысык-Көл облусу	101	91	3	7	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1 067	1 049	4	14	Нарынская область
Талас облусу	700	-	40	660	Таласская область
Чүй облусу	2 809	-	-	2 809	Чуйская область
Бишкек ш.	5 897	2 596	1 637	1 664	г. Бишкек
Ош ш.	63	53	3	7	г. Ош
Жаратылыш парклар жана коруктар					
<i>Природные парки и заповедники</i>					
Жалал-Абад облусу	15 512	53	47	15 412	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	9 434	373	2 020	7 041	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	7 329	-	9	7 320	Нарынская область
Ош облусу	11 250	-	-	11 250	Ошская область
Талас облусу	2 212	-	4	2 208	Таласская область
Чүй облусу	2 671	20	158	2 493	Чуйская область
Башка туризм ишканалары					
<i>Другие предприятия туризма</i>					
Ысык-Көл облусу	513	-	-	513	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	4 103	883	508	2 712	Нарынская область
Талас облусу	82 177	357	34	81 786	Таласская область
Бишкек ш.	134	-	-	134	г. Бишкек

5.10. Келүү мөөнөтүнүн узактыгы боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны
(адам)

Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по продолжительности пребывания в 2011г.
(человек)

	Бардыгы Всего	анын ичинде в том числе					
		Бир күндүк (түнөөсүз) Однодневные (без ночевки)	1-3 түнөө 1 - 3 ночевки	4-7 түнөө 4-7 ночевки	8-28 түнөө 8 - 28 ночевки	29-91 түнөө 29 - 91 ночевка	
Бардык келүүчүлөр	481 990	143 870	225 055	66 416	45 316	1 333	Всего посетителей
Ишкананын түрү боюнча							
По типам предприятий							
Мейманканалар	159 636	260	144 302	12 244	2 797	33	Гостиницы
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары	176 382	5 325	73 427	53 821	42 509	1 300	Специализированные средства размещения
Туристтик базалар	17 561	4 358	9 262	3 882	59	-	Туристские базы
Кемпинг	-	-	-	-	-	-	Кемпинг
Санаториялар	47 717	-	12 090	18 849	16 778	-	Санатории
Детские санатории	4 226	-	150	-	2 776	1 300	Детские санатории
Санаториялар-профилакториялар	4 443	-	919	659	2 865	-	Санатории-профилактории
Эс алуу үйлөрү	16 017	-	3 853	8 962	3 202	-	Дома отдыха
Эс алуу пансионаттары	61 758	-	43 033	16 893	1 832	-	Пансионаты отдыха
Дарылоочу пансионаттар	81	-	-	-	81	-	Пансионаты с лечением
Эс алуу базалары	3 454	867	2 543	44	-	-	Базы отдыха
Ден соолукту чыңдоочу спорттук лагерлер	1 776	-	1 122	264	390	-	Спортивно-оздоровительные лагеря
Ден соолукту чыңдоочу балдар комплексттери	19 349	100	455	4 268	14 526	-	Детские оздоровительные комплексы
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу	10 637	6 153	4 271	203	10	-	Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий
Жаратылыш парктар жана коруктар	48 408	45 808	2 469	131	-	-	Природные парки и заповедники
Башка туризм ишканалары	86 927	86 324	586	17	-	-	Прочие предприятия туризма
Аймак боюнча							
По территории							
Баткен облусу	13 415	-	12 481	490	444	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	57 215	15 812	28 092	4 819	8 443	49	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	158 340	14 139	70 803	48 617	24 781	-	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	17 869	11 259	5 884	490	236	-	Нарынская область
Ош облусу	15 806	11 250	1 280	114	3 162	-	Ошская область
Талас облусу	86 031	85 003	695	248	85	-	Таласская область
Чүй облусу	25 257	1 098	17 946	1 254	4 005	954	Чуйская область
Бишкек ш.	87 974	5 246	71 279	9 208	2 211	30	г. Бишкек
Ош ш.	19 783	63	16 595	1 176	1 949	-	г. Ош

5.10.1. Келүү мөөнөтүнүн узактыгы жана аймак боюнча, 2011-ж. жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары тарабынан тейленген келүүчүлөрдүн саны

(адам)

Число посетителей коллективных средств размещения и предприятий туризма по продолжительности пребывания и территории в 2011г (человек)

	Бардыгы <i>Всего</i>	анын ичинде <i>в том числе</i>					
		Бир күндүк (түнөөсүз) <i>Однодневные (без ночевок)</i>	1-3 түнөө <i>1 - 3 ночевки</i>	4-7 түнөө <i>4-7 ночевок</i>	8-28 түнөө <i>8 - 28 ночевок</i>	29-91 түнөө <i>29 - 91 ночевка</i>	
Мейманканалар <i>Гостиницы</i>							
Баткен облусу	12 971	-	12 481	490	-	-	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	21 613	-	20 611	771	230	1	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	7 347	-	7 046	242	59	-	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	5 220	-	4 659	475	86	-	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	793	-	793	-	-	-	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	859	-	626	231	2	-	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	11 814	160	11 330	158	164	2	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	81 943	100	70 394	9 208	2 211	30	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	17 076	-	16 362	669	45	-	<i>г. Ош</i>
Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары <i>Специализированные средства размещения</i>							
Баткен облусу	444	-	-	-	444	-	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	20 090	300	7 481	4 048	8 213	48	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	140 945	4 158	63 694	-	48 375	24 718	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	150	-	-	-	150	-	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	3 763	-	487	114	3 162	-	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	83	-	-	-	83	-	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	7 963	867	1 532	777	3 835	952	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	-	-	-	-	-	-	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	2 644	-	233	507	1 904	-	<i>г. Ош</i>
Турфирмалар жана туроператорлор, саякат жана экскурсия бюросу <i>Турфирмы и туроператоры, бюро путешествий и экскурсий</i>							
Ысык-Көл облусу	101	34	63	-	4	-	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	1067	210	842	15	-	-	<i>Нарынская область</i>
Талас облусу	700	700	-	-	-	-	<i>Тааская область</i>
Чүй облусу	2 809	-	2 615	188	6	-	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	5 897	5 146	751	-	-	-	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	63	63	-	-	-	-	<i>г. Ош</i>
Жаратылыш парктар жана коруктар <i>Природные парки и заповедники</i>							
Жалал-Абад облусу	15 512	15 512	-	-	-	-	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	9 434	9 434	-	-	-	-	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	7 329	7 329	-	-	-	-	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	11 250	11 250	-	-	-	-	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	2 212	2 212	-	-	-	-	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	2 671	71	2 469	131	-	-	<i>Чуйская область</i>

**Башка туризм ишканалары
Другие предприятия туризма**

Ысык-Көл облусу	513	513	-	-	-	-	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	4 103	3 720	383	-	-	-	Нарынская область
Талас облусу	82 177	82 091	69	17	-	-	Таласская область
Бишкек ш.	134	-	134	-	-	-	г. Бишкек

**6. Туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр
Рыночные услуги в сфере туризма**

**6.1. Аймак боюнча туристтик агенттиктер, санатордук-курорттук ишмердиги жана мейманканалар тарабынан көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн көлөмү
(миллион сом)**

**Объем предоставленных рыночных услуг деятельности туристических агентств, санаторно-курортной деятельности и услуг гостиниц по территории
(миллионов сомов)**

	2007	2008	2009	2010	2011	
Туристтик агенттиктердин ишмердигинин тейлөөлөрү Услуги деятельности туристических агентств						
Кыргыз Республикасы	371,6	381,9	426,4	379,1	469,6	Кыргызская Республика
Баткен облусу	-	-	-	-	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	2,0	1,9	1,4	0,2	0	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	37,1	40,9	32,5	8,7	2,2	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	2,5	2,0	3,5	3,9	2,3	Нарынская область
Ош облусу	2,6	2,6	2,7	2,9	3,2	Ошская область
Талас облусу	1,1	1,9	2,0	1,8	2,5	Таласская область
Чүй облусу	3,8	3,5	2,4	1,8	6,3	Чуйская область
Бишкек ш.	320,0	328,4	381,8	359,8	453,1	г. Бишкек
Ош ш.	2,5	0,7	-	-	-	г. Ош
Санатордук-курорттук ишмердигинин тейлөөлөрү Услуги санаторно-курортной деятельности						
Кыргыз Республикасы	389,9	435,1	390,5	302,9	438,6	Кыргызская Республика
Баткен облусу	0,2	-	-	-	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	9,8	13,0	43,6	21,6	41,0	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	276,5	301,7	268,1	205,8	328,7	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	0,6	0,7	0,4	-	-	Нарынская область
Ош облусу	11,0	15,0	21,7	19,3	13,9	Ошская область
Талас облусу	-	-	-	-	-	Таласская область
Чүй облусу	39,0	50,7	50,5	53,1	41,0	Чуйская область
Бишкек ш.	29,7	40,0	-	-	-	г. Бишкек
Ош ш.	23,0	14,0	6,2	3,1	14,2	г. Ош
Мейманканалар жана кыска мөөнөткө жашай турган башка жайлардын тейлөөлөрү Услуги гостиниц и других мест краткосрочного проживания						
Кыргыз Республикасы	974,5	1 196,3	1 376,9	1 056,1	1 221,1	Кыргызская Республика
Баткен облусу	5,4	8,0	8,4	6,1	5,8	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	8,6	15,9	23,0	22,0	32,9	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	9,8	18,5	19,4	7,8	10,1	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	1,4	2,0	4,7	5,2	10,7	Нарынская область
Ош облусу	12,5	16,2	18,5	11,5	18,2	Ошская область
Талас облусу	8,5	11,1	13,2	13,9	15,6	Таласская область
Чүй облусу	7,6	11,9	12,1	10,5	15,0	Чуйская область
Бишкек ш.	884,2	1 068,3	1 232,6	937,2	1 078,4	г. Бишкек
Ош ш.	36,5	44,4	45,1	41,9	34,4	г. Ош

6.2. Аймак боюнча туристтик агенттиктер, санатордук-курорттук ишмердиги жана мейманканалар тарабынан көрсөтүлгөн тейлөөлөрдүн физикалык көлөмүнүн индекси
(мурунку жылга карата пайыз менен)

Индексы физического объема услуг деятельности туристических агентств, санаторно-курортной деятельности и услуг гостиниц по территории
(в процентах к предыдущему году)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Туристтик агенттиктердин ишмердигинин тейлөөлөрү						
<i>Услуги деятельности туристических агентств</i>						
Кыргыз Республикасы	98,0	101,8	101,0	95,7	122,8	Кыргызская Республика
Баткен облусу	-	-	-	-	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	-	95,0	76,5	-	-	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	108,7	104,0	79,2	26,7	117,6	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	119,0	108,0	109,0	110,8	110,3	Нарынская область
Ош облусу	в 2,6 р.	96,2	104,0	109,4	107,5	Ошская область
Талас облусу	137,5	145,5	107,3	92,7	131,1	Таласская область
Чүй облусу	105,6	92,2	69,6	75,2	1,8р.	Чуйская область
Бишкек ш.	95,2	101,5	99,0	101,9	122,1	г. Бишкек
Ош ш.	104,2	108,0	-	-	-	г. Ош
Санатордук-курорттук ишмердигинин тейлөөлөрү						
<i>Услуги санаторно-курортной деятельности</i>						
Кыргыз Республикасы	115,2	140,6	96,3	74,0	137,8	Кыргызская Республика
Баткен облусу	-	-	-	-	-	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	146,8	75,7	103,0	49,5	в 1,8 р.	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	111,9	в 1,7 р.	102,6	73,1	в 1,4 р.	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	140,8	132,7	81,2	-	-	Нарынская область
Ош облусу	в 2,9 р.	148,2	112,8	72,8	71,0	Ошская область
Талас облусу	-	-	-	-	-	Таласская область
Чүй облусу	83,9	65,8	95,8	105,1	77,1	Чуйская область
Бишкек ш.	126,2	в 1,6 р.	87,4	-	-	г. Бишкек
Ош ш.	в 2,3 р.	113,2	97,2	41,6	в 4 р.	г. Ош
Мейманканалар жана кыска мөөнөткө жашай турган башка жайлардын тейлөөлөрү						
<i>Услуги гостиниц и других мест краткосрочного проживания</i>						
Кыргыз Республикасы	112,9	116,9	102,4	70,4	110,4	Кыргызская Республика
Баткен облусу	в 2,3 р.	149,0	94,2	40,5	56,6	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	122,3	в 1,8 р.	144,7	95,8	101,7	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	112,1	в 1,7 р.	100,7	48,3	112,0	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	146,7	134,5	в 2,0 р.	84,3	114,1	Нарынская область
Ош облусу	175,4	114,2	101,6	90,8	118,0	Ошская область
Талас облусу	в 2,2 р.	109,3	101,9	104,4	104,6	Таласская область
Чүй облусу	140,4	156,1	94,8	81,3	139,0	Чуйская область
Бишкек ш.	111,0	115,5	102,3	69,6	112,8	г. Бишкек
Ош ш.	117,7	110,5	90,3	75,7	61,5	г. Ош

6.3. Ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн көлөмү
Объем рыночных услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам

Жылдар Годы	Млн. сом Мли. сомов	Пайыз менен В процентах	
		мурунку жылга карата к предыдущему году	2005 карата к 2005
2007	1 640,8	128,6	128,6
2008	2 408,4	112,1	144,2
2009	2 617,9	105,0	151,4
2010	2 718,7	97,3	147,3
2011	3 605,3	109,0	160,6

6.4. Аймак боюнча ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн тейлөөлөрдүн көлөмү
(миллион сом)

Объем услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам по территории
(миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Кыргыз Республикасы	1 640,8	2 408,4	2 617,9	2 718,7	3 605,3	Кыргызская Республика
Баткен облусу	87,2	115,5	136,0	143,8	183,0	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	111,6	183,5	228,1	300,7	416,1	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	60,0	122,4	125,4	76,0	94,8	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	5,5	7,5	7,5	7,4	12,1	Нарынская область
Ош облусу	104,9	147,7	168,1	169,0	217,2	Ошская область
Талас облусу	28,6	39,3	41,7	46,9	60,3	Таласская область
Чүй облусу	189,3	290,0	307,2	247,5	322,2	Чуйская область
Бишкек ш.	844,2	1 195,4	1 249,2	1 446,9	955,4	г. Бишкек
Ош ш.	209,5	307,1	354,7	280,5	344,2	г. Ош

6.5. Аймак боюнча ресторандар, барлар, ашканалар жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар тарабынан туристтерге көрсөтүлгөн рыноктук тейлөөлөрдүн физикалык көлөмүнүн индекси
(мурунку жылга карата пайыз менен)

Индексы физического объема рыночных услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи туристам по территории
(в процентах к предыдущему году)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Кыргыз Республикасы	128,6	112,1	105,0	97,3	109,0	Кыргызская Республика
Баткен облусу	148,5	104,5	89,9	89,9	103,0	Баткенская область
Жалал-Абад облусу	110,5	122,8	114,0	122,8	111,1	Джалал-Абадская область
Ысык-Көл облусу	110,5	153,9	101,5	58,9	102,8	Иссык-Кульская область
Нарын облусу	151,7	108,1	100,8	90,1	128,4	Нарынская область
Ош облусу	137,9	106,1	107,0	93,9	104,0	Ошская область
Талас облусу	в 8,2 р.	104,2	104,1	107,2	105,8	Таласская область
Чүй облусу	в 2,4 р.	114,7	102,9	72,7	105,7	Чуйская область
Бишкек ш.	109,0	109,4	103,0	110,1	112,0	г. Бишкек
Ош ш.	168,1	110,5	108,6	73,8	99,3	г. Ош

7. Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары

Расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги

7.1. Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары

(үй чарбалардын бюджеттерине тандалма изилдөө жүргүзүүнүн жыйынтыктары боюнча; жылына үй чарба мүчөсүнө туура келген орточо чыгымдары)

Денежные расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги

(по результатам выборочного обследования бюджетов домашних хозяйств; в среднем на члена домашнего хозяйства в год)

<p>Жылдар <i>Годы</i></p>	<p>Санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөр, сом</p> <p><i>Санаторно-оздоровительные услуги, сомов</i></p>	<p>Тейлөөлөргө кеткен чыгымдардын жалпы суммасынын ичинен санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө сарпталган чыгымдардын салыштырма салмагы, пайыз менен</p> <p><i>Удельный вес расходов на санаторно-оздоровительные услуги в общей сумме расходов на услуги, процентов</i></p>
2006	13,1	0,4
2007	6,4	0,2
2008	8,4	0,2
2009	11,5	0,2
2010	11,3	0,2

8. Туризм үчүн товарларды өндүрүү Производство товаров для туризма

8.1. Өнөр-жай продукциясынын айрым түрлөрүн өндүрүү Производство отдельных видов промышленной продукции

	2007	2008	2009	2010	2011 ²	
			Бардыгы Всего			
«Дастан», "Таганок", примусу, даана.	11 502	8 797	800	-	3 198	Примус «Дастан», "Таганок", шт.
Эркектердин улуттук костюму, даана.	4 345	5 307	5 089	4 111	2 991	Национальные мужские костюмы, шт.
Улуттук көйнөк, даана.	1 704	2 164	2 861	3 428	6 096	Национальные платья, шт.
Сувенирлер, миң сом ¹	1 865,2	2 645,2	10164,3	9 299,8	8 858	Сувениры, тыс. сомов ¹
Калпак, даана.	15 412	2 753	18 629	36 409	45 235	Калпаки, шт.
Улуттук килем, даана.	1 610	1 549	1497	1 855	2 064	Национальные ковры, шт.
Боз үй, даана.	37	31	11	12	2	Юрты, шт.
Шахмат, даана.	1 932	756	707	871	789	Шахматы, шт.
Спорт бут кийим, миң жуп	-	-	174,4	-	-	Спортивная обувь, тыс. пар

Мурунку жылга карата пайыз менен

В процентах к предыдущему году

«Дастан», "Таганок", примусу жана «Луч» ысыгуучу прибору	171,7	76,5	9,1	-	-	Примус «Дастан», "Таганок" и нагреватель "Луч»,
Эркектердин улуттук костюму	99,2	122,2	95,9	80,7	72,8	Национальные мужские костюмы
Улуттук көйнөк	163,8	127,0	132,2	119,8	177,8	Национальные платья
Сувенирлер	129,3	141,8	384,3	91,5	95,2	Сувениры
Калпак	202,4	17,9	676,7	195,4	124,2	Калпаки
Улуттук килем	93,4	96,2	96,6	123,9	111,3	Национальные ковры
Боз үй	231,3	83,8	35,5	109,1	16,7	Юрты
Шахмат	635,5	39,1	93,5	123,2	90,6	Шахматы

¹ Колдонулуп жаткан баа менен.

В действующих ценах.

² Алдын ала иштелген маалыматтар.

Данные предварительные

9. Туристтик тейлөөлөрдүн баалары (тарифтери) Цены (тарифы) на туристские услуги

9.1. Товарлардын жана тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын (тарифтеринин) индекси

(мурунку жылдын декабрына карата пайыз менен)

Индексы потребительских цен (тарифов) на отдельные виды товаров и услуг (в процентах к декабрю предыдущего года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Мейманкалардын тейлөөлөрү	99,5	114,5	107,9	118,6	112,4	Услуги гостиниц
Туристтик барып-келүүлөр	94,1	108,2	107,3	104,3	100,3	Туристские поездки
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	109,6	120,4	121,2	102,4	111,7	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	95,6	130,9	112,5	103,6	104,9	Воздушный транспорт
Темир жол транспорту	115,8	104,8	144,1	105,2	111,5	Железнодорожный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	155,2	96,1	109,9	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	103,5	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршруттук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	103,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	96,5	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	117,1	92,4	124,9	128,9	98,8	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	122,4	114,4	109,1	133,6	119,7	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	147,4	151,7	107,2	104,7	109,5	Обед в ресторане
Кино	104,8	173,1	167,9	100,8	123,4	Кино
Театр	99,2	142,2	101,5	100,8	105,0	Театры
Фотографтын тейлөөсү	107,5	84,9	95,9	124,1	115,9	Услуги фотографа

9.2. Тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн орточо керектөө баалары (тарифтери)

(жылдын аягына карата, сом)

Средние потребительские цены (тарифы) на отдельные виды услуг (на конец года; сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Мейманканада жашоо (бир адамга суткасына)	368,17	829,29	897,22	970,95	1028,76	Проживание в гостинице (за сутки с человека)
Санаториялар, эс алуу үйлөрү (бир адамга 1 күнгө)	404,60	514,01	628,48	631,63	759,15	Санатории, дома отдыха (за 1 день с человека)
Шаар тегериндеги автобус (1 жолу ташылган адамга, 35 км эсептегенде)	30,37	33,31	32,24	31,22	32,90	Пригородный автобус (за 1 поездку с человека в расчете на 35 км)
Самолеттун Москвага чейин учуунун баасы (жолдун 1000 км эсептегенде)	3543,89	3621,03	4086,26	4022,74	4076,46	Самолет, стоимость полета до Москвы (в расчете на 1000 км пути)
Алыска жүрүүчү поезд, купе-вагондо Москвага чейин жол кире (жолдун 1000 км эсептегенде)	2019,77	2134,10	3229,49	3414,19	3627,67	Поезд дальнего следования, стоимость проезда до Москвы в купейном вагоне (в расчете на 1000 км пути)
Такси (шаар ичинде 5 км аралыкка)	50,11	73,69	72,71	88,27	106,49	Такси (на расстояние 5 км в городе)
Шаардык жүргүнчү транспорту (1 жолку баруу)	4,20	6,29	5,87	6,47	-	Городской пассажирский транспорт (за 1 поездку)
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү (1 жолку баруу)	-	-	-	5,80	5,91	Проезд в городском муниципальном автобусе (за 1 поездку)
Маршруттук такси менен жол жүрүү (1 жолку баруу)	-	-	-	7,54	7,76	Проезд в маршрутном такси (за 1 поездку)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Троллейбус менен жол жүрүү (1 жолку баруу)	-	-	-	4,96	4,78	Проезд в троллейбусе (за 1 поездку)
Автомобиль бензини (1 литр)	23,26	21,49	26,84	34,69	34,25	Бензин автомобильный (за 1 литр)
Облус ичиндеги шаар аралык телефон байланышы (1 мүнөт)	2,88	3,72	3,44	3,42	3,42	Междугородная телефонная связь внутри области (за 1 минуту)
Ашканада тамактануу, комплексүү түшкү тамак (1 адамга)	51,44	72,66	79,47	99,44	116,91	Питание в столовой, комплексный обед (на 1 человека)
Кино (1 билет)	22,57	67,79	123,8	139,73	166,84	Кино (за 1 билет)
Театр (1 билет)	29,40	57,18	58,07	58,89	59,90	Театр (за 1 билет)
Сүрөттөрдү басып чыгаруу (документтер үчүн сүрөттүн 4 даанасы)	45,37	68,46	62,33	75,11	79,30	Печать фотографий (фотографии для документов за 4 штуки)

9.3. Аймак боюнча туризм чөйрөсүндөгү товарлардын жана тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын (тарифтеринин) индекси

(мурунку жылдын декабрына карата пайыз менен)

Индексы потребительских цен (тарифов) на отдельные виды товаров и

услуг в сфере туризма по территории

(в процентах к декабрю предыдущего года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Баткен облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	100,0	100,0	133,3	200,0	175,0	Услуги гостиниц
Шаардык жүргүнчү транспорти	100,0	140,0	85,7	116,7	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршруттук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	114,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
A-80 бензини	115,0	93,9	106,7	126,8	108,7	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканадагы түшкү тамактануу	120,0	125,0	100,0	173,3	138,5	Обед в столовой
Кино	250,0	100,0	150,0	133,3	100,0	Кино
Фотографтын тейлөөсү	100,0	131,8	127,6	108,1	100,0	Услуги фотографа
Жалал-Абад облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	107,4	100,0	100,0	100,0	153,5	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Воздушный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорти	100,0	140,0	85,7	116,7	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршруттук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
A-80 бензини	117,6	93,4	122,4	130,9	103,2	Бензин А-80
Автомобиль бензини						Бензин автомобильный
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	132,8	117,7	100,0	100,0	240,0	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	100,0	100,0	100,0	100,0	130,0	Обед в ресторане
Кино	100,0	200,0	180,0	100,0	100,0	Кино
Театр	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Театры
Фотографтын тейлөөсү	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Услуги фотографа

	2007	2008	2009	2010	2011	
Бысык-Көл облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	125,8	112,5	100,0	66,7	133,3	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	107,6	146,6	107,6	103,2	106,8	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Воздушный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	160,0	62,5	140,0	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	116,5	90,5	122,5	127,9	99,7	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	146,8	111,6	102,6	104,9	128,7	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	126,3	133,3	106,3	100,0	105,2	Обед в ресторане
Театр	80,0	100,0	150,0	100,0	166,7	Театры
Фотографтын тейлөөсү	122,2	100,0	109,1	100,0	100,0	Услуги фотографа
Нарын облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	100,0	120,3	118,2	157,1	163,6	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Санатории, дома отдыха
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	100,0	100,0	112,5	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	118,8	97,6	115,9	123,1	99,3	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	100,0	100,0	100,0	189,7	150,0	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	103,1	121,2	100,0	146,7	131,8	Обед в ресторане
Кино	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Кино
Театр	100,0	100,0	116,7	142,9	100,0	Театры
Фотографтын тейлөөсү	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Услуги фотографа
Ош облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	100,0	120,1	104,6	155,6	114,0	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	108,1	120,0	118,1	117,6	100,0	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	100,0	105,0	104,4	97,0	106,0	Воздушный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	138,9	76,0	134,8	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	120,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	114,3	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	80,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	116,8	90,3	125,7	127,5	101,5	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	153,5	115,0	100,0	121,7	114,3	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	134,2	124,0	107,5	110,0	102,7	Обед в ресторане
Кино	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Кино
Театр	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Театры
Фотографтын тейлөөсү	126,1	117,2	100,0	100,0	222,2	Услуги фотографа

	2007	2008	2009	2010	2011	
Талас облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	100,0	140,0	100,0	100,0	142,9	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	109,1	115,4	100,0	100,0	152,6	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Воздушный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	125,0	100,0	120,0	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	138,9	76,0	134,8	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	106,5	95,7	116,8	123,6	101,0	Бензин А-80
Ашканада түшкү тамактануу	115,3	127,5	128,6	115,1	136,3	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	120,1	113,1	111,8	110,0	124,2	Обед в ресторане
Кино	100,0	200,0	125,0	120,0	166,7	Кино
Фотографтын тейлөөсү	112,5	106,9	95,6	108,7	140,0	Услуги фотографа
Чүй облусу						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	100,0	100,0	127,4	103,0	102,7	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Санатории, дома отдыха
Темир жол транспорту	115,7	110,1	137,3	110,3	107,7	Железнодорожный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	140,0	71,4	140,0	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	119,1	89,0	121,9	130,1	99,2	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	123,0	100,0	104,4	144,3	102,5	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	110,0	116,7	109,5	129,0	110,8	Обед в ресторане
Кино	100,0	166,7	100,0	100,0	100,0	Кино
Фотографтын тейлөөсү	138,2	100,0	120,0	125,0	100,0	Услуги фотографа
Бишкек шаары						
Мейманканалардын тейлөөлөрү	96,0	117,3	106,7	110,8	99,7	Услуги гостиниц
Санаториялар, эс алуу үйлөрү	113,2	123,4	128,2	100,0	118,3	Санатории, дома отдыха
Аба транспорту	92,9	149,3	117,0	105,2	105,9	Воздушный транспорт
Темир жол транспорту	115,8	104,3	144,8	104,7	111,8	Железнодорожный транспорт
Шаардык жүргүнчү транспорту	100,0	163,6	105,6	100,0	-	Городской пассажирский транспорт
Шаардык муниципалдык автобус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в городском муниципальном автобусе
Маршрутдук такси менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в маршрутном такси
Троллейбус менен жол жүрүү	-	-	-	-	100,0	Проезд в троллейбусе
А-80 бензини	117,1	92,9	127,1	129,3	96,8	Бензин А-80
Шаар аралык телефон байланышы	94,6	131,3	92,4	99,6	100,0	Междугородная телефонная связь
Ашканада түшкү тамактануу	112,5	116,7	114,3	137,5	109,5	Обед в столовой
Ресторанда түшкү тамактануу	166,3	166,7	107,5	100,0	107,0	Обед в ресторане
Кино	100,0	200,0	187,5	100,0	133,3	Кино
Театр	100,0	166,7	100,0	100,0	100,0	Театры
Фотографтын тейлөөсү	100,0	65,0	76,9	150,0	100,0	Услуги фотографа

10. Туристтик чөйрөдөгү финансы Финансы туристской сферы

10.1. Мейманканалардын чарбалык финансылык көрсөткүчтөрү (миллион сом)

Финансовые показатели гостиничных хозяйств (миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011 ¹	
Продукцияны (жумушту, тейлөөнү) сатып өткөрүүдөн түшкөн акча (дүң киреше)	674,9	876,1	998,5	904,9	1164,4	Выручка (валовой доход) от реализации продукции (работ, услуг)
Баланстык пайда (чыгыша (-))	94,4	-81,3	-151,9	-257,8	82,0	Балансовая прибыль (убыток (-))
Пайда	100,8	24,5	20,4	19,9	146,7	Прибыль
Чыгаша	6,4	105,8	172,4	277,7	64,7	Убытки
Продукцияны (жумушту, тейлөөнү) өндүрүүгө жана сатып өткөрүүгө кеткен чыгымдар	542,3	745,8	915,9	920,3	995,6	Расходы на производство и реализацию продукции (работ, услуг)
Дебитордук карыз	288,2	406,3	473,7	513,1	505,4	Дебиторская задолженность
Мөөнөтү өткөн дебитордук карыз	2,8	2,0	1,4	2,0	0,6	Просроченная дебиторская задолженность
Кредитордук карыз	216,8	321,2	759,6	613,6	887,4	Кредиторская задолженность
Мөөнөтү өткөн кредитордук карыз	5,1	3,8	0,3	2,4	2,3	Просроченная кредиторская задолженность
Отчет берген ишканалардын саны	71	76	86	96	91	Количество отчитавшихся предприятий
Пайда алган ишканалардын саны	33	24	35	31	47	Количество прибыльных предприятий
Чыгашалуу ишканалардын саны	21	34	32	44	28	Количество убыточных предприятий
Ишканалардын жалпы санында пайда алган ишканалардын салыштырма салмагы, пайыз	46,5	31,6	40,7	32,3	51,6	Удельный вес прибыльных предприятий в общем числе предприятий, процентов
Ишканалардын жалпы санында чыгашалуу ишканалардын салыштырма салмагы, пайыз	29,6	44,7	37,2	45,8	30,8	Удельный вес убыточных предприятий в общем числе предприятий, процентов
Калдыгы чыгарылган финансылык жыйынтык, мурунку жылга карата пайыз менен	-	-	в 1,9р.	в 1,7р	-	Сальдированный финансовый результат, в процентах к предыдущему году

10.2. Туризм жана эс алуу мекемелеринин чарбалык көрсөткүчтөрү (миллион сом)

Финансовые показатели организаций отдыха и туризма (миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011 ¹	
Продукцияны (жумушту, тейлөөнү) сатып өткөрүүдөн түшкөн акча (дүң киреше)	342,2	450,0	573,5	522,8	706,3	Выручка (валовой доход) от реализации продукции (работ, услуг)
Баланстык пайда (чыгыша (-))	10,1	-13,9	58,3	32,2	114,6	Балансовая прибыль (убыток (-))
Пайда	46,9	56,5	93,0	97,1	138,4	Прибыль
Чыгаша	36,8	70,4	34,7	64,9	23,8	Убытки
Продукцияны (жумушту, тейлөөнү) өндүрүүгө жана сатып өткөрүүгө кеткен чыгымдар	317,1	422,9	525,1	458,7	566,0	Расходы на производство и реализацию продукции (работ, услуг)
Дебитордук карыз	759,5	910,4	926,7	888,0	853,6	Дебиторская задолженность
Мөөнөтү өткөн дебитордук карыз	15,7	4,3	2,4	2,2	3,4	Просроченная дебиторская задолженность
Кредитордук карыз	121,5	233,0	267,3	242,7	245,8	Кредиторская задолженность
Мөөнөтү өткөн кредитордук карыз	6,9	5,0	0,6	0,7	0,7	Просроченная кредиторская задолженность

уландысы	продолжение					
	2007	2008	2009	2010	2011 ¹	
Отчет берген ишканалардын саны	307	326	311	314	284	<i>Количество отчитавшихся предприятий</i>
Пайда алган ишканалардын саны	79	86	103	93	111	<i>Количество прибыльных предприятий</i>
Чыгашалуу ишканалардын саны	95	130	123	128	102	<i>Количество убыточных предприятий</i>
Ишканалардын жалпы санында пайда алган ишканалардын салыштырма салмагы, пайыз	25,7	26,4	33,1	29,6	39,1	<i>Удельный вес прибыльных предприятий в общем числе предприятий, процентов</i>
Ишканалардын жалпы санында чыгашалуу ишканалардын салыштырма салмагы, пайыз	30,9	39,9	39,5	40,8	35,9	<i>Удельный вес убыточных предприятий в общем числе предприятий, процентов</i>
Калдыгы чыгарылган финансылык жыйынтык, мурунку жылга карата пайыз менен	28,7	-	-	55,2	в 3,6р.	<i>Сальдированный финансовый результат, в процентах к предыдущему году</i>

10.3. Территориялар боюнча мейманканалардын чарбалык түшкөн акчасы (дүң киреше)

(миллион сом)

Выручка (валовой доход) гостиничных хозяйств по территории

(миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011 ¹	
Кыргыз Республикасы	674,9	876,1	998,5	904,9	1164,4	<i>Кыргызская Республика</i>
Баткен облусу	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	7,5	7,2	9,0	5,6	11,3	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	104,1	195,8	217,9	178,3	245,0	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	2,2	2,2	2,6	2,2	2,9	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	-	0,0	0,2	0,4	0,8	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	0,3	0,3	0,5	0,4	0,7	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	-	-	-	0,2	-	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	533,8	662,7	758,4	708,0	893,2	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	6,5	7,5	9,6	9,3	10,1	<i>г. Ош</i>

10.4. Аймак боюнча эс алуу жана туризм уюмдарына түшкөн акча (дүң киреше)

(миллион сом)

Выручка (валовой доход) организаций отдыха и туризма по территории

(миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011 ¹	
Кыргыз Республикасы	342,2	450,0	573,5	522,8	706,3	<i>Кыргызская Республика</i>
Баткен облусу	0,6	0,9	<i>Баткенская область</i>
Жалал-Абад облусу	25,8	61,8	51,9	23,1	42,4	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	72,3	78,4	145,6	125,6	231,0	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	3,6	3,7	3,0	4,4	1,3	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	9,7	13,9	16,6	9,6	7,3	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	0,3	0,4	0,1	0,2	0,2	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	29,5	37,4	48,9	41,5	59,2	<i>Чуйская область</i>
Бишкек ш.	196,2	226,6	275,1	301,6	344,5	<i>г. Бишкек</i>
Ош ш.	4,7	27,8	32,2	16,2	19,5	<i>г. Ош</i>

¹ Маалыматтар алдын ала берилди.
Данные предварительные.

10.5. Туризмди камсыздандыруу

(миллион сом)

Страхование туризма

(миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Камсыздандыруу суммасы - бардыгы	42 277,8	83 587,4	113 452,2	154 800,6	107 515,6	Страховая сумма
анын ичинен: туризм	14 161,7	15 984,1	15 536,3	14 225,2	19 551,3	- всего
Камсыздандыруу салымдарынын түшүшү	143,5	191,1	426,0	477,2	292,9	Поступление страховых взносов
анын ичинен: туризм	7,7	9,7	9,3	9,2	13,0	в том числе: туризма
Камсыздандыруу төлөмдөр	13,6	14,9	20,5	17,7	31,0	Страховые выплаты
анын ичинен: туризм	0,8	1,0	0,7	0,5	0,7	в том числе: туризма

Маалымдоо:	2007	2008	2009	2010	2011	Справочно:
Камсыздандыруу компанияларынын саны	16	17	18	18	18	Количество страховых компаний
Түзүлгөн келишимдердин саны – бардыгы, бирдик	272103	341229	255795	245963	178785	Количество заключенных договоров – всего, единиц
Туризмди камсыздандыруу боюнча түзүлгөн келишимдердин саны - бардыгы, бирдик	17 535	12 442	8 343	8252	11 219	Количество заключенных договоров страхования туризма – всего, единиц
Туризм боюнча камсыздандыруу иреттеринин саны, бирдик	48	72	65	55	56	Число страховых случаев по туризму, единиц

11. Туризм чөйрөсүнө сарпталган инвестициялар

Инвестиции в сферу туризма

11.1. Өлкөлөр боюнча, туризм чөйрөсүнө тике чет өлкөлүк инвестициялардын түшүшү¹

(АКШнын миң доллары)

Поступление прямых иностранных инвестиций в сферу туризма по странам¹

(тысяч долларов США)

	2007	2008	2009	2010	2011 ²	
Эс алуу жана туризм <i>анын ичинде:</i>	16 174,1	19 962,7	27 158,8	21 249,8	20 938,7	<i>Отдых и туризм</i>
КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн	4 808,0	4 978,0	21 260,1	21 249,1	20 768,8	<i>в том числе из:</i>
Бельгия	-	-	-	6,7	6,7	<i>Стран вне СНГ</i>
Виргин аралдары (Британия)	-	1,9	-	850,4	2 048,9	<i>Бельгия</i>
Германия	583,3	63,0	-	163,0	4,0	<i>Виргинские острова</i> <i>(Британия)</i>
Израиль	-	-	581,8	-	-	<i>Германия</i>
Иран	-	2,6	2 625,0	-	-	<i>Израиль</i>
Италия	24,7	-	-	-	-	<i>Иран</i>
Кипр	-	-	-	-	322,8	<i>Италия</i>
Кытай	-	0,0	656,7	12 000,0	13 596,1	<i>Кипр</i>
Литва	-	-	0,6	-	-	<i>Китай</i>
Бириккен Араб Эмираттары	100,2	193,5	418,7	87,2	421,5	<i>Литва</i>
Пакистан	-	-	0,6	4,8	-	<i>Объединенные Арабские</i> <i>Эмираты</i>
Бириккен Падышалык (Улуу Британия)	1,1	430,1	-	-	-	<i>Пакистан</i>
Корея Республикасы	-	-	106,6	70,5	80,2	<i>Соединенное Королевство</i> <i>(Великобритания)</i>
Америка Кошмо Штаттары	3 674,6	4 286,9	16 870,1	8 066,5	4 288,5	<i>Республика Корея</i>
Түркия	-	-	-	-	0,1	<i>Соединенные Штаты</i> <i>Америку</i>
Швейцария	424,1	-	-	-	-	<i>Турция</i>
КМШ өлкөлөрү	11 366,1	14 984,7	5 898,7	0,7	169,8	<i>Швейцария</i>
Армения	3,0	40,6	69,1	-	-	<i>Стран СНГ</i>
Беларусь	-	-	-	-	-	<i>Армения</i>
Казакстан	10 655,5	14 449,9	4 994,1	0,5	9,3	<i>Беларусь</i>
Россия	663,6	494,2	835,5	0,2	160,5	<i>Казакстан</i>
Өзбекстан	44,0	-	-	-	-	<i>Россия</i>
						<i>Узбекистан</i>

¹ Кетүү агымын эсептебегенде.
Без учета оттока.

11.2. Туризм чөйрөсүндөгү негизги капиталга инвестициялар

(иш жүзүндөгү нарк менен; миллион сом)

Инвестиции в основной капитал в сфере туризма

(по фактической стоимости; миллионов сомов)

	2007	2008	2009	2010	2011 ²	
Негизги фонддорду ишке киргизүү	1 936,1	1 217,0	4 590,1	3 426,7	995,5	<i>Введено основных фондов</i>
Негизги капиталга инвестициялар	3 627,1	3 989,7	6 165,7	6 951,7	10 603,6	<i>Инвестиции в основной капитал</i>
<i>анын ичинде:</i>						<i>из них:</i>
подряддык иштер көлөмү жабдуулар, инструменттер, инвентарлар	3 148,0	3 333,8	5 639,6	5 941,2	10 088,7	<i>объем подрядных работ оборудование, инструмент, инвентарь</i>
	303,5	369,4	226,5	285,8	344,0	

² Маалыматтар алдын ала берилди.
Данные предварительные.

12. Туристтик ресурстар Туристские ресурсы

12.1. Аймак боюнча маданият жана искусство мекемелери

(бирдик)

Учреждения культуры и искусства по территории

(единиц)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Кыргыз Республикасы						Кыргызская Республика
профессионалдык театрлар	17	20	21	22	23	профессиональные театры
музейлер	59	62	63	63	64	музеи
цирктер	1	1	1	1	1	цирки
Баткен облусу						Баткенская область
профессионалдык театрлар	1	1	1	1	1	профессиональные театры
музейлер	3	3	3	3	3	музеи
Жалал-Абад облусу						Джалал-Абадская область
профессионалдык театрлар	1	4	4	4	4	профессиональные театры
музейлер	12	12	12	13	13	музеи
Ысык-Көл облусу						Иссык-Кульская область
профессионалдык театрлар	1	1	1	1	1	профессиональные театры
музейлер	6	6	6	6	6	музеи
Нарын облусу						Нарынская область
профессионалдык театрлар	2	2	2	2	2	профессиональные театры
музейлер	5	6	6	6	7	музеи
Ош облусу						Ошская область
профессионалдык театрлар	1	1	1	1	1	профессиональные театры
музейлер	5	5	5	5	5	музеи
Талас облусу						Таласская область
профессионалдык театрлар	-	-	1	1	1	профессиональные театры
музейлер	4	4	4	4	4	музеи
Чүй облусу						Чуйская область
музейлер	4	4	6	6	6	музеи
Бишкек ш.						2. Бишкек
профессионалдык театрлар	8	8	8	9	10	профессиональные театры
музейлер	17	19	18	17	17	музеи
цирктер	1	1	1	1	1	цирки
Ош ш.						2. Ош
профессионалдык театрлар	3	3	3	3	3	профессиональные театры
музейлер	3	3	3	3	3	музеи

12.2. Професионалдык театрлар

(бирдик)

Профессиональные театры

(единиц)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Професионалдык театрлардын саны - бардыгы	17	20	21	22	23	Число профессиональных театров - всего
<i>анын ичинде:</i>						<i>из них:</i>
жаш көрүүчүлөр театры	1	1	1	1	1	театр юного зрителя
курчак театры	2	2	2	2	2	кукольные театры
Көрүү залдарындагы орундар	7 060	8 178	8 530	8 302	8 009	Число мест в зрительных залах
Өткөрүлгөн иш чаралардын саны (оюн, концерт, чыгармачыл кече ж.б.)	1 252	1 189	1 399	1 143	1 368	Число проведенных мероприятий (спектаклей, концертов, творческих вечеров и т.п.)
Көрүүчүлөрдүн саны:						Численность зрителей:
бардыгы, миң адам	135	230	220	168	172	всего, тыс. человек
калктын 1000ине	26	44	43	31	31	на 1000 населения

12.3. Цирктер

(жылдын аягына карата)

Цирки

(на конец года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Цирктер - бардыгы	1	1	1	1	1	Цирки - всего
Көрсөтүүлөрдүн саны	4	4	41	44	117	Число представлений
Көрүүчүлөрдүн саны, миң адам	1,5	7,5	51,0	47,8	143,3	Численность зрителей, тыс. человек

¹2009-ж. тартып алыскы жана жакынкы өлкөлөрдүн цирк топторунун оюндарын кошкондо.
С 2009г. включая представления цирковыми группами дальнего и ближнего зарубежья

12.4. Музейлер

(жылдын аягына карата)

Музеи

(на конец года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Музейлердин саны (филиалдары кошо) – бардыгы	59	62	63	63	64	Число музеев (включая филиалы) – всего
<i>анын ичинде:</i>						<i>в том числе:</i>
искусство таануу жана адабият	6	6	5	5	5	искусствоведческие и литературные
тарых	11	12	13	13	13	исторические
мемориалдык	17	19	21	21	21	мемориальные
табигый илимий	3	3	3	3	3	естественнонаучные
край тануу	20	20	19	19	19	краеведческие
тармактык жана башкалар	2	2	2	2	3	отраслевые и прочие
Экспонаттардын саны, миң анын ичинен отчеттук жылдын ичинде көргөзмөгө коюлганы	201,3	202,6	187,1	189,6	193,3	Число экспонатов, тыс. из них экспонировалось в течение отчетного года
Өткөрүлгөн экскурсиялардын саны	63,6	64,4	65,8	67,3	69,3	Число проведенных экскурсий
Музейлерге баруу иреттеринин саны:						Число посетителей музеев:
бардыгы, миң	492	561	596	470	541	всего, тыс.
калктын 1000ине	94	107	113	86	98	на 1000 населения

12.5. Кинотеатрлар

(жылдын аягына карата)

Кинотеатры

(на конец года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Кинотеатрлардын саны - бардыгы	51	50	22	23	32	Число кинотеатров - всего
<i>анын ичинде:</i>						<i>в том числе:</i>
айыл жерлеринде	22	17	2	1	5	<i>в сельской местности</i>
Көрүү залдарындагы орундардын саны - бардыгы	14 607	16 220	9 503	9 6 57	11 479	<i>Число мест в зрительных залах - всего</i>
Киносеанстарга кирүүлөрдүн саны, миң	211	132	204	391	437	<i>Число посещений киносеансов, тыс.</i>
<i>анын ичинде:</i>						<i>в том числе:</i>
айыл жерлеринде	33	7	11	8	19	<i>в сельской местности</i>
Киносеанстарга кирүүлөрдүн бир тургунга эсептегендеги орточо саны	0,04	0,03	0,04	0,07	0,08	<i>Число посещений киносеансов в среднем на одного жителя</i>
<i>анын ичинде:</i>						<i>в том числе:</i>
айыл жерлеринде	0,01	0,002	0,003	0,003	0,005	<i>в сельской местности</i>

12.6. Концерттик уюмдар

(жылдын аягына карата)

Концертные организации

(на конец года)

	2007	2008	2009	2010	2011	
Концерттик уюмдардын саны - бардыгы	4	6	6	5	7	Число концертных организаций - всего
<i>анын ичинен:</i>						<i>из них:</i>
филармонияда	3	3	3	3	4	<i>филармонии</i>
Өзүнүн аймагында өткөрүлгөн концерттердин саны	187	389	490	233	245	<i>Число концертов, проведенных на своей территории</i>
<i>анын ичинен:</i>						<i>из них:</i>
Филармониялык	103	260	371	109	100	<i>филармонических</i>
эстрадалык	50	88	97	108	142	<i>эстрадных</i>
Өлкөнүн аймагында өткөрүлгөн концерттердеги көрүүчүлөрдүн саны, миң адам	118	259	347	142	177	<i>Численность зрителей на концертах, проведенных на территории страны, тыс. человек</i>
<i>анын ичинен концерттерде :</i>						<i>из них на концертах:</i>
филармониялык	86	206	271	75	66	<i>филармонических</i>
эстрадалык	26	46	68	61	108	<i>эстрадных</i>

12.7. Улуттук жаратылыш парктар жана коруктар

Национальные природные парки и заповедники

	2007	2008	2009	2010	2011	
Улуттук жаратылыш парктарынын саны, бирдик	8	8	8	9	9	Число природных национальных парков, единиц
Алардын аянты, миң га	264,5	264,4	264,4	304,4	304,5	<i>Их площадь, тыс. га</i>
Коруктардын саны, бирдик	9	9	10	10	10	<i>Число заповедников, единиц</i>
Алардын аянты, миң га	493,5	508,9	508,3	503,8	503,9	<i>Их площадь, тыс. га</i>

12.8. 2010-ж. коруктардын жана улуттук жаратылыш парктардын жайгашышы жана негизги мүнөздөмөлөрү
Размещение и основные характеристики заповедников и природных национальных парков в 2010г.

	Жалпы аянт, миң га <i>Общая площадь, тыс. га</i>	Корголуучу түрлөрүнүн саны, миң <i>Число охраняемых видов, тыс.</i>			
		жырткычтар <i>зверей</i>	канаттуулар <i>птиц</i>	өсүмдүктөр <i>растений</i>	
Коруктар					Заповедники
Беш-Арал (Жалал-Абад облусу)	86,8	224	150	900	<i>Беш-Аральский (Джалал-Абадская область)</i>
Ысык-Көл (Ысык-Көл облусу)	19,0	24	260	232	<i>Иссык-Кульский (Иссык-Кульская область)</i>
Каратал-Жапырык (Нарын облусу)	36,5	27	136	420	<i>Каратал-Жапырыкский (Нарынская область)</i>
Кулуната (Ош облусу)	27,4	92	97	114	<i>Кулунатинский (Ошская область)</i>
Нарын (Нарын облусу)	91,0	26	100	500	<i>Нарынский (Нарынская область)</i>
Сары-Челек (Жалал-Абад облусу)	23,8	34	175	912	<i>Сары-Челекский (Джалал-Абадская область)</i>
Сарычат-Эрташ (Ысык-Көл облусу)	130,1	24	56	120	<i>Сарычат-Эрташский (Иссык-Кульская область)</i>
Падышата (Жалал-Абад облусу)	30,6	31	85	955	<i>Падышатинский (Джалал-Абадская область)</i>
Карабуура (Талас облусу)	59,1	31	85	126	<i>Карабууринский (Таласская область)</i>
Сурматаш (Баткен облусу)	0,006	17	37	256	<i>Сурматашский (Баткенская область)</i>
Жаратылыш парктары					Природные парки
"Ала-Арча" (Чүй облусу)	21,1	43	160	800	<i>"Ала-Арча" (Чуйская область)</i>
"Беш-Таш" (Талас облусу)	13,7	27	-	87	<i>"Беш-Таш" (Таласская область)</i>
"Кара-Шоро" (Ош облусу)	14,3	20	32	25	<i>"Кара-Шоро" (Ошская область)</i>
"Каракол" (Ысык-Көл облусу)	38,2	15	11	231	<i>"Каракол" (Иссык-Кульская область)</i>
"Кыргыз-Ата" (Ош облусу)	11,2	14	28	221	<i>"Кыргыз-Ата" (Ошская область)</i>
"Саймалуу-Таш" (Жалал-Абад облусу)	32,0	20	85	126	<i>"Саймалуу-Таш" (Джалал-Абадская область)</i>
"Салкын-Төр" (Нарын облусу)	10,4	-	30	500	<i>"Салкын-Төр" (Нарынская область)</i>
"Чоң-Кемин" (Чүй облусу)	123,6	46	96	631	<i>"Чон-Кемин" (Чуйская область)</i>
"Саркент" (Баткен облусу)	40,0	<i>"Саркент" (Баткенская область)</i>

12.9. 2011-ж. аймак боюнча коруктардын жана улуттук жаратылыш парктардын аянты
(миң гектар)

Площадь заповедников и природных национальных парков в территориальном разрезе в 2011г.
(тысяч гектаров)

	Жалпы аянт <i>Общая площадь</i>	анын ичинен: <i>из них:</i>		
		Токой каптаган аянт <i>Площадь, покрытая лесом</i>	Көлмөлөр ээлеген аянт <i>Площадь, занятая водоемами</i>	
Кыргыз Республикасы	808,4	85,9	41,0	<i>Кыргызская Республика</i>
Жалал-Абад облусу	173,1	32,1	0,8	<i>Джалал-Абадская область</i>
Ысык-Көл облусу	187,0	5,1	17,4	<i>Иссык-Кульская область</i>
Нарын облусу	137,9	8,0	22,0	<i>Нарынская область</i>
Ош облусу	53,0	7,9	0,3	<i>Ошская область</i>
Талас облусу	72,7	9,0	0,0	<i>Таласская область</i>
Чүй облусу	144,7	14,3	0,5	<i>Чуйская область</i>
Баткен облусу	40,0	9,5	0,0	<i>Баткенская область</i>

13. Мейманканалык тейлөөлөрдү көрсөтүүчү үй чарбалар
Домашние хозяйства, предоставляющие гостиничные услуги

13.1 Ысык-Көл облусунун рекреациялык зонасында уюштурулбаган туристтерди кабыл алып жаткан үй чарбаларга тандалма изилдөөнүн жыйынтыктары
(изилдөөнүн маалыматтары боюнча)

Итоги выборочного обследования домашних хозяйств, принимающих неорганизованных туристов в рекреационных зонах Иссык-Кульской области
(по данным обследования)

	өлчөө бирдиги единица измерения	2007	2008	2009	2010	2011	
Койка-орун	койка-орун						<i>Наличие койко-мест</i>
Эс алуучулардын жалпы саны	койко-мест мин адам <i>тыс. человек</i>	17 399	57 451	65 557	66 984	93856	<i>Общее количество отдыхающих</i>

*Эс алуу мекемелеринин аймагында жайгашкан мейман үйлөрүндө эс алган адамдарды кошкондо (баалоо боюнча).
Включая отдохнувших (по оценке) в гостевых домах, расположенных на территории учреждений отдыха.

1. Туризм чөйрөсүндү катталган чарба жүргүзүүчү субъектилер

Бөлүмдө Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде эсепке алынган юридикалык жактардай эле, жеке адамдар жөнүндө да, катталган чарба жүргүзүүчү субъектилердин саны туурасында маалыматтар көрсөтүлдү.

Эс алуу жана туризм ишканалары өзүнө жаштардын туристтик лагерлерин жана тоодогу туристтик базаларын, кемпингдерди, туристтик агенттиктерди, дарылануудан ташкаркы пансионаттарды жана эс алуу үйлөрүн, ошондой эле рекреациялык зоналарда кыска мөөнөттүк жашоо үчүн үй чарбалар тарабынан көрсөтүлүүчү жайларды камтыйт.

Санатордук-курорттук мекемелер өзүнө дарылоо-алдын алуу мекемелерин, дарылоочу пансионаттарды, курорттук бейтапканаларды жана балдар лагерлерин камтыйт.

2. Туризм чөйрөсүндөгү эмгек жана эмгек акы, кадрларды даярдоо

Бөлүмдө ишканалардан жана уюмдардан алынган билдирүүлөрдүн негизинде туризм чөйрөсүндө иштеген кызматкерлердин саны жана алардын эмгек акылары, ошондой эле туризм тармагы үчүн жогорку окуу жайларында жана кесиптик-техникалык окуу жайларында адистерди даярдоо туурасында маалыматтар берилди.

Кызматкерлердин орточо тизмелик саны (айкалыштырып иштегендерди кошпогондо) жылына орточо эсеп менен тийиштүү жылдын бардык айларында иштеген кызматкерлердин орточо айлык санын кошуп, алынган сумманы 12ге бөлүү жолу менен аныкталат, ал эми кызматкерлердин ар бир айдын орточо тизмелик саны - ар бир календарлык күн үчүн тизмелик курамга кирген кызматкерлердин санынын орточо арифметикалык маани катары аныкталат.

Кызматкерлердин **орточо айлык номиналдык эмгек акысы** жалпысынан бир жылдын ичинде кызматкерлерге эсептелген эмгек акы фондун кызматкерлердин орточо тизмелик санына жана 12 айга бөлүү жолу менен аныкталат.

Жогорку окуу жайларында жана кесиптик-техникалык окуу жайларда **туризм чөйрөсү үчүн адистерди даярдоо** боюнча маалыматтар Жумушчулардын кесиптеринин, кызматкерлердин кызмат орундарынын жана тарифтик разряддардын жалпы республикалык классификаторуна (ККТР ЖК), Кыргыз Республикасынын Билим берүү боюнча адистиктердин мамлекеттик классификаторуна ылайык келтирилди.

3. Эл аралык туристтик агымдар

Бөлүмдү туристтик тейлөөлөрдүн экспортунун жана импортунун динамикасы, ошондой эле чет өлкөлүк жарандардын Кыргызстанга келүүсү жана кыргыз жарандарынын чет өлкөгө кетүүсү жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү.

Чет өлкөлүк жарандарга, туруктуу жашоого эмес, ар кайсы максаттар менен 12 айдан ашпаган мөөнөткө алардын туруктуу жашаган өлкөсүнөн башка өлкөгө барган адамдар тийиштүү (буга студенттер жана медициналык мекемелердин пациенттери кирбейт, эгерде алардын кызыкчылыктары чет өлкөдө бир жылдан ашык мөөнөттө жүрүүнү талап кылса).

Резидент - жарандыгына жана улутуна карабастан, бир жылдан аз эмес мөөнөттү Кыргыз Республикасында жашаган жана иштеген жеке адам.

Резидент эмес - туруктуу жашан жери катары Кыргыз Республикасынан тышкаркы кайсы болсо да башка өлкө эсептелген жеке адам, т.а. Кыргыз Республикасынын аймагына келген ар бир жаран резидент эмес деп кароого тийиш.

Туристтик тейлөөлөрдүн *экспорту* – Кыргыз Республикасынын аймагында чет өлкөлүк жарандарга көрсөтүлгөн тейлөөлөр: жашоо, тамактануу акысы, чет өлкөлүк жарандарга акы төлөнүүчү тейлөөлөрдү көрсөтүүдөн, республиканын ичинде транспортту берүүдөн, театр билеттерин, сувенирлерди сатуудан жана башка кызмат көрсөтүүлөрдөн түшкөн акча.

Туристтик тейлөөлөрдүн *импорту* – кыргыз жарандарга чет өлкөдө көрсөтүлгөн тейлөөлөр. Буга путевканын наркы (транспорттук чыгымдардан башка), жашоо жана тамактануу акысы, суусундуктар, көңүл ачуу программалар жана чет өлкөнүн ичиндеги транспорттук тейлөөлөр ж.б. кирет.

Эгерде келген адамдар-резидент эместер Кыргызстанда товарларды жана тейлөөлөрдү сатып алса, анда ал экспортко тийиш, эгерде Кыргызстандын резиденттери, тетирисинче, башка өлкөлөрдө товарларды жана тейлөөлөрдү сатып алса, анда ал импортко тийиш.

4. Туристтик ташуулар

Бөлүмдү каттамдардын түрлөрү боюнча жүргүнчүлөрдү ташуу жөнүндө маалымат, темир жол, аба жана автомобиль транспортунда туристтерди транспорттук жактан тейлөөнүн өнүгүшү туурасында маалымат жарыяланган.

Туристтерди ташуу жөнүндө билдирүүлөр, эл аралык жана ички каттамдарда ташууларды ишке ашырып жүргөн транспорт ишканаларынын статистикалык маалыматтарына негизделген.

5. Жайгаштыруунун коллективдик каражаттары жана туризмдин ишканалары

Бөлүмдү мейманканалардын ишмердиги, алардын бир учурдагы сыйымдуулугу, жайгаштырылган адамдардын саны, болгон орундарын пайдалануу коэффициенти, ошондой эле жайгаштыруу адистештирилген каражаттарынын иши жөнүндө маалымат көрсөтүлдү.

Мейманкана – уюштуруучулук-укуктук формасына карабастан, убактылуу жашоо үчүн ылайыкталган жана обочолонгон имарат (жай).

Мейманкананын бир учурдагы сыйымдуулугу бардык номерлерде орнотулган, туруктуу жашоо үчүн ылайыкталган керебеттердин саны боюнча аныкталат.

Келген адамдар үчүн *мейманканалар тарабынан бир суткада койкаларды көрсөтүү* – туруктуу жана убактылуу орундардын пайдаланылышын чагылдырат жана жашоочуларды эсепке алуу китебинин негизинде аныкталат, буга номерлерди жана орундарды бронь кылуу кирет.

Номер – өзүнчө бөлүнгөн, эмереги бар, убактылуу жашоо үчүн арналган турак жай, ал бир, эки же андан ашык бөлмөлөрдөн турушу мүмкүн.

Болгон орундардын мейманкана фондун пайдалануу коэффициенти – бир учурдагы сыйымдуулукту бир жылдагы күндөрдүн санына көбөйтүп, алынган сумманы адамдар түнөгөн санга бөлүү жолу менен аныкталат.

Бир күнгө келгендер – барган жерде жайгаштыруунун коллективдик же жеке каражаттарында түнөбөгөн адамдар.

Жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары – көпчүлүк учурларда жаратылыштын дарылоо факторунун ден соолукту чыңдоочу сапаттарын пайдалануунун негизинде, калктын ооруларын алдын алууну жана калыбына келтирүүнү камсыз кылган, стационардык дарылоо-алдын алуу мекемелери. Аларга санатордук-курорттук мекемелер жана эс алуу уюмдары тийиш.

Санатордук-курорттук мекемелер – санаторийлер, профилакторийлер, балдар санаторийлери, дарылануу шарттары бар пансионаттар ж.б.

Дарылануу шарттары бар санаторийлер жана пансионаттар – койкалар менен жабдылган, дарылоо-алдын алуучу уюмдар, алар көпчүлүк учурларда жаратылыштын дарылоо факторунун ден соолукту чыңдоочу сапаттарын (климат, минералдык суу, дарылануу ылай ж.б.) пайдалануунун негизинде, аныкталган убакыттын ичинде оорулуу адамдарга

реабилитациялык дарыланууну камсыз кылышат. Алардын баары адистештирилген уюм деп уюштурулуп, бир же көп тармактуу мекемелер болуп саналат жана, эреже катары, курорттордун жана дарылоо-ден соолукту чыңдоочу жерлердин чегинде жайгашышат. Оорулуу адамдарды кабыл алууга даяр болгон, бир айдын ичинде эң чоң жайылтуунун койкалары (орундары) жөнүндө, дарыланган жана эс алган адамдар тууралуу маалымат келтирилди.

Санаторий-профилакторий – жумуштан тышкары, бош убакыттын ичинде, өндүрүштө иштеп жүрүү менен бирге, кызматкерлерге дарылоо-ден соолукту чыңдоону камсыз кылуучу уюмдарга караштуу дарылоо-алдын алуучу уюмдар, ал койкалар менен жабдылышы керек.

Эс алуу уюмдар – ден соолугу жакшы адамдардын эс алуусу үчүн багытталган, ден соолукту чыңдоочу уюмдар. Буга эс алуу үйлөрү, пансионаттар ж.б., туристтик базалар, эс алуу базалары, ден соолукту чыңдоочу балдар комплекстери жана спорттук-ден соолукту чыңдоочу лагерлер тийиш.

Туризмдин уюштурулган жана уюштурулбаган сектору – туристтер өз муктаждыктарын ар башкача канаттандырышат. Алар, туристтик фирманын ортомчулугу менен, же болбосо ал катышпастан, тейлөөлөрдүн тийиштүү топтомун сатып алышы мүмкүн, тейлөөлөрдүн комплексин камтыган барып-келүүнүн акчасын алдын ала төлөп коюшу мүмкүн, же болбосо ал жерге келгенде ар бир тейлөөнүн акысын өзүнчө төлөшү мүмкүн. Туристтик фирмалар тарабынан сунуш кылынган саякаттардын регламенттери катуу аныкталган болуп, адатта, акчасын алдын ала төлөө шартында гана сатылат, булар уюштурулган туризмге тийиш. Уюштурулган туристтер алдын ала макулдашылган маршрут, жашоо мөөнөтү, көрсөтүлө турган тейлөөлөрдүн көлөмү боюнча турду атайын туристтик сатуу аппараты аркылуу сатып алышат. Алардын айрымдары комплекстүү тейлөөлөрдү камтыган турду тандап алышат, айрымдары жарым-жартылай туристтик тейлөө менен чектелишет (мисалы, тамактанууга гана курсовка).

Уюштурулган туристтерге салыштырганда, *уюштурулбаган туристтер* ар кайсы ортомчулардын, биринчи кезекте, туристтик фирмалардын алдында өз ара милдеттенмелер менен чектелген жок. Алар өз алдынчалык жана өзүн-өзү тейлөө принциптердин негизинде саякаттанышат.

6. Туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр

Бөлүмдү туризм чөйрөсүндөгү рыноктук тейлөөлөр боюнча көлөмдүн динамикасы жөнүндө көрсөтүлдү, бул динамика текши жана тандалма изилдөөлөрдүн негизинде түзүлдү.

Көрсөтүлгөн тейлөөлөрдүн көлөмү төмөнкүдөй эсепке алынат: керектөөчүлөрдөн түшкөн жана уюмдардын эсебинен төлөнгөн, тейлөөнүн баасына киргизилген кошумча төлөөлөр түрүндөгү каражаттардын өлчөмү. Ал эми социалдык коргоо органдарынын, мамлекеттик жана жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен төлөнгөн акча бул тейлөөлөрдүн көлөмүнө киргизилбейт.

Туристтик агенттиктердин ишмердигинин тейлөө көлөмүндө туристтик маршруттарга жана экскурсиялык тейлөөлөргө путевкалардын наркы эсепке алынат, буга жүргүнчү транспортунун тейлөөлөрү, туристтик мейманканалык комплекстерде (туристтик борборлордо, мейманканаларда, кемпингдерде, жарандардын жеке турак үйлөрүндө ж.б.) жашоо жана тамактануу, туристтик-ден соолукту чыңдоочу, маданий-массалык тейлөөлөр ж.б.у.с. кирет.

Санатордук-курорттук ишмердиктин тейлөө көлөмүнө санатордук-курорттук жана ден соолукту чыңдоочу мекемелерге путевкалардын наркы кирет, ошондой эле путевканын наркынан тышкары өзүнчө акчага, эс алып жаткан адамдарга көрсөтүлүүчү кошумча тейлөөлөр үчүн керектөөчүлөр тарабынан төлөнгөн акынын өлчөмү кирет (стоматологиялык, косметологиялык, массаждык жана башка дарылоо кабинеттердин тейлөөлөрү).

Мейманканалардын тейлөө көлөмүнө ал жерде жашагандыгы үчүн керектөөчүлөр тарабынан төлөнгөн акынын иш жүзүндөгү өлчөмү киргизилет.

Ресторан, бар, ашкана жана даяр тамак-ашты жеткирүү боюнча башка ишканалар көрсөткөн тейлөөлөрдүн көлөмүнө керектөөчүлөргө сатылган өзүнүн кулинардык продукциясынын наркы, ошондой эле кулинардык жактан иштетилбеген, ушул жерде сатылган товарлардын наркы киргизилет.

7. Үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары

Бөлүмдү үй чарбалардын бюджеттерин тандалма изилдөөнүн жыйынтыктары көрсөткөндөй, үй чарбалардын санатордук-ден соолукту чыңдоочу тейлөөлөргө кеткен чыгымдары жөнүндө маалыматтар келтирилди.

Үй чарбалардын акчалай чыгымдары өзүнө керектүү чыгымдарды жана керектөөдөн тышкаркы чыгымдарды камтыйт. Инвестициялардын суммалары, чет өлкөлүк валютаны, баалуу кагаздарды сатып алууга кеткен чыгымдар жана банктык счетко салынган суммалар акчалай чыгымдардын курамына кирбейт.

8. Туризм үчүн товарларды өндүрүү

Бөлүмдү натуралай түрдөгү өнөр жай продукциясын өндүрүү жөнүндө маалымат берилди, ал дүң чыгаруу боюнча эсепке алынат, тактап айтканда, иштетилип кайра берилүүчү сырьедон өндүрүлүп, ушул ишкананын ичинде өнөр жай-өндүрүштүк муктаждыктарга кеткен продукцияны кошкондо, эсепке алынат.

9. Туристтик тейлөөлөрдүн баалары

Бөлүмдө акы төлөнүүчү тейлөөлөрдүн айрым түрлөрүнүн керектүү бааларынын жана тарифтеринин индекси (КБИ) жана алардын орточо баалары жөнүндө маалымат берилди. КБИ убакыттын жана мейкиндиктин ичинде тарифтердин өзгөрүлүшүн мүнөздөйт, ошондой эле кезектеги мезгилдин ичинде так аныкталган тейлөөлөрдүн наркынын базистик мезгилдин ичиндеги наркына карата салыштырмалуулугун ченейт. Республика боюнча өкүл-тейлөөлөрдүн орточо баалары жана тарифтери чөлкөмдөр боюнча орточо бааларынын калктын керектүү чыгымдарынын жалпы көлөмүндөгү чөлкөмдөрдүн үлүшүнө салыштырмалуулугу катары эсептелет.

10. Туристтик чөйрөнүн финансылары

Бөлүмдө туризм чөйрөсүндө иштеген ишканалардын жана уюмдардын финансылык абалы жөнүндө маалымат жарыяланган.

Калдыгы чыгарылган финансылык жыйынтык (пайдадан чыгым кемитилет) – акыркы финансылык жыйынтык, ал ишкананын бардык чарбалык операцияларын бухгалтердик эсепке алуунун негизинде аныкталат. Продукцияны (иштерди, тейлөөлөрдү) сатуудан түшкөн пайданын (чыгашанын) жана операциялык эмес кирешелердин суммасы катары аныкталып, ушул операциялар боюнча чыгымдардын суммасына кемитилет.

Дебитордук карыз – жөнөтүлгөн товарлар, анын ичинде векселдер менен камсыздалган товарлар үчүн, көрсөтүлгөн иштер жана тейлөөлөр үчүн сатып алуучулар жана заказчиктер менен эсептешүүлөр боюнча карыз; туунду ишканалар жана көз каранды уюмдар менен эсептешүүлөр боюнча карыз; түзүлгөн келишимдерге ылайык алдыдагы эсептешүүлөр боюнча башка уюмдарга төлөнгөн аванстардын суммасы; финансылык жана салык органдар менен эсептешүүлөр боюнча карыз (анын ичинде салыктар, жыйымдар боюнча ашыкча төлөмдөр жана бюджетке төлөнүүчү башка төлөмдөр боюнча); уюмда иштеген кызматкерлердин аларга берилген ссудалар жана займдар боюнча карызы; отчет тапшыруучу адамдардын карызы; кабыл алууда табылган товардык-материалдык баалуулуктардын

жетиппей калгандыгы боюнча алып келүүчүлөрдүн карыздары; ошондой эле карыз болгон адам тарабынан моюнуна алган айыптар жана үстөктөр, ошондой эле соттун чечими боюнча же болбосо мыйзамдарга ылайык, уюмдун финансылык жыйынтыктарына тиешелүү акчаларды төлөтүү жөнүндө чечимди кабыл алуу укугу бар башка органдын чечими боюнча айыптар жана үстөктөр.

Кредитордук карыз – түшкөн материалдык баалуулуктар, аткарылган иштер тейлөөлөр үчүн товар берүүчүлөр жана подрядчылар менен эсептешүүлөр боюнча карыз, анын ичинде векселдер менен ырасталган карыз; операциялардын бардык түрлөрү боюнча туунду жана баш ийген ишканалар менен эсептешүүлөр боюнча карыз, жумушчуларга жана кызматкерлерге эсеби чыгарылган, бирок төлөнө элек эмгек акы боюнча карыз; уюмдун кызматкерлерине мамлекеттик социалдык камсыздандырууга, пенсиялык камсыздоого, ишке орноштуруу фондуна жана медициналык жактан камсыздоого чегерүүлөр боюнча карыз; бюджетке жана бюджеттен тышкары фонддорго төлөөлөрдүн бардык түрлөрү боюнча карыз; мүлктү жана уюмдун кызматкерлерин милдеттүү жана өз ыктыяры менен камсыздандыруу боюнча жана уюм камсыздандыруучу катары чыккан камсыздандыруунун башка түрлөрү боюнча төлөөлөрдүн карызы; түзүлгөн келимишдер боюнча алдыдагы эсептешүүлөр боюнча тышкы уюмдардан алынган аванстардын суммасын кошкондо, алдын ала алынган аванстар.

Төлөө мөөнөтү өткөн карыз - келишимде каралган мөөнөтү боюнча өз убагында төлөнбөгөн карыз.

11. Туризм чөйрөсүнө сарпталган инвестициялар

Бөлүмдө туризм чөйрөсүнө тике чет өлкөлүк инвестициялардын түшүүсү, негизги капиталга инвестициялардын пайдаланышы жана негизги фонддорду ишке киргизүү жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү.

Тике чет өлкөлүк инвестициялар – ишканага толугу менен ээ болгон же ишкананын 10 пайыздан кем акцияларын же уставдык капиталды көзөмөлдөгөн чет өлкөлүк юридикалык жактардын же жеке адамдардын инвестициялары. Бул бөлүмдө транспорт жана байланыш ишканаларына, мейманканаларга жана ресторандарга түшкөн чет өлкөлүк инвестициялар эсепке алынат.

Негизги капиталга инвестициялар (капиталдык салымдар) – негизги фонддорду түзүүгө жана кайра өндүрүүгө багытталган чыгымдардын жыйындысы (жаңы курулуш, объектилерди кеңейтүү, реконструкциялоо жана техникалык жабдуу, машина, жабдуу, аспап жана инвентарды сатып алуу, негизги малды түзүүгө кеткен чыгымдар; көп жылдык өсүмдүктөр ж.б.). Бул чыгымдар өзүнө объектилерди – туристтер пайдаланган автомобиль жолдорун, аэропортторду, телекоммуникация объектилерин, мейманканаларды жана курорттук зонада жайгашкан пансионаттарды куруу жана реконструкциялоо боюнча маалыматтарды камтыйт.

Негизги фонддорду ишке киргизүү көрсөткүчү – ишканаларды, имараттарды жана курулмаларды куруп бүтүрүүнүн жана ишке киргизүүнүн наркы, машиналарды, жабдууларды, бардык түрдөгү транспорттук каражаттарды ишке киргизүүнүн наркы, көп жылдык өсүмдүктөрдүн наркы ж.б.

12. Туристтик ресурстар

Бөлүмдү маданият жана искусство мекемелеринин саны жана аларга келүүчүлүк жөнүндө маалымат көрсөтүлөт. Театр, музей, концерттик уюмдар, цирк, киножабдуулар, ошондой эле коруктар жана жаратылыш улуттук парктар туурасында маалымат келтирилет.

Коруктар – аймактын уникалдуу участкатору же болбосо географиялык зоналар үчүн эң мүнөздүү участкалар, алар табигый комплексти сактоо жана иликтөө үчүн чарбалык

колдонуудан тышкары чыгарылган. Коруктардын максаты – баалуу куштарды, жаныбарларды жана өсүмдүктөрдү көбөйтүү.

Жаратылыш улуттук парктар – табигый жана маданий ландшафттардын жагымдуу айкалышынын натыйжасында өзгөчө экологиялык жана эстетикалык баалуулукка ээ болгон, жаратылыш комплекстерди сактоо үчүн түзүлгөн аймактын учатоктору, алар рекреациялык, иликтөө, илимий жана маданий максаттарда пайдаланылат.

Краткие методологические пояснения

1. Зарегистрированные хозяйствующие субъекты сферы туризма

В разделе представлены данные о количестве зарегистрированных хозяйствующих субъектов, как юридических лиц, так и физических лиц, учтенных в Едином государственном регистре статистических единиц.

Предприятия отдыха и туризма включают молодежные туристские лагеря и горные туристские базы, кемпинги, туристские агентства, пансионаты и дома отдыха без лечения, а также места, представляемые домашними хозяйствами для кратковременного проживания в рекреационных зонах.

Санаторно-курортные учреждения включают в себя лечебно-профилактические учреждения, пансионаты с лечением, курортные поликлиники и детские лагеря.

2. Труд и заработная плата в сфере туризма, подготовка кадров

В разделе представлены данные о численности и заработной плате работников, занятых в сфере туризма, на основании сведений, полученных от предприятий и организаций, а также информация о подготовке специалистов в высших учебных заведениях и профессионально-технических училищах для сферы туризма.

Среднесписочная численность работников (без внешних совместителей) в среднем за год определяется путем суммирования среднемесячной численности работников за все месяцы соответствующего года и деления полученной суммы на 12, при этом списочная численность работников за каждый месяц определяется как средняя арифметическая значений численности работников списочного состава за каждый календарный день.

Среднемесячная номинальная заработная плата работников определяется путем деления фонда заработной платы, начисленной работникам в целом за год, на среднесписочную численность работников и на 12 месяцев.

Данные по подготовке специалистов для сферы туризма в высших учебных заведениях и профессионально-технических училищах приведены в соответствии с Общереспубликанским классификатором профессий рабочих, должностей служащих и тарифных разрядов (ОКПДТР), Государственным классификатором Кыргызской Республики специальностей по образованию.

3. Международные туристские потоки

В разделе представлена информация о динамике экспорта и импорта туристских услуг, а также о въезде в Кыргызстан иностранных граждан и выезде за границу кыргызских граждан.

К числу **иностранных граждан** относятся лица, посещающие страну, не являющуюся страной их постоянного проживания, на срок, не превышающий 12 месяцев (за исключением студентов и пациентов медицинских учреждений в случае, если интересы требуют необходимости их пребывания в зарубежной стране больше года), с любой целью, кроме переезда на постоянное место жительства.

Резидентом считается физическое лицо, проживающее и работающее в Кыргызской Республике, вне зависимости от гражданства и национальности не менее года.

Нерезидентом считается физическое лицо, постоянным местом проживания которого является любая страна, кроме Кыргызской Республики, т.е. нерезидентом следует рассматривать любого гражданина, приехавшего на территорию Кыргызской Республики.

Под **экспортом** туристских услуг понимают услуги, предоставленные иностранным гражданам на территории Кыргызской Республики: плата за проживание, питание, выручка за предоставление платных услуг иностранным туристам, представления транспорта внутри республики, продажи театральных билетов, сувениров и других услуг.

Под **импортом** туристских услуг понимают услуги, предоставленные кыргызским гражданам за рубежом. К ним относятся стоимость путевки (без транспортных затрат), проживание, питание, а также напитки, развлекательные программы и транспортное обслуживание внутри зарубежной страны и т. д.

Приобретая товары и услуги в Кыргызстане, посетители - нерезиденты осуществляют их экспорт и, наоборот, приобретая товары и услуги в других странах, резиденты Кыргызстана осуществляют их импорт.

4. Туристские перевозки

В разделе публикуется информация о перевозках пассажиров по видам сообщения, развитию транспортного обслуживания туристов на железнодорожном, воздушном и автомобильном транспорте.

Информация о перевозках туристов основана на статистических данных предприятий транспорта, осуществляющих перевозки в международных и внутренних сообщениях.

5. Коллективные средства размещения и предприятия туризма

В разделе представлены данные о деятельности гостиниц, их единовременной вместимости, численности размещенных лиц, коэффициенте использования наличных мест, а также о деятельности специализированных средств размещения.

Гостиница – обособленное здание (помещение), предназначенное для временного проживания, независимо от организационно-правовой формы собственности.

Единовременная вместимость гостиницы определяется по числу установленных постоянных кроватей во всех номерах.

Предоставление койко-суток гостиницами для приезжих отражает использование постоянных и временных мест, включая бронирование номеров и мест, и определяется на основании книги учета проживающих.

Номером считается изолированное, меблированное, сдаваемое для временного проживания, жилое помещение, которое может состоять из одной, двух или более комнат.

Коэффициент использованного гостиничного фонда наличных мест равен числу ночевоч, деленному на произведение единовременной вместимости и числа дней в году.

Однодневные посетители – посетители, которые не осуществляют ночевку в коллективном или индивидуальном средстве размещения в посещаемом месте.

Специализированные средства размещения – стационарные лечебно-профилактические учреждения, обеспечивающие профилактику и восстановительное лечение

населения, главным образом, на основе использования целебных свойств природных лечебных факторов. К ним относятся санаторно-курортные учреждения и организации отдыха.

Санаторно-курортные учреждения – санатории, профилактории, детские санатории, пансионаты с лечением и другие.

Санатории и пансионаты с лечением – лечебно-профилактические организации, оснащенные койками и обеспечивающие больным за определенный промежуток времени реабилитационное лечение, главным образом, на основе использования целебных свойств природных лечебных факторов (климата, минеральных вод, лечебных грязей и др.). Все они специализированные и могут быть одно- или многопрофильными, располагаются, как правило, в пределах курортов и лечебно-оздоровительных местностей. Приведены данные о койках (местах) в месяц максимального развертывания, готовых к приему больных и о количестве лечившихся и отдохнувших человек.

Санатории-профилактории – лечебно-профилактические организации, оснащенные койками, действующие при организациях, обеспечивающих лечебно-оздоровительные мероприятия работникам без отрыва от производства, в свободное от работы время.

Организации отдыха – оздоровительные организации, предназначенные для отдыха практически здоровых людей. К ним относятся дома, пансионаты и другие организации отдыха, туристские базы, базы отдыха, детские оздоровительные комплексы и спортивно-оздоровительные лагеря.

Организованный и неорганизованный сектор туризма – туристы удовлетворяют свои потребности по-разному. Они могут получить соответствующий набор услуг при посредничестве туристской фирмы или без ее участия, оплатить поездку с комплексным обслуживанием заблаговременно или каждую услугу в отдельности по мере пользования ею на месте. Строго регламентированные путешествия, предлагаемые туристскими фирмами и реализуемые обычно на условиях предварительной оплаты, относятся к организованному туризму. Организованные туристы приобретают туры по заранее согласованным маршрутам, срокам пребывания, объему предоставляемых услуг через специальный туристский сбытовой аппарат. Одни из них предпочитают туры с комплексным обслуживанием, другие ограничиваются частичным туристским обслуживанием (купив, например, курсовку только на питание).

В отличие от организованных, неорганизованные туристы не связаны никакими взаимными обязательствами с разного рода посредниками, прежде всего, туристскими фирмами. Они путешествуют на принципах самостоятельности и самообслуживания.

6. Рыночные услуги в сфере туризма

В разделе представлены данные о динамике объемов рыночных услуг в сфере туризма, сформированные на основе сплошного и выборочного наблюдения.

Объем оказанных услуг учитывается в размере средств, полученных от потребителей и доплат за счет организаций, включенных в цену услуги. Доплаты, производимые за счет средств органов социальной защиты, государственного или местного бюджета, в объем этих услуг не включаются.

В объеме услуг деятельности туристических агентств учитывается стоимость путевок на туристские маршруты и экскурсионное обслуживание, которая включает в себя услуги пассажирского транспорта, проживание и питание в туристских гостиничных комплексах (туристских центрах, гостиницах, кемпингах, в индивидуальном жилье граждан и прочих), стоимость туристско-оздоровительного, культурно-массового обслуживания и т.п.

В объеме услуг санаторно-курортной деятельности входит стоимость путевок в санаторно-курортные и оздоровительные учреждения, а также размер платы

потребителей за дополнительные услуги, предоставляемые отдыхающим за отдельную плату сверх стоимости путевок (услуги стоматологических, косметологических, массажных и других лечебных кабинетов и т.д.).

В объем услуг гостиниц включается фактический размер платы потребителей за проживание в них.

Объем услуг, предоставленных ресторанами, барами, столовыми и другими предприятиями по поставке готовой пищи, включается стоимость проданной потребителям собственной кулинарной продукции, а также покупных товаров, проданных на месте без кулинарной обработки.

7. Расходы домашних хозяйств на санаторно-оздоровительные услуги

В разделе представлены данные о расходах домашних хозяйств на оплату санаторно-оздоровительных услуг, полученных по результатам выборочного обследования бюджетов домашних хозяйств.

Денежные расходы домашних хозяйств включают в себя потребительские расходы и расходы не связанные с потреблением. В состав денежных расходов не включаются суммы инвестиций, расходы на покупку иностранной валюты, ценных бумаг и суммы, положенные в банковские счета.

8. Производство товаров для туризма

В разделе представлены данные о производстве промышленной продукции в натуральном выражении, которая учитывается по валовому выпуску, т.е. включая выпуск продукции, израсходованной на промышленно-производственные нужды внутри данного предприятия и выработанной из давальческого сырья.

9. Цены на туристские услуги

В разделе представлены данные об индексе потребительских цен и тарифов (ИПЦ) на отдельные виды платных услуг и их средние цены. ИПЦ характеризует изменение тарифов во времени и пространстве и измеряет отношение стоимости фиксированного набора услуг в текущем периоде к его стоимости в базисном периоде. Средние цены и тарифы на услуги-представители по республике исчисляются из средних цен по регионам, взвешенных на долю регионов в общем объеме потребительских расходов населения.

10. Финансы туристской сферы

В разделе публикуются данные о финансовом состоянии предприятий и организаций сферы туризма.

Сальдированный финансовый результат (прибыль минус убыток) - конечный финансовый результат, выявленный на основании бухгалтерского учета всех хозяйственных операций предприятий. Представляет собой сумму прибыли (убытка) от реализации продукции (работ, услуг) и неоперационных доходов, уменьшенных на сумму расходов по этим операциям.

Дебиторская задолженность - задолженность по расчетам с покупателями и заказчиками за отгруженные товары, работы и услуги, в том числе, обеспеченная векселями; по расчетам с дочерними и зависимыми обществами; сумма уплаченных другим организациям авансов по предстоящим расчетам в соответствии с заключенными договорами; задолженность по расчетам с финансовыми и налоговыми органами (в том числе по переплате по налогам, сборам и прочим платежам в бюджет); задолженность работников организации по предоставленным им ссудам и займам, задолженность подотчетных лиц; поставщиков по недостачам товарно-материальных ценностей, обнаруженным при

приемке; а также штрафы, пени и неустойки, признанные должником, или по которым получены решения суда или другого органа, имеющего в соответствии с законодательством право на принятие решения об их взыскании, отнесенные на финансовые результаты организации.

Кредиторская задолженность - задолженность по расчетам с поставщиками и подрядчиками за поступившие материальные ценности, выполненные работы и оказанные услуги, в том числе задолженность, обеспеченная выданными векселями; задолженность по расчетам с дочерними и зависимыми обществами по всем видам операций, рабочими и служащими по оплате труда, представляющая собой начисленные, но не выплаченные суммы оплаты труда; задолженность по отчислениям на государственное социальное страхование, пенсионное обеспечение, фонд занятости и медицинское страхование работников организации; задолженность по всем видам платежей в бюджет и внебюджетные фонды; задолженность по платежам по обязательному и добровольному страхованию имущества и работников организации и другим видам страхования, в которых организация является страхователем; полученные авансы, включающие сумму полученных авансов от сторонних организаций по предстоящим расчетам по заключенным договорам.

Просроченная задолженность – задолженность, не погашенная в сроки, установленные договором.

11. Инвестиции в сферу туризма

В разделе приведены данные о поступлении прямых иностранных инвестиций, использовании инвестиций в основной капитал и вводе в действие основных фондов в сфере туризма.

Прямые иностранные инвестиции - инвестиции иностранных юридических или физических лиц, полностью владеющих предприятием или контролирующим не менее 10 процентов акций или уставного капитала предприятия. В данном разделе учитываются прямые иностранные инвестиции, поступившие в предприятия транспорта и связи, гостиницы и рестораны.

Инвестиции в основной капитал (капитальные вложения) - представляют собой совокупность затрат, направляемых на создание и воспроизводство основных фондов (новое строительство, расширение, реконструкцию и техническое перевооружение объектов, приобретение машин, оборудования, инструмента и инвентаря, на формирование основного стада, многолетние насаждения и т. д.). Они включают в себя данные по строительству и реконструкции объектов - автомобильных дорог, аэропортов, объектов телекоммуникаций, гостиниц, которыми пользуются туристы и пансионатов, находящихся в курортной зоне.

В показатель **ввод основных фондов** включается стоимость законченных строительством и вводимых в действие предприятий, зданий и сооружений, стоимость вводимых в действие машин, оборудования, транспортных средств всех видов, стоимость многолетних насаждений и т.д.

12. Туристские ресурсы

В разделе представлена информация о числе и посещаемости учреждений культуры и искусства. Приводятся данные по театрам, музеям, концертным организациям, цирку, киноустановкам, а также заповедникам и природным национальным паркам.

Заповедники - уникальные или наиболее типичные для географических зон участки территории, изъятые из хозяйственного пользования для сохранения и изучения природного комплекса. Целью заповедников служит также восстановление ценных птиц, животных и растений.

Природные национальные парки - участки территории, образуемые для сохранения природных комплексов, имеющих особую экологическую и эстетическую ценность в силу благоприятного сочетания естественных и культурных ландшафтов, и используемые в рекреационных, просветительных, научных и культурных целях.

**Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
2012-ж. чыгара турган басылмалардын графиги**

*График публикаций Национального статистического комитета
Кыргызской Республики на 2012г.*

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
2012 – ж. чыгара турган басылмалардын графиги

№	Басылманын аталышы	Мезгилдүүлүк	Чыгаруу мөөнөтү
Жалпы социалдык экономикалык басылмалар			
1.	«Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы» доклады	айлык	айлык - отчеттук айдан кийин 16-күнгө чейин, кварталдык - 20-күнгө чейин
2.	“Кыргыз Республикасы жана чөлкөмдөр” статистикалык бюллетени	кварталдык	отчеттук кварталдан кийинки айдын 3-декадасы
3.	«Кыргызстан» кыскача статистикалык маалымат берүүчү китепче	жылдык	март
4.	«Кыргызстан цифраларда» жыйнагы	жылдык	июнь
5.	Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы	жылдык	февраль
Реалдуу сектор			
6.	«Кыргыз Республикасынын улуттук эсеби 2007-2011» жыйнагы	жылдык	декабрь
7.	«Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги» жыйнагы	жылдык	сентябрь
8.	“Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерчилик 2007-2011” жыйнагы	жылдык	сентябрь
9.	«Өнөр жай боюнча негизги экономикалык көрсөткүчтөр» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки 15-күнгө чейин
10.	«Өнөр жай ишканалары боюнча негизги экономикалык көрсөткүчтөрү» статистикалык бюллетени	жылдык	июнь
11.	«2011-ж. Кыргыз Республикасынын өнөр жай өнүгүшүнүн негизги экономикалык көрсөткүчтөр» статистикалык бюллетени (СО форма боюнча)	жылдык	июнь
12.	«Өндүрүштүк кубаттуулуктардын балансы» статистикалык бюллетени	жылдык	июнь
13.	«Кыргыз Республикасынын өнөр жайы 2007-2011» жыйнагы	жылдык	IV квартал
14.	Продукциянын маанилүү түрлөрүнүн натуралай түрдөгү өндүрүшү	жылдык	июнь
15.	«Облустар менен райондордун тилкесинде Кыргыз Республикасы боюнча жаздык өсүмдүктөрдү себүү жөнүндө» статистикалык бюллетени	марттан июнга чейин	отчеттук мезгилден кийинки 5-күнү
16.	«Түшүмдү жыйноо, күздүк өсүмдүктөрдү себүү, тондурманы айдоо» статистикалык бюллетени	1-июлдан жылдын аягына чейин	отчеттук мезгилден кийинки 5-күнү
17.	«Чарбалардын бардык түрлөрүндө облустар менен райондордун тилкесинде мал чарба продуктулардын негизги түрлөрүн өндүрүү» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки 6-күнү
18.	«Кыргыз Республикасынын чарбаларында облустар менен райондордун тилкесинде негизги айыл чарба өсүмдүктөрүнүн жыйналуучу аянты, дүң жыйымы жана түшүмдүүлүгү» статистикалык бюллетени	жылдык	январь
19.	«2012-ж. 1-июнуна карата Кыргыз Республикасынын облустары менен райондору боюнча айыл чарба өсүмдүктөрүнүн айдоо аянтынын өлчөмү жөнүндө акыркы отчет» статистикалык бюллетени	жылдык	июнь
20.	«Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы 2007-2011»	жылдык	октябрь

№	Басылманын аталышы	Мезгилдүүлүк	Чыгаруу мөөнөтү
	жыйнагы		
21.	«Тоютту даярдоо жөнүндө отчет» статистикалык бюллетени	жылдык	декабрь
22.	2012-ж. 1-январына карата малды эсепке алуунун акыркы жыйынтыктары (кыскача программа боюнча)	жылдык	февраль
23.	2012-ж. 1-январына карата малды эсепке алуунун акыркы жыйынтыктары (толук программа боюнча)	жылдык	февраль
24.	«Инвестициялык жана курулуш ишмердиги боюнча негизги көрсөткүчтөр» статистикалык бюллетени	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 15-күнү
25.	«Аймак боюнча инвестициялык жана курулуш ишмердиги боюнча негизги көрсөткүчтөр» статистикалык бюллетени	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 15-күнү
26.	«Инвестициялар жана курулуш боюнча жылдык отчетторду иштеп чыгуунун негизги жыйынтыктары» статистикалык бюллетени	жылдык	август
27.	«Кыргыз Республикасынын инвестициялары 2007-2011» жыйнагы	жылдык	сентябрь
28.	«Соода жана тейлөөлөрдүн негизги көрсөткүчтөрү» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук айдан кийинки 20-күнү
29.	«Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу 2007-2011» жыйнагы	жылдык	III квартал
30.	«Кыргыз Республикасынын маалыматтык-коммуникациялык технологиялары» жыйнагы	жылдык	сентябрь
31.	«Товарлардын жана калкка акысына тейлөөлөрдү көрсөтүүнүн керектөө бааларынын индекси» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки 15-күнү
32.	«Кыргыз Республикасындагы баалардын индекси» жыйнагы	жылдык кварталдык	февраль отчеттук мезгилден кийинки 50-күнү
33.	Шериктештиктин айрым өлкөлөрүнүн өнөр жай продукциясынын негизги түрлөрүн өндүрүүчүлөрдүн баалары	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 50-күнү
34.	Эмгек боюнча жылдык иштеп чыгуунун жыйынтыгы	жылдык	июль
35.	2011-жылы үй чарбаларына интеграцияланган изилдөөнүн жыйынтыктары	жылдык	IV квартал
36.	«Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын пайдасын калыптандыруу» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	15-июнь отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
37.	«Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын өз ара карыздарынын абалы» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	15-июнь отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
38.	«Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын товардык-материалдык баалуулуктардын запастары» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	15-июнь отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
39.	«Экономиканын финансы секторунун ишкана ишмердигинин негизги көрсөткүчтөрү» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	22-апрель отчеттук мезгилден кийинки 45-күнү
40.	«Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы 2007-2011» жыйнагы	жылдык	август
41.	«Калка микрокредит берүү жөнүндө» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	1 апрель отчеттук мезгилден кийинки 50 күнү

№	Басылманын аталышы	Мезгилдүүлүк	Чыгаруу мөөнөтү
42.	Тамак-аш азыктарынын коопсуздугу жана жакырчылык боюнча Кыргыз Республикасынын маалыматтык бюллетени	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 60-күнү
Тышкы сектор			
43.	«Кыргыз Республикасынын тышкы соодасы 2007-2011» жыйнагы	жылдык	IV квартал
Социалдык сектор			
44.	«Кыргыз Республикасынын социалдык тенденциялары 2007-2011» басылмасы	жылдык	ноябрь
45.	«Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо денгээли 2007-2011» жыйнагы	жылдык	IV квартал
46.	«Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы 2007-2011» жыйнагы	жылдык	III квартал
47.	«Ысык-Көл көлүнүн тегерегиндеги экологиялык кырдаал» статистикалык бюллетени	жылдык	III квартал
48.	«Айлана чөйрөнү коргоо жана жаратылыш ресурстарын үнөмдүү пайдалануу» статистикалык бюллетени	жылдык	III квартал
49.	«Кыргыз Республикасындагы аялдар жана эркектер» жыйнагы	жылдык	IV квартал
50.	«Кыргыз Республикасындагы билим берүү» жыйнагы	3 жылда 1 жолу	IV квартал
51.	«Кыргызстандагы туризм» жыйнагы	жылдык	II квартал

